



Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

02.03.2026

**ATZINUMS Nr. 11.19/AP/2079/2026**  
**par vēja parka “Birzgale” un tā saistītās infrastruktūras būvniecības Ogres novada,**  
**Birzgales pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu**

Derīgs līdz 2029. gada 2. martam

**Paredzētās darbības ierosinātāja:**

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA) “*Crosswind*”, reģistrācijas numurs 40203060470, juridiskā adrese: Pļaviņu iela 6, Ogre, Ogres novads, LV-5001, elektroniskā adrese: alex@windy.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

**Ziņojuma izstrādātāja:**

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, reģistrācijas Nr. 40003374818, juridiskā adrese: Vīlandes iela 3 - 6, Rīga, LV-1010; e-pasts: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

**Ziņojums iesniegts Valsts vides dienestā:**

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) iesniegts Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests)<sup>1</sup> 2025. gada 28. augustā, Izstrādātājas sniegtais skaidrojums par institūciju sniegtajiem priekšlikumiem un/vai komentāriem par Ziņojumu Dienestā iesniegts 2025. gada 9. decembrī.

**Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.**

**1. Paredzētās darbības nosaukums:**

Vēja parka “Birzgale” un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība (turpmāk – Paredzētā darbība).

---

<sup>1</sup> Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 *Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju* ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar 2025. gada 26. augustā Ministru kabineta rīkojuma Nr. 533 *Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam* 1.punktu nolemts ar 2025. gada 1. oktobri likvidēt Klimata un enerģētikas ministrijas padotībā esošo Enerģētikas un vides aģentūru, pievienojot to Valsts vides dienestam un saskaņā ar 2. punktu nolemts noteikt, ka ar 2025. gada 1. oktobri Valsts vides dienests ir Enerģētikas un vides aģentūras funkciju, pārvaldes uzdevumu, tiesību, saistību, prasību, mantas, personāla, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

## 2. Paredzētās darbības iespējamās norises vietas:

Vēja elektrostaciju (turpmāk - VES) un to saistītās infrastruktūras<sup>2</sup> iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija Ogres novada Birzgales pagastā. Informācija par izpētes teritorijā iekļautajiem īpašumiem un to zemes vienībām pievienoti šī lēmuma 1. pielikumā (turpmāk arī – Izpētes teritorija), vēja parka “Birzgale” iespējamā izveides vietā iekļautie īpašumi un to zemes vienības pievienoti šī atzinuma 2. pielikumā (turpmāk – Darbības vieta), kas ir šī atzinuma neatņemamas sastāvdaļas.

### 3. Īss paredzēto darbību raksturojums:

#### 3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un ietekmes novērtējuma procedūru:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ietver ne vairāk kā 13 vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) un saistītās infrastruktūras būvniecību (Ziņojuma 3.1.2. attēls). Sākotnēji Ierosinātāja vērtēja iespēju izbūvēt līdz 24 VES<sup>3</sup>, taču IVN procesa gaitā, veicot teritorijas dabas vērtību izpēti un saņemot sertificētu ekspertu atzinumus (t.sk. ornitologu un biotopu ekspertu), tika identificēti būtiski ierobežojumi sākotnējam VES izvietojumam. Lai novērstu negatīvo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamiem biotopiem un putnu sugām, Ierosinātāja ir pārskatījusi VES izvietojumu, atsakoties no 11 sākotnēji plānotajām stacijām. Ziņojumā detalizēti vērtēta un kā gala risinājumu virzīta alternatīva, kas paredz 13 VES būvniecību. Informācija par vērtējamo VES izvietojumu apkopota Ziņojuma 3.1.1. tabulā un 3.1.2. attēlā.
- 3.1.2. VES paredzēts izvietot teritorijās, kuru pašreizējā izmantošana galvenokārt ir lauksaimniecībā izmantojamas zemes un mežu zemes. Atbilstoši Ķeguma novada teritorijas plānojumam (kas ir spēkā esošs Birzgales pagastā), VES būvniecība paredzēta lauksaimniecības teritorijās (L) un mežu teritorijās (M). Informācija par zemes vienībām, kurās plānota VES būvniecība, apkopota Ziņojuma 3.1.1. tabulā un 1. pielikumā.
- 3.1.3. Vēja parka plānošanas procesā noteiktās Izpētes teritorijas kopējā platība ir 1646,2 ha (ietverot 74 zemes vienības). VES būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamā platība (ieskaitot pievedceļus un montāžas laukumus) ir aptuveni 37 ha. No tās aptuveni 40% tiks izmantota arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas VES ekspluatācijas laikā. Plānotā vēja parka būvniecības procesā būs nepieciešams atmežot aptuveni 7,8 ha meža teritorijas (Ziņojuma 3.3.1. tabula un 3.3. nodaļa).
- 3.1.4. Paredzētā darbība ietver līdz 13 VES būvniecību, kā arī nepieciešamo infrastruktūras objektu – jaunu pievedceļu izbūvi (aptuveni 9,2 km garumā), esošo ceļu pārbūvi, montāžas laukumu, inženierkomunikāciju (elektropārvades kabeļu līniju) un jaunas transformatoru apakšstacijas būvniecību. Saražotās elektroenerģijas nodošanai kopējā tīklā plānots izbūvēt jaunu apakšstaciju pie esošās 110 kV gaisvadu elektrolīnijas *Stelpe-Ķeguma HES-2*. Ziņojumā vērtētas trīs apakšstacijas novietojuma alternatīvas (A, B un C varianti), kuras attēlotas Ziņojuma 3.4.5. attēlā. Kabeļlīnijas iespēju robežās tiks izbūvētas ceļu nodalījuma joslās. Paredzēta arī meliorācijas sistēmu pārkārtošana vietās, kur to skar infrastruktūras izbūve.
- 3.1.5. Darbības vietā plānots uzstādīt lielas jaudas jaunākās paaudzes VES, kuru nominālā ražošanas jauda pārsniedz 6 MW (Ziņojumā vērtēto modeļu nominālā jauda ir robežās no 6,2 MW līdz 7,2 MW) un kuras atbilst starptautiskā standarta IEC 61400-1 III un S klasei un ir izmantojamas uzstādīšanai teritorijās ar zemu vēja ātrumu. Ziņojumā vērtēti vairāki

<sup>2</sup> Īpašumi un to zemes vienības vēja parka infrastruktūras, piemēram, elektropārvades / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.

<sup>3</sup> Saskaņā ar Ornitologa atzinumā sākotnēji izvērtētas 26 VES iespējamās izbūves vietas.

VES modeļi -Vestas V172-7.2, Vestas V162-6.2, Nordex N163-6.8, Siemens Gamesa SG170-6.6. Maksimālais vērtētais VES kopējais augstums ir 252 m (modelim Vestas V172), tehniskā informācija par modeļiem pievienota Ziņojuma 3.2.1. tabulā.

- 3.1.6. Ņemot vērā VES tehnoloģiju straujo attīstību, kā arī iespējamo laika noilgumu starp plānošanas procesu un būvniecību, IVN procesa ietvaros nav izvēlēts viens konkrēts stacijas modelis. Ziņojumā veikts novērtējums, salīdzinot vairākus modeļus un vērtējot to raksturparametrus (augstums, rotora diametrs, skaņas jauda u.c.), kas ir nozīmīgi ietekmes uz vidi kontekstā. Ierosinātāja neizslēdz iespēju uzstādīt citus modeļus ar līdzvērtīgiem vai labākiem raksturlielumiem, balstoties uz Ziņojumā definētajiem darbības nosacījumiem.
- 3.1.7. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra Paredzētajai darbībai piemērota ar Dienesta 2024. gada 5. janvāra lēmumu Nr. 5-02-1/2/2024. Programma ietekmes uz vidi novērtējumam Nr. 5-03/7/2024 izsniegta 2024. gada 26. februārī.

### 3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Dienests neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert pilnu Izpētes teritorijas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas ietverts Ziņojumā kā neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Izpētes teritoriju raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams, ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šā atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Paredzētās darbības iespējamā īstenošanas vieta ir Ziņojumā norādītā Darbības vieta (skat. šī atzinuma 2. pielikumu), kas atrodas Ogres novada Birzgales pagasta teritorijā, kā arī teritorijas, kurās paredzēts pilnveidot un/vai izbūvēt vēja parka būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru (skat. šī atzinuma 3.1.4. apakšpunktu).
- 3.2.3. Izpētes teritorijai tuvākās blīvi apdzīvotās vietas ir Birzgales ciems, kas atrodas ~ 3,1 km attālumā, un Vecumnieku ciems (Bauskas novadā), kas atrodas ~ 3,4 attālumā no Izpētes teritorijas robežas. Tuvākās pilsētas ir Ķegums (~ 7,6 km) un Lielvārde (~ 9,2 km) (Ziņojuma 2.1.1. attēls un 2.1.1. tabula).
- 3.2.4. Ziņojumā potenciālās VES izbūves vietas norādītas indikatīvi un var tikt precizētas norādītā nekustamā īpašuma robežās. Potenciālās VES izbūves vietas ir norādītas Ziņojuma 3.1.1. tabulā un 3.1.2. attēlā. Tehniskā projekta izstrādes laikā Ierosinātajai jāpārlicinās, ka izvēlētais risinājums būtiski neatšķiras no Ziņojumā vērtētā, jāveic atkārtots vides vērtējums aspektiem, kas atkarīgi no novietojuma maiņas, piemēram, mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķini, nosakot ietekmētās apbūves teritorijas un izstrādājot VES darbības apturēšanas režīmus.
- 3.2.5. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, dzīvojamā māja “Kalna Vaski” (kadastra apzīmējums 74440040102) atrodas tuvāk nekā 800 m no potenciālajām VES būvniecības vietām, proti, aptuveni 689 m no VES Nr.11. Ziņojumā norādīts, ka dabā šī ēka vairs neeksistē (ir saglabājušās drupas), taču tā joprojām ir reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā dzīvojamā ēka. Ziņojumā norādīta nepieciešamība dzēst ierakstus par šo ēku kadastrā un zemesgrāmatā vai nodrošināt, ka neviena no VES neatrodas tuvāk par minimālo 800 m attālumu no tām.
- 3.2.6. Piekļuvi plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā paredzēts nodrošināt izmantojot valsts reģionālo autoceļu P88 *Bauska-Linde*, valsts vietējo autoceļu V1007 *Pārbrauktuve-Birzgale*, kā arī pašvaldības autoceļus (10B, 12B<sup>4</sup>) (Ziņojuma 2.1.1. attēls).

---

<sup>4</sup> Dienests secina, ka piekļuve plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā var tikt nodrošināta arī pa pašvaldības autoceļu 11B un 4C.

Autoceļu tīkls tiks papildināts ar jaunizbūvētiem pievedceļiem kopā aptuveni 9,2 km garumā.

- 3.2.7. Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija Ķeguma novads tika iekļauts Ogres novadā. Līdz jauna, vienota Ogres novada teritorijas plānojuma stāšanās spēkā brīdim, Birzgales pagasta teritorijā ir spēkā Ķeguma novada teritorijas plānojums 2013.-2024. gadam. Atbilstoši spēkā esošajam Ķeguma novada teritorijas plānojumam 2013.-2024. gadam<sup>5</sup> (turpmāk – Ķeguma TP), Izpētes teritorijā esošās zemes vienības (Ziņojuma 2.2.1. attēls) galvenokārt atrodas lauksaimniecības teritorijā (L), fragmentāri arī mežu (M) un ūdeņu teritorijās (Ū), kā arī nelielas platības dabas un apstādījumu teritorijā (DA-1, kapsētas). Vēja elektrostaciju būvniecība ir atļauta lauksaimniecības zemēs, ja tiek ievēroti Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (TIAN) 3.11.7. nodaļas “Alternatīvie elektroapgādes objekti un teritorijas metāllūžņu savākšanai” nosacījumi. Ziņojumā norādīts, ja kāda no VES tiks izbūvēta Mežu teritorijā (M), būs nepieciešams veikt teritorijas plānojuma grozījumus vai izstrādāt lokālplānojumu (Ziņojuma 2.2. nodaļa).
- 3.2.8. Saskaņā ar Ķeguma novada TIAN 252. punktu, vēja elektrostacijas ar jaudu 20 kW un vairāk nav atļauts izvietot īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās. TIAN 253. punkts nosaka, ka VES atļauts izvietot tikai ārpus Ķeguma pilsētas un ciemu teritorijām. Papildus, TIAN 256.1. apakšpunkts nosaka, ka vēja parkus no lauku teritorijā esošām dzīvojamām mājām nedrīkst izvietot tuvāk par attālumu, kas 5 reizes lielāks nekā vēja elektrostacijas maksimālais augstums (kas 252 m augstām VES atbilst 1260 m attālumam). Ziņojumā vērtējums veikts, balstoties uz Ministru kabineta noteikumos Nr.240 noteikto minimālo 800 m attālumu, norādot uz nepieciešamību ievērot nacionālā regulējuma normas.
- 3.2.9. Dienests konstatē, ka šī atzinuma sagatavošanas un izdošanas laikā jaunais Ogres novada teritorijas plānojums ir 1. redakcijas izstrādes stadijā. Ierosinātājam jāņem vērā, ka izstrādes stadijā ir jaunais Ogres novada teritorijas plānojums<sup>6</sup>, kurā tiks atspoguļotas 2022. gadā veiktās izmaiņas Ministru kabineta 2013. gada 30 aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, konkrēti 161. punkts, kas nosaka: VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši IVN nosacījumiem.
- 3.2.10. Atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likumam un tam pakārtotajiem normatīvajiem aktiem arī pašvaldība teritorijas plānojumā var noteikt funkcionālo zonējumu, publisko infrastruktūru, reģlamentē teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, kā arī citus teritorijas izmantošanas nosacījumus un aprobežojumus. Ievērojot minēto, ar ārējo normatīvo aktu ir sašaurinātas teritorijas, kur VES ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecība var būt iespējama. Paredzētās darbības IVN ietvaros viens no vērtējamajiem aspektiem ir iespējamie limitējošie vai ierobežojošie faktori, kas izriet no vietas izvēles, tomēr jāņem vērā, ka pretruna teritorijas plānošanas dokumentiem nav šķērslis ne IVN, ne

<sup>5</sup> [https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document\\_125](https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_125)

<sup>6</sup> [https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document\\_28888](https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_28888) (skatīts 12.01.2026.). Publiskās apspriešanas periods attiecīgi noslēgsies 2026. gada martā.

atzinuma izdošanai, kā tas *expressis verbis* izriet no Novērtējuma likuma 14.<sup>1</sup> panta ceturtās daļas 1. punkta<sup>7</sup> un piektās daļas 1. punkta<sup>8</sup>.

- 3.2.11. Attiecībā uz Paredzētās darbības ietekmju summēšanos ar citu Darbības vietai tuvumā esošo vēju parku radītajām ietekmēm, Ziņojumā norādīts, ka 15 km rādiusā ap Vēja parka Izpētes teritoriju atrodas četrus citu vēja parku izpētes teritorijas (Ziņojuma 4.4.47. attēls). Vēja parkam “*Birzgale*” tuvumā esošā plānotā vēja parka “*Ogre - Bauska - Aizkraukle*” IVN process ir pārtraukts<sup>9</sup>, pārējiem IVN process turpinās un/vai Ziņojuma iesniegšanas brīdī noslēdzies ar atzinuma izsniegšanu. Iespējamā kumulatīvā ietekme vērtēta trokšņa un mirgošanas, kā arī ietekmes uz ainavu aspektā ar vēja parku “*Stelpe 1*” (SIA “*SP Venta*”)<sup>10</sup>, ainavu kontekstā arī ar vēja parkiem “*Vecumnieki*” (SIA “*Energy Latvia*”) un “*Bauska-Ķekava-Ogre*” (SIA “*Latvijas vēja parki*”), bet ietekme uz ornitofaunu vērtēta kopā arī ar vēja parkiem, kuri atrodas vairāk kā 20 km attālumā uz DR no Darbības vietas, “*Stelpe 2*” (SIA “*SP Venta*”, IVN programma izsniegta 2024. gada maijā) un “*Iecava*” (SIA “*Energy Latvia*”, IVN programma izsniegta 2025. gada februārī) iespējamo ietekmi.
- 3.2.12. Darbības vietu šķērso vai tās tuvumā atrodas aizsargjoslas, kas noteiktas gar autoceļiem, elektrisko tīklu gaisvadu līnijām (100 kV līnija “*Stelpe – Ķeguma HES-2*”), sakaru līnijām un virszemes ūdensobjektiem (Zvirgzde, Kaimiņgrāvis). Teritorijā izvietots plašs meliorācijas sistēmu tīkls. Aizsargjoslu grafiskais attēlojums pievienots Ziņojuma 2.2.1. attēlā, attiecībā uz ūdensnotekām un meliorācijas grāvjiem - Ziņojuma 4.8.5. attēlā.
- 3.2.13. Vēja apstākļu raksturošanai un ietekmju vērtēšanai izmantoti Eiropas Vidējā termiņa laika prognožu centra (ECMWF) izstrādātā modeļa ERA5<sup>11</sup> dati par laika periodu no 2014. līdz 2023. gadam. Vidējais vēja ātrums Paredzētās darbības teritorijā 150 m augstumā ir 7,35 m/s. Augstākais vidējais vēja ātrums novērojams gada aukstākajos mēnešos (decembrī, janvārī), bet zemākais – vasaras periodā. Ziņojumā secināts, ka vidēji 9 % no gada laika vēja parks neražos elektroenerģiju, jo vēja ātrums nebūs atbilstošs, proti, būs mazāks par 3 m/s vai pārsniegs 26 m/s (Ziņojuma 2.3. nodaļa).
- 3.2.14. Vēja parka teritorija ietilpst Lielupes upju baseina apgabalā. Teritoriju šķērso un tai pieguļ valsts nozīmes ūdensnotekas Zvirgzde (meliorācijas kadastra Nr. 38426:01) un Kaimiņgrāvis (meliorācijas kadastra Nr. 3842832:01). Blīvais meliorācijas grāvju tīkls Izpētes teritorijā grafiski attēlots Ziņojuma 4.8.5. attēlā. Zvirgzdei noteikta 100 m plata aizsargjosla, Kaimiņgrāvī 10 m plata aizsargjosla. Ziņojumā norādīts, ka būvniecības laikā būs nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana (Ziņojuma 4.8.5. nodaļa). Ziņojumā identificēts, ka plānoto VES Nr. 1, 2 un 3 izbūves laukumi paredzētajā risinājumā skar Kaimiņgrāvja aizsargjoslu (Ziņojuma 4.8.6. un 4.8.7. attēls), savukārt starp

<sup>7</sup> Kompetentā institūcija pieņem lēmumu par atteikumu veikt ietekmes novērtējumu, ja paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem, **izņemot šādus gadījumus:** 1) paredzētā darbība neatbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam vai lokālplānojumam;

<sup>8</sup> Kompetentā institūcija pieņem lēmumu par ietekmes novērtējuma pārtraukšanu, ja ietekmes novērtējuma laikā konstatē, ka paredzētā darbība ir aizliegta ar normatīvajiem aktiem, **izņemot šādus gadījumus:** 1) paredzētā darbība neatbilst vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam vai lokālplānojumam.

<sup>9</sup> Informācija pieejama <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-ogre-bauska-aizkraukle-un-ta-saistitas-infrastrukturas-projekta-istenosana-ogres-novada-birzgales-pagasta-bauskas-novada-valles-un-kurmenes-pagastos-un-aizkraukles-novada-serenes-pagasta-sia-latvijas-veja-parki>

<sup>10</sup> Bauskas novada pašvaldība un Ogres novada pašvaldība akceptējušas SIA “*SP Venta*” paredzēto darbību - vēja parka “*Stelpe 1*” un tā saistītās infrastruktūras būvniecību Ogres novada Birzgales pagastā un Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos (Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 23. decembra lēmums Nr. 520 (prot. Nr. 15, 16.p.) “Par paredzētās darbības “*Vēja parka “Stelpe 1*” un ar to saistītās infrastruktūras būvniecību Bauskas novada Valles un Vecumnieku pagastos” akceptēšanu” un Ogres novada pašvaldības domes 2025.gada 18. decembra lēmums “Par paredzētās darbības – vēja elektrostaciju parka “*Stelpe 1*” un ar to saistītās infrastruktūras būvniecību Birzgales pagastā, Ogres novadā – akceptēšanu” (protokols Nr.14; 30.)), pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-stelpe-1-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-sia-sp-venta>.

<sup>11</sup> <https://climate.copernicus.eu/climate-reanalysis>

VES Nr. 8 un VES Nr. 10 plānots izbūvēt jaunu pievedceļu, kas šķērsos Zvirgzdes upi un tās aizsargjoslu. Atbilstoši TIAN prasībām, lai novērstu pārpurvošanos un gruntsūdeņu līmeņa celšanos, esošās mākslīgās un dabīgās ūdensnoteces ir obligāti jā saglabā vai jāpārkarāto saskaņā ar meliorācijas sistēmas pārkarātošanas projektu.

- 3.2.15. Atbilstoši VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) datiem, Izpētes teritorijā reģistrēts viens ūdensapgādes urbums ("Zvirgzde"), bet 1 km rādiusā – vēl divi urbumi (Ziņojuma 4.8.4. attēls). Gruntsūdens līmenis teritorijas lielākajā daļā ir augsts (līdz 1 m dziļumam), īpaši 10 (izņemot VES Nr. 2, 4, 12) potenciālajās VES būvniecības vietās (Ziņojuma 4.8.2. attēls).
- 3.2.16. Ģeoloģisko uzbūvi veido galvenokārt smilts, mālsmilts un kūdras nogulumi. Vairākās plānotajās VES izbūves vietās (piemēram, VES Nr. 3, 6, 7, 8 u.c.) konstatēti biogēnie nogulumi (kūdra), kas norāda uz nepieciešamību pēc specifiskiem pamatu izbūves risinājumiem (pāļi vai grunts nomaiņa).
- 3.2.17. Saskaņā ar LVĢMC Zemes dziļu informācijas sistēmas datiem, Izpētes teritorijā starp VES Nr. 4, 5, 6 un 7, atrodas divi prognozētie kūdras resursu laukumi (K11975 un K11979). Tuvumā atrodas kūdras atradne "Gribas tūrelis" (rietumu virzienā, aptuveni 0,7 km attālumā no VES Nr. 10) un sapropeļa atradne "Pankas ezera iegula" (2 km uz ziemeļiem no VES Nr. 13). Ziņojuma 4.8.3. attēlā parādīts šo atradņu izvietojums attiecībā pret plānoto infrastruktūru. Aptuveni 1 km attālumā no VES Nr. 11, 12, 13 atrodas potenciāli piesārņota vieta – atkritumu izgāztuve "Aurīķi".
- 3.2.18. Ziņojuma izmantots Mg. arch. Gunitas Čepanones, sertificētas ainavu arhitektes (Sertifikāta Nr. 45-2011) (turpmāk – Ainavu eksperts) sagatavots vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz ainavu. Vēja parks plānots Birzgales pagasta rietumu daļā, kas atrodas Viduslatvijas zemienē, Upmales paugurlīdzenumā. Augstākie reljefa pacēlumi ir Oškalns (67,3 m) plānotajam vēja parkam austrumos un augstiene pie "Kalniņu" mājām (70,9 m) uz ziemeļiem no plānotā vēja parka. Parka teritoriju DR-ZA virzienā šķērso reģionālais autoceļš P88 Bauska-Linde. Ziemeļos parkam lielās teritorijās ir meži, vietām mežota arī plānotā vēja parka teritorija. Saskaņā ar Ogres novada ilgtermiņa attīstības stratēģiju 2022.–2034. gadam (turpmāk – Ogres stratēģija), Ogres novadā telpiski tiek noteiktas trīs funkcionālās telpas – integrētās attīstības teritorija, dabas un rekreācijas teritorija un lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorija, kurā ietilpst arī vēja parka "Birzgale" izpētes teritorija. Ņemot vērā, ka paredzētās darbības teritorija atrodas relatīvi tuvu Bauskas novada Vecumnieku pagastam, darbības apjoma vizuālā ietekme vērtēta arī šī novada kontekstā. No Bauskas novada ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2035. gadam dokumentiem secināts, ka paredzētās darbības tuvumā atrodas mēreni intensīvs tūrisma areāls, kas noteikts ap Vecumniekiem. Stratēģijā izvirzīta prasība, ka Bauskas novada teritorijā jānosaka vietējas nozīmes ainaviskās teritorijas, izdalot ainaviskās dabas teritorijas, industriālās ainavu teritorijas un urbānās ainavu teritorijas. Uz IVN Ziņojuma izstrādes brīdī tas vēl nebija noteikts, taču, pēc ekspertes apvidus apsekojuma tika fiksētas atsevišķas teritorijas ar vizuāli nozīmīgu raksturu, piemēram, Zvirgzdes Baltā kāpa, Vecumnieku Vecais ezers.
- 3.2.19. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (turpmāk – NKMP) informācijas sistēmas "Mantojums" kartogrāfiskajai informācijai plānotā Vēja parka teritorijā atrodas viens valsts aizsargāts kultūras piemineklis – agrā dzelzs laikmeta Depreju senkapi (Zaimu kapi), kas ir valsts nozīmes kultūras piemineklis (arheoloģijas piemineklis Nr. 376) (Ziņojuma 4.5.2.5 attēls). Objekts atrodas Bauskas novada Vecumnieku pagastā 2 - 2,5 km attālumā uz rietumiem no tuvākajām VES.

- 3.2.20. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" (turpmāk - DDPS "Ozols") publicēto informāciju<sup>12</sup> tiešā Izpētes teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas. Tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorija (*Natura 2000*) ir dabas liegums "Kalēju tīrelis", kas atrodas ZR no Izpētes teritorijas, aptuveni 1,8 km attālumā. Savukārt tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija, kas nav *Natura 2000* teritorija, ir dabas liegums "Turku tīrelis", kas atrodas uz R no Izpētes teritorijas, aptuveni 4,8 km attālumā. Paredzētās darbības teritorijā reģistrēti vismaz 7 īpaši aizsargājami koki (dižkoki). Detāla informācija par Darbības vietā sastopamajiem biotopiem un sugām iekļauta Ziņojuma 4.3.2. nodaļā un šī atzinuma 6.11.8.5. un 6.11.8.6. punktos.
- 3.2.21. Attālumā līdz 10 km no plānotā vēja parka "Birzgale" atrodas 28 mikroliegumu teritorijas, kas dibinātas putnu aizsardzībai (Ziņojuma 4.3.2. attēls). Lielākā daļa dibināto mikroliegumu izvietotas uz ziemeļiem no plānotā vēja parka. Desmit no iepriekš minētajiem mikroliegumiem ir dibināti medņu *Tetrao urogallus* aizsardzībai, no kuriem tuvākais atrodas 2,3 km attālumā no Izpētes teritorijas. Detāla informācija par mikroliegumiem un to atrašanās vietām ietverta Ziņojuma 4.3.4.2. nodaļā.
- 3.2.22. Izpētes teritorijā sikspārņu uzskaišu stacijās un maršrutos konstatētas piecas sikspārņu sugas. Daļa no ierakstiem nav noteikta līdz sugai, bet ir attiecināma vai nu uz sugu grupu naktssikspārņi *Myotis* vai niktaloīdi *Nyctalus/Vespertilio/Eptesicus*.
- 3.2.23. Ziņojumā izmantoti sertificētu ekspertu atzinumi: 4. pielikums "Sertificēta sikspārņu eksperta atzinums", sagatavojis Gunārs Pētersons, dabas eksperta sertifikāts Nr. 073; 5. pielikums "Sertificētu sugu un biotopu ekspertu atzinums", sagatavojuši zālāju biotopu eksperte Margīta Deičmane, sertifikāts Nr. 024 un mežu biotopu eksperts Toms Daniels Čakars, sertifikāts Nr. 024; 6. pielikums "Sertificēta ornitologa atzinums", sagatavojuši Ģirts Strazdiņš, sertifikāts Nr. 223, un Māris Strazds, doktora grāds bioloģijā. Detalizēta informācija par dabas vērtībām pievienota Ziņojumā, Paredzētās darbības ietekme vērtēta arī šī atzinuma 6.11.8. punktā.

### 3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums ir sniegts Ziņojumā. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos aspektus, kur nepieciešams, atsevišķu ietekmju griezumā tie ņemti vērā šā atzinuma 6. nodaļā attiecīgajos punktos.
- 3.3.2. Novērtējuma veikšanas brīdī vēja parka realizācijai nav izvēlēts viens konkrēts stacijas modelis, taču ir analizēti četri VES modeļi (Vestas V172-7.2 MW, Vestas V162-6.2 MW, Nordex N163-6.8 MW, Siemens Gamesa SG170-6.6 MW), kuru parametri izmantoti Ziņojumā ietekmju novērtēšanai. Ziņojumā vērtēti un salīdzināti no ietekmes viedokļa sliktākie scenāriji (piemēram, skaļākais modelis trokšņa aprēķiniem, augstākais modelis ainavas novērtējumā u.t.t.). Informācija par modeļu tehniskajiem parametriem pievienota Ziņojuma 3.2. nodaļā.
- 3.3.3. Ziņojuma 3.2.1. tabulā apkopota informācija par vērtēto modeļu fizikālajiem raksturlielumiem. Maksimālais vērtētais VES kopējais augstums ir 252 m (*Vestas V172* modelim), masta augstums attiecīgi līdz 166 m un rotora diametrs līdz 172 m. Attālums no spārnu zemākā punkta līdz zemei ir vismaz 80 m. Ņemot vērā Darbības vietā noteikto vidējo vēja ātrumu (7,35 m/s 150 m augstumā), viena VES gadā varētu saražot aptuveni

<sup>12</sup> Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 30.12.2025.).

24,5-27,2 GWh elektroenerģijas, kopējais 13 VES vēja parkā saražotās enerģijas apjoms noteikts no 318 GWh līdz 354 GWh gadā (Ziņojuma 3.2.2. tabula).

- 3.3.4. Vēja parka būvniecības process un nepieciešamās platības aprakstītas Ziņojuma 3.3. un 3.4. nodaļā. 13 VES būvniecībai un ekspluatācijai nepieciešamā platība ir aptuveni 37 ha. No tās aptuveni 40 % tiks izmantota arī pēc būvniecības procesa pabeigšanas (ekspluatācijas laikā). Pie katras VES paredzēts izbūvēt montāžas laukumu (aptuveni 1 ha platībā). Ņemot vērā ģeoloģiskos apstākļus (Ziņojumā identificētie kūdras nogulumi un augsts gruntsūdens līmenis), atsevišķās vietās var būt nepieciešama grunts nomaiņa vai pāļu pamatu izbūve. Plānotā vēja parka būvniecības procesā ir nepieciešams atmežot aptuveni 7,8 ha meža teritorijas (Ziņojuma 3.3.1. tabula).
- 3.3.5. VES iekārtu transportēšana paredzēta no kādas no Latvijas ostām pa autoceļiem. Lai mazinātu ietekmi uz satiksmes plūsmu, lieltarīta detaļu (spārnu, mastu sekciju u.c.) transportēšanu plānots veikt arī nakts laikā. Maršrutu paredzēts saskaņot būvprojekta izstrādes laikā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Piekļuvi vēja parkam plānots nodrošināt izmantojot valsts reģionālo autoceļu P88 un valsts vietējo autoceļu V1007. Tā kā esošais ceļu tīkls nav pietiekams, paredzēta jaunu pievedceļu izbūve ar kopējo garumu aptuveni 9,2 km, kā arī esošo pašvaldības autoceļu (piemēram, 10B un 12B) un servitūta ceļu pārbūve/stiprināšana (Ziņojuma 3.4.2. nodaļa un 3.4.1. attēls).
- 3.3.6. Vēja parka darbības nodrošināšanai paredzēts izbūvēt jaunu transformatoru apakšstaciju, kas pieslēgsies esošajai 110 kV elektrolīnijai “*Stelpe - Ķeguma HES-2*”. Apakšstacijas novietojumam vērtētas trīs alternatīvas (A, B, C), kuru novietojums parādīts Ziņojuma 3.4.5. attēlā). Elektroenerģijas pārvadei no VES uz apakšstaciju plānots izbūvēt kabeļlīnijas (pārsvārā 20 kV), kuras iespēju robežās tiks ieguldītas pievedceļu un esošo autoceļu nodalījuma joslās.
- 3.3.7. Paredzamais VES ekspluatācijas laiks ir 20 – 30 gadi. Pēc ekspluatācijas beigām paredzēta staciju demontāža vai pārbūve (*repowering*). Ziņojuma 4.9. nodaļā norādīts, ka lielākā daļa materiālu (metāls, betons) ir pārstrādājami, demontējamo VES pārstrādes iespējas tiks nodrošinātas atbilstoši tehnoloģiju attīstībai un pieejamībai demontāžas laikā, ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības.

#### **3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:**

- 3.4.1. Ziņojuma 7. nodaļā veikts alternatīvo risinājumu salīdzinājums, vērtējot ietekmes parametrus un raksturlielumus, kas saistīti ar sabiedrības veselību (troksnis, mirgošana), dabas vērtībām (putni, sikspārņi, biotopi), ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām. Ziņojumā detalizēti novērtētā alternatīva paredz ne vairāk kā 13 VES izbūvi.
- 3.4.2. IVN procesa sākumā Ierosinātāja izvērtēja iespēju izbūvēt līdz 24 VES (Sākotnējā alternatīva). Tomēr, ņemot vērā dabas ekspertu atzinumus, tika identificēti būtiski ierobežojumi vairāku plānoto VES izbūvei. Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem un putnu sugām (īpaši mazo ērgli un melno stārķi), Ierosinātāja atteicās no 11 sākotnēji plānotajām VES izbūves vietām. Tika pieņemts lēmums atteikties no VES Nr. 4, 8, 11, 13, 15, 17, 20, 21, 22, 23 un 24 izbūves (Ziņojuma 7.1. nodaļa) un tika mainīts novietojums vairākām citām stacijām, lai tās atvīrētu no dzīvojamās apbūves un vērtīgiem biotopiem.
- 3.4.3. Vērtējot tehnoloģiskās alternatīvas (apkopojums Ziņojuma 7.2. nodaļā), salīdzināti vairāki VES modeļi, par kuriem pieejama ražotāju sniegtā tehniskā informācija. Novērtēts, ka augstāko elektroenerģijas ražošanas efektivitāti uzrāda modelis Vestas *VI72-7.2*, vides trokšņa aspektā vislabāko sniegumu (zemākās emisijas) uzrāda modelis Siemens Gamesa

SG170-6.6 un/vai modeļi, kas aprīkoti ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem (angļu valodā - *serrated trailing edges*), zemas frekvences trokšņa vērtējumā secināts, ka lielāko ietekmi neatkarīgi no spārnu konstrukcijas radīs modelis Nordex N163-6.8, no mirgošanas ietekmju aspekta lielākais summārais mirgošanas efekta ietekmes laiks gadā (pēc reālā un slīktākā scenārija metodes) uz dzīvojamo apbūvi potenciāli var rasties Siemens Gamesa SG170-6.6 un Vestas V162-6.2 modeļu darbības rezultātā. Ainavisko un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzības, sakaru sistēmu un putnu un sikspārņu populāciju kontekstā VES izmēru raksturojošie parametri atzīstami par līdzvērtīgiem vai ar nebūtiskām atšķirībām. Līdz ar to Ierosinātajai jāņem vērā, ka izvēloties uzstādāmo modeli tai jānodrošina, ka VES ekspluatācijas laikā tiek nodrošināta atbilstība kvalitātes un ietekmes līmeņa prasībām visu vērtēto ietekmju kontekstā vienlaicīgi, izvēloties atbilstošo tehnisko risinājumu.

- 3.4.4. Attiecībā uz transformatoru apakšstacijas izbūvi elektroenerģijas nodošanai esošajā 110 kV elektrolīnijas *Stelpe – Ķeguma HES - 2* tīklā Ziņojumā vērtētas trīs novietojuma alternatīvas (A, B, C), to novietojums<sup>13</sup> parādīts Ziņojuma 3.4.5. attēlā. A un B alternatīvām atšķiras apakšstacijas izvietojums attiecībā pret autoceļu P88 Darbības vietas austrumos, piedāvājot to izvietot vienā vai otrā ceļa pusē, lauksaimniecības zemē, pieslēgumu veidojot starp VES Nr. 12 un Nr. 13. A un B alternatīvās apakšstacijas atrodas Izpētes teritorijas robežās. C alternatīva transformatora apakšstaciju paredz izvietot Darbības vietas dienvidaustrumu daļā meža teritorijā aptuveni 1 km ārpus Izpētes teritorijas, pieslēgumu veidojot caur VES Nr. 3. Ziņojumā secināts, ka no dabas aizsardzības viedokļa (piemēram, invazīvo sugu izplatība, ietekme uz meža teritorijām) piemērotākās ir alternatīvas, kas atrodas lauksaimniecības zemēs un neprasa jaunu meža platību atmežošanu, vienlaikus C alternatīvai paredzētajā teritorijā konstatētas plašas un blīvas invazīvās sugas austrumu galegas (*Galega orientalis*) audzes. Izvēle par labu vienai no apakšstacijas būvniecības vietām, kā arī tehniskajam risinājumam ar kādu saražotā elektroenerģija tiks nodota kopējā tīklā, tiks izdarīta būvprojekta izstrādes laikā – ņemot vērā būvniecībai izvēlēto staciju modeli, VES būvniecības vietas, elektropārvades risinājumu izmaksas, kā arī potenciālos saražotās elektroenerģijas zudumus, katrai no alternatīvai.

#### 4. Izvērtētā dokumentācija

Izvērtētās dokumentācijas saraksts pievienots šī atzinuma 3. pielikumā.

#### 5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

- 5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:
- 5.1.1. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) notika no 2024. gada 5. aprīļa līdz 25. aprīlim. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts 2024. gada 5. aprīļa laikraksta "Ogres vēstis visiem" izdevumā Nr. 25 (1404), kā arī interneta tīmekļvietnēs: [www.ogresnovads.lv](http://www.ogresnovads.lv), <https://environment.lv/> un [www.vpvb.gov.lv](http://www.vpvb.gov.lv)<sup>14</sup>. Informatīvie materiāli par Paredzēto darbību tika izvietoti arī Ogres novada pašvaldībā, Brīvības ielā 33, Ogrē, Ogres novadā, Birzgales pagasta pārvaldē, Klientu apkalpošanas centrā, Lindes ielā 2, Birzgalē, Birzgales

<sup>13</sup> Potenciālās apakšstacijas būvniecības vietas paredzētas nekustamajos īpašumos ar kadastra apzīmējumu 74440040096 "Lejas Bruntāni" - A alternatīvā, 74440040018 "Zāģeri" - B alternatīvā un 74440040015 "Rīmeņi" - C alternatīvā

<sup>14</sup> Uz šī atzinuma sagatavošanas brīdi informācija pieejama vietnē <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti>

pagastā, Ogres novadā. Atbilstoši Izstrādātājas sniegtajai informācijai<sup>15</sup> par Paredzēto darbību individuāli informēti nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi skar un robežojas ar Darbības vietu.

- 5.1.2. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksmes klātienē formā saskaņā ar Noteikumos Nr. 18 noteikto: 2024. gada 16. aprīlī plkst. 18:00 Birzgales tautas namā. Saskaņā ar protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē Birzgales tautas namā kopumā piedalījās 19 dalībnieki. Sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar informāciju par vēja parka ieceri, IVN, tās procedūru, Sākotnējās apspriešanas termiņiem, mērķiem un uzdevumiem un iespēju sniegt viedokļus, komentārus, priekšlikumus par Paredzēto darbību, kā arī prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. Sākotnējās apspriešanas dalībnieki pauda savu attieksmi un satraukumu par Paredzēto darbību, VES būvniecību, nepieciešamajām platībām to būvniecībai, VES saskatāmību, VES radītajām ietekmēm, - summāro trokšņa ietekmi, ietekmi uz veselību, aviāciju, iespējamo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, iespējamajiem avāriju riskiem, apledošanu un aizdegšanās riskiem u.c. aspektiem. Sanāksmes dalībnieki interesējās, cik kopumā VES apvidū ir plānotas, ņemot vērā Bauskas, Ogres un Aizkraukles teritorijas, par Paredzētās darbības radītā kaitējumu kompensācijām iedzīvotājiem, saražotās elektroenerģijas nodošanu tīklā, kā arī VES utilizāciju un labošanu. Iedzīvotāji jautāja, vai var iesniegt pretenzijas par vēja parku. Sanāksmes dalībnieki tika informēti arī par iespēju piedalīties IVN izstrādes ietvaros plānotajās darba grupu sanāksmēs.
- 5.1.3. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Dienests saņēma trīs fizisku personu iesniegumus, divus kolektīvos iesniegumus, ko parakstījuši attiecīgi pieci un piecdesmit pieci iedzīvotāji, kā arī LVC, AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk -LVM) un Satiksmes ministrijas vēstules. Pēc Sākotnējās apspriešanas Dienestā tika saņemts mednieku kolektīva "Birzgales mednieki" 2024. gada 29. jūnija iesniegums ar viedokli pret vēja parku būvniecību Birzgales pagasta teritorijā, kuru parakstījušas četrdesmit fiziskas personas. Dienestā saņemtie priekšlikumi un viedokļi nosūtīti Ierosinātājai atbilžu un komentāru sagatavošanai.

## **5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:**

- 5.2.1. IVN Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2025. gada 1. aprīļa līdz 2025. gada 1. maijam. Paziņojumi par Ziņojuma sabiedriskajām apspriešanām tika publicēti 2025. gada 1. aprīļa laikrakstu "Bauskas Dzīve" un "Ogres Vēstis Visiem" izdevumos, kā arī interneta tīmekļvietnēs: [www.bauskasnovads.lv](http://www.bauskasnovads.lv), [www.ogresnovads.lv](http://www.ogresnovads.lv), <https://environment.lv/> un [www.eva.gov.lv](http://www.eva.gov.lv)<sup>16</sup>. Ar sagatavoto Ziņojumu varēja iepazīties Izstrādātājas tīmekļvietnē <https://environment.lv/> un klātienē Ogres novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Brīvības iela 33, Ogre, Ogres novads, LV-5001) (darba laikā), Birzgales pagasta pārvaldē (Lindes iela 2, Birzgale, Birzgales pagasts, Ogres novads, LV-5033) (darba laikā); Bauskas novada pašvaldības klientu apkalpošanas centrā (Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas novads, LV-3901) un Vecumnieku apvienības pārvaldē (Rīgas iela 29, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Bauskas novads, LV-3933).
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norisinājās klātienē: 2025. gada 8. aprīlī plkst. 12.00 Vecumnieku tautas namā (Rīgas iela 5, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Bauskas novads) un 2025. gada 8. aprīlī plkst. 18.00 Birzgales Tautas namā (Skolas iela 2, Birzgales pagasts, Ogres novads), sanāksmēm varēja pieslēgties attālināti izmantojot ZOOM platformu.

<sup>15</sup> Saskaņā ar Ierosinātājas pārstāves 2024. gada 29. aprīļa vēstulē pievienotajā Pārskatā sniegto informāciju.

<sup>16</sup> Skatīt šī atzinuma 1. zemspītras atsauci.

- 5.2.2.1. Saskaņā ar protokolu Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmē Vecumnieku tautas namā klātienē sanāksmē piedalās 4 dalībnieki, savukārt attālināti ZOOM platformā pieslēgušies 6 dalībnieki. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedrības iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Klātesošie interesējās par teritorijām, kur plānota sadales elektrostacijas novietošana, elektrokabeļu līnijas izbūve, vai realizējot Paredzēto darbību paredzēts izmantot Latvijas būvnieku pakalpojumus, vai tika aptaujāti un informēti iedzīvotāji u.c. informāciju saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju un ietekmi uz veselību un īpašumu vērtību.
- 5.2.2.2. Saskaņā ar protokolu Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmē Birzgales Tautas namā klātienē sanāksmē piedalījās 10 dalībnieki, savukārt attālināti ZOOM platformā bija pieslēgušies 6 dalībnieki. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedrības iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Sanāksmē klātesošie interesējās par zemas frekvences trokšņa novērtēšanu, VES darbību elektrolīniju darbības traucējumu laikā, Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz gājputniem u.c. informāciju saistība ar Paredzētās darbības realizāciju. Sanāksmes dalībnieki arī puda viedokli par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību. Sanāksmes dalībnieki norādīja uz to, ka nav saņemtas atbildes uz jautājumiem, kas ir sūtīti uz norādīto e-pastu vienā no sanāksmēm, tiek pausts arī satraukums par to, ka tuvākajā apkārtnē plānoti vēl trīs vēja parki, bet kumulatīvās ietekmes tiek vērtētas formāli vai vispār netiek vērtētas.
- 5.2.3. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību Dienestā varēja iesniegt līdz 2025. gada 1. maijam, sūtot tos uz Dienesta adresi: Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045 vai elektroniski uz e-pastu: [pasts@eva.gov.lv](mailto:pasts@eva.gov.lv)<sup>17</sup>. Dienestā saņemtie priekšlikumi par Paredzēto darbību tika nosūtīti Ierosinātājam un Izstrādātājam. Pārskats par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem komentāriem un priekšlikumiem ir pievienots Ziņojuma 12. pielikumā, savukārt pārskats par sabiedriskās apspriešanas procesu ir pievienots Ziņojuma 15. pielikumā.

### **5.3. Sabiedrības informēšana par Dienestā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:**

- 5.3.1. Dienestā Ziņojums tika iesniegts 2025. gada 28. augustā. Paziņojums par Dienestā iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs <https://environment.lv/> un [www.eva.gov.lv](http://www.eva.gov.lv). Atsaucoties uz Dienesta lūgumu<sup>18</sup> sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienesta tika saņemtas:
- 5.3.1.1. LVM 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. 4.1-2\_05j2\_300\_25\_182, kurā norādīts, ka izvērtējot Ziņojumu netiek izvirzītas papildus prasības 2025. gada 25. aprīļa atzinumā Nr. 4.1-2\_02ku\_101\_25\_288 noteiktajām.
- 5.3.1.2. VAS “Latvijas gaisa satiksme” (turpmāk – LGS) 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-01/2025/664, kurā norādīts, ka neiebilst pret Ziņojumā iekļauto informāciju.
- 5.3.1.3. AS “Augstsprieguma tīkls” 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. 2.5/2025/3688, kurā tiek informēts, ka VES izvietojums ir jāparedz tālāk par to maksimālā augstuma (ieskaitot rotora spārnu garumu) plus 10 metru attālumā no 110 kV gaisvadu elektrolīnijas Nr. 112. AS “Augstsprieguma tīkls” nesaskaņos risinājumu, kuri paredz

<sup>17</sup> Skatīt šī atzinuma 1. zemsvītras atsauci.

<sup>18</sup> Dienesta 2025. gada 29. augusta vēstule Nr. 10.4/1612/2025-N.

VES izvietojumu tuvāk par norādīto attālumu. Vēstulē arī tiek informēts, ka vēja parkam nav izsniegtas tehniskās prasības un jauda pieslēgumam pie AS “Augstsprieguma tīkls” nav rezervēta.

- 5.3.1.4. Valsts aģentūras “Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk – CAA) 2025. gada 5. septembra vēstule Nr. 01-8/1885, kurā norādīts, ka CAA ir iepazinusies ar Ziņojumu un informē, ka tai nav iebildumu vai papildu priekšlikumu Ziņojuma pilnveidošanai. CAA norāda uz to, ka pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem CAA atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāaprīko ar aizsarggaismām atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41. panta prasībām.
- 5.3.1.5. Veselības inspekcijas 2025. gada 17. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./787. Veselības inspekcija savā vēstulē atzinīgi vērtē Ziņojuma saturu, īpaši tādēļ, ka tas aptver jautājumus, kas ir būtiski iedzīvotāju veselības un labklājības nodrošināšanai – piemēram, potenciālo gaisa piesārņojumu, trokšņu, vibrācijas, elektromagnētiskā lauka un mirgošanas efekta radīto ietekmi uz vietējiem iedzīvotājiem, kā arī šo faktoru iespējamo ietekmi uz veselību. Veselības inspekcija iesaka izvēlēties risinājumu, kas kopumā rada vismazāko ietekmi uz apkārtni, ņemot vērā trokšņa un mirgošanas efektu mazināšanas iespējas, šo faktoru ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un sabalansējot ar ekonomisko ieguvumu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu risinājumu.
- 5.3.1.6. NKMP 2025. gada 19. septembra vēstule Nr. 2025/05-06/1291, kurā norādīts, ka kopumā izskatot Ziņojuma materiālus konstatēts, ka tajā pievērsta uzmanība kultūrvēsturiskajam mantojumam un tā saglabāšanai kopumā, kā arī ir izvērtēta starptautiskā pieredze vēja parku būvniecībā. Kopumā NKMP sniedz pozitīvu viedokli par Ziņojumu. Vēstulē atkārtoti tiek vērsta uzmanība uz to, ka NKMP ieskatā būtu izvērtējams, vai un cik lielā apjomā lielgabarīta iekārtu transportēšana pa valsts reģionālo autoceļu P88 ietekmēs Depreju senkapus (Zaimu kapus), kā arī norādīt pasākumus negatīvās ietekmes novēršanai.
- 5.3.1.7. Valsts akciju sabiedrības “Latvijas valsts radio un televīzijas centrs” (turpmāk – LVRTC) 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 07-06-09/2025/1883, kurā norādīts, ka Ziņojumā nav atrodams vērtējums par ietekmi radio apraidei, kuras nodrošināšanai pagaidām nav pielietotas ciparu tehnoloģijas. LVRTC, lai projektā tiktu paredzēti nepieciešamie pasākumi - risinājumi traucējumu novēršanai, atgādina un uztur spēkā sekojošus nosacījumus - pirms Paredzētās darbības realizācijas jāveic apraides radio un televīzijas signālu elektromagnētiskā lauka intensitātes mērījumus, pēc projektā paredzēto darbību realizācijas jāveic atkārtoti mērījumi. Realizējot Paredzēto darbību jāparedz risinājumi, kas nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto apraides apjomu, pārklājumu un pakalpojumu sniegšanas iespēju atjaunošanu atbilstošā apjomā un kvalitātē, gadījumā, ja projekta realizācijas gaitā tās tiek samazinātas. Paredzētās darbības realizācija nedrīkst radīt neērtības un papildus izmaksas pakalpojumu sniedzējiem (LVRTC, mobilajiem operatoriem u.c.) un pakalpojumu lietotājiem.
- 5.3.1.8. Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD) 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. CVM.7-1/2967, kurā norādīts, ka meža ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņi (turpmāk – UNT). Kopš 2021. gada VMD daļu no UNT ir aprīkojis ar automatiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (turpmāk - AUANS). Pēc VMD rīcībā esošās informācijas var apgalvot, ka vēja elektrostacijas ievērojami apgrūtinā AUANS darbību vēja elektrostacijas turbīnas lāpstiņu rotācijas dēļ – AUANS nepārtraukti maldīgi signalizēs par iespējamu meža

ugunsgrēku. Nepārtraukto signālu pienākšanu uz AUANS kontroles centru var novērst, uzstādot uz novērojamā apgabala “izslēgšanas areālu”, ko var veikt AUANS kontroles centra operators. Šajā gadījumā izveidojas t.s. “aklā zona”, kur nav iespējams atklāt arī meža ugunsgrēku. Tādējādi, lai kompensētu šo “aklo zonu” nepieciešams paredzēt papildus VMD AUANS vadības sistēmā ieintegrejamu kameru uzstādīšanu, kuras kompensētu to redzamības zonu uzraudzību, kuras VES darbības dēļ tiek izslēgtas no VMD rīcībā esošās AUANS sistēmas. Precīzus “aklo zonu” sektoru lielumus var uzmodelēt zinot precīzus VES turbīnu atrašanās vietu un augstumu, rotora izmērus un attiecīgā UNT, kas aprīkots ar AUANS atrašanās vietu. UNT izvietotajās AUANS darbības rādiuss ir līdz 15 km. Teorētiski šajā zonā uzbūvētām VES turbīnām ir jāparedz papildus kameru uzstādīšana, lai nodrošinātu AUANS darbību ugunsgrēku atklāšanā. VMD norāda, ja VES turbīnu izbūve notiek ugunsbīstamības I un II klases mežaudzēs, tad ir jānodrošina ugunsdzēsības autotransportam pieeja ūdens ņemšanas vietām. VMD norāda, ka vietās, kur VES paredzētā teritorija robežojās ar mežu vai meža zemi, ierīkojamas mineralizētās joslas vismaz 4 m platumā, lai ugunsgrēka gadījumā būtu iespēja pārvietoties specializētajam meža ugunsdzēsības autotransportam un dzēst ugunsgrēku.

- 5.3.1.9. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 2-5.1/2655, kurā norādīts, ka izvērtējot Ziņojumu aktualizēto redakciju, konstatēja, ka nav ievērota pašvaldības vēstules Nr. 2-5.1/1239 4. punktā izvirzītā prasība papildināt Ziņojumu ar VES komplektējošo daļu transportēšanas maršrutu izvērtējumu. VES komplektējošo daļu gabarītu dēļ pastāv augsts risks, ka to transportēšana negatīvi ietekmēs gar autoceļiem esošos apstādījumus, ainaviski vērtīgos elementus un kultūrvēsturiski nozīmīgos objektus. Ogres novada pašvaldība, norādot uz Novērtējuma likuma 1. panta 1. un 2. punktā, 3. panta 7. punktā un 17. panta pirmo daļā noteikto, atkārtoti lūdz papildināt Ziņojumu ar VES komplektējošo daļu transportēšanas ietekmes izvērtējumu, balstoties uz pieejamo informāciju par Ziņojumā izvērtēto vēja turbīnu modeļu gabarītiem, kā arī grafiski attēlot potenciālos VES komplektējošo daļu transportēšanas maršrutus, norādot atmežojamo platību, izvērtēt ietekmi uz ainaviski, kultūrvēsturiski un ekoloģiski vērtīgajiem elementiem, detalizēti aprakstīt potenciālo koku (soliteru), aleju, vērtīgo kokaugu izciršanas iespējamību. Papildināt Ziņojumu ar attiecīgajām fotofiksācijām un ainavu vizualizācijām.
- 5.3.1.10. Satiksmes ministrijas 2025. gada 25. septembra vēstule Nr. 15-01/2948, kurā tiek atkārtoti norādīts uz Satiksmes ministrijas 2024. gada 25. aprīļa vēstulē Nr. 15-01/1621 minēto, ka vēja parka elektrostacijas būs gaisa kuģu lidojumiem bīstami šķēršļi un atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41. panta prasībām pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem CAA atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāaprīko ar aizsarggaismām.
- 5.3.1.11. LVĢMC 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 1-2/1124, kurā norādīts, ka meteoroloģiskais radars “Rīga” atrodas aptuveni 47,2 km no vēja parka teritorijā iekļautajām zemes vienībām. Ņemot vērā to, ka radars atrodas 75 km aizsargzonā, pastāv iespējamība, ka Paredzētā darbība var radīt būtisku ietekmi uz meteoroloģiskā radara “Rīga” darbību. Ierosinātajai jānodrošina padziļināta vēja parka ietekmes izpēte, ņemot vērā iespējamo kumulatīvo ietekmi ar citiem apkārtņē esošajiem vēja parkiem un elektrostacijām – gan izbūvētajiem, gan plānotajiem, kuriem IVN process ir pabeigts vai spēkā esoši tehniskie noteikumi, vai būvatļaujas, kā arī notiek paredzēto darbību izvērtēšana. Ja padziļinātas izpētes rezultātā tiks konstatēta būtiska ietekme uz meteoroloģiskā radara “Rīga” darbību, Ierosinātajam būs pienākums

ieviest ietekmes mazināšanas vai kompensējošus pasākumus. LVĢMC neiebilst pret vēja parka "Birzgale" būvniecības ieceres turpmāku izvērtēšanu, ievērojot vēstulē Nr. 1-2/1124 norādītos nosacījumus attiecībā uz ietekmes uz meteoroloģiskā radara "Rīga" novērtēšanu un konsultācijām ar LVĢMC.

- 5.3.1.12. Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. BNP/2025/4.7/1939/N. Bauskas novada pašvaldība norāda, ka Ziņojumā ir ļoti daudz informācijas dažādās jomās par vēja parka radītām ietekmēm, kas izteiktas skaitliskās formās, bet šī informācija netiek iztirzāta. Pašvaldības ieskatā IVN Ziņojums ir ne tikai veikto mērījumu uzskaitījums, bet arī to interpretācija, secinājumi un priekšlikumi, kas izriet no veiktajiem mērījumiem. Vēja parka ietekmei, galvenokārt, tiks pakļauti vietējie iedzīvotāji, kuriem nav šo specifisko zināšanu, lai interpretētu veikto mērījumu un aprēķinu skaitļu rindas un pieņemtu sev svarīgus secinājumus. Bauskas novada pašvaldība Ziņojumā vēlētos redzēt kompetentu speciālistu izstrādātus mērījumu un aprēķinu iztirzājumus, secinājumus un priekšlikumus, lai uz tiem pamatojoties, varētu pieņemt situācijai adekvātus, zinātnē balstītus lēmumus.
- 5.3.1.13. SIA "Elektroniskie sakari" 2025. gada 29. septembra vēstule Nr. 2.1-2/707, kurā norādīts, ka Ziņojums ir papildināms ar vērtējumu par vēja parka iespējamo ietekmi uz fiksētā dienesta radiosakaru sistēmām, kuras tiek lietotas un kuru sakaru trase šķērso vēja elektrostaciju plānotās izvietojuma teritoriju un konsultāciju rezultātu attiecībā uz valsts aizsardzībai lietotajiem radiolokācijas sakaru līdzekļiem.
- 5.3.1.14. LVC 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 4.3/17789. LVC lūdz papildināt Ziņojumu, ar informāciju, ka, paredzot VES novietojumu pie valsts autoceļiem attālumā no 1,1 līdz 1,5kārtīgu maksimālo VES augstumu, jāizpilda risku mazinoši pasākumi konkrētām turbīnām, piemēram, turbīnu lāpstiņu apstrāde ar pretapledošanas materiālu vai līdzvērtīgi risinājumu, lai novērstu apledošanas risku. Vēstulē tiek lūgts Ziņojumu papildināt ar nosacījumiem, kas attiecināms uz jauno inženiertīklu projektēšanu paralēli valsts autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslai un jaunu autoceļu pieslēguma vietu ierīkošanu. LVC aicina Ziņojumā iekļaut transportēšanas maršrutu pretputēšanas prasību – valsts autoceļu posmos ar nesaistītu segumu, iespēju robežās neveikt apauguma likvidēšanu gar dzīvojamām mājām.
- 5.3.1.15. Dienesta 2025. gada 30. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/8714/2025. Vēstulē Dienests apkopojis sekojošas atsauksmes/ norādījumus/ priekšlikumus, tajā skaitā par nosacījumiem, ar kādiem būtu pieļaujama Paredzētās darbības īstenošana.
- 5.3.1.16. Aizsardzības ministrijas 2025. gada 24. oktobra vēstule Nr. MV-N/2541, kurā norādīts, ka plānotā vēja parka būvniecībai izraudzītā vieta atrodas valsts aizsardzības vajadzībām paredzētā Lielvārdes navigācijas tehniskā līdzekļa aizsargjoslā un vēja parka būvniecība negatīvi ietekmēs navigācijas tehnisko līdzekļu darbību, kas nodrošina gaisa telpas novērošanas funkcijas.<sup>19</sup>
- 5.3.2. Dienests ar 2025. gada 16. oktobra vēstuli Nr. 11.16/AP/9265/2025 pagarināja Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma izdošanas laiku Ierosinātājās Paredzētajai darbībai līdz 2025. gada 12. novembrim. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Dienests ar 2025. gada 7. novembra vēstuli Nr. 11.16/AP/9980/2025 nosūtīja Ierosinātājai un Izstrādātājai Dienestā saņemtos institūciju viedokļus.
- 5.3.3. Izstrādātāja ar 2025. gada 11. novembra vēstuli iesniedza skaidrojumu par Dienestā saņemtajiem institūciju viedokļiem. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta

<sup>19</sup> Izstrādātāja savā 2025. gada 11. novembra vēstulē sniegusi skaidrojumu, ka Ziņojumā vērtēto 13 VES izvietojums vairs neietilpst zonā, kur vēja parka būvniecība var radīt negatīvu ietekmi uz navigācijas tehnisko līdzekļu darbību.

otro un trešo daļu, Dienests ar 2025. gada 8. decembra vēstuli Nr. 11.16/AP/10919/2025 lūdza sniegt papildus informāciju par Ziņojumā konstatētajām nepilnībām. Tajā skaitā norādot, ka plānotā apakšstacijas alternatīva “C” (īpašums “Rīmeņi”) un daļa kabeļlīniju atrodas ārpus sākotnēji definētās Izpētes teritorijas robežām. Izstrādātāja ar 2025. gada 8. decembra vēstuli sniedza skaidrojumu par Dienesta 2025. gada 8. decembra vēstulē Nr. 11.16/AP/10919/2025 norādīto. Izvērtējot sniegto informāciju, Dienests secina, ka, ņemot vērā apstākli, ka vienam īpašniekam pieder vairāki skartie īpašumi, Ierosinātāja ir nodrošinājusi Novērtējuma likuma 15. panta prasību izpildi.

## 6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama

- 6.1. Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atļūdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi. Paredzētā darbība pieļaujama tikai īstenojot tehniskos paņēmienus un risinājumus, kas norādīti Ziņojumā, vai nodrošinot vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni.*
- 6.2. Elektroenerģijas tirgus likuma 31.<sup>6</sup> panta otrā daļa noteic, ka *atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtas vai vairāku elektroenerģijas ražošanas veidu iekārtu kopums, tostarp saules vai vēja elektrostacijas iekšējās līnijas un elektroenerģijas uzkrātuves, kalpo sevišķi svarīgu sabiedrības interešu, tostarp drošības un sabiedrības veselības, aizsardzībai. Minētajām iekārtām atļūjas piešķir, ņemot vērā šādus nosacījumus: 1) šā likuma 22. pantā minētās jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai nepieciešamās atļūjas izsniegšanā atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtām var būt priekšroka attiecībā uz citu elektroenerģijas ražošanas veidu iekārtām; 2) atjaunīgās elektroenerģijas apguves nepieciešamība un vides aizsardzības intereses tiek līdzsvarotas atbilstoši šā likuma 31.<sup>7</sup> pantam.*
- 6.3. Elektroenerģijas tirgus likuma 31.<sup>7</sup> panta pirmā un otrā daļa noteic: *(1) Atjaunīgās elektroenerģijas apguves nepieciešamība un vides aizsardzības intereses tiek savstarpēji līdzsvarotas, ievērojot vides aizsardzības jomu regulējošo normatīvo aktu, it sevišķi Vides aizsardzības likuma, Sugu un biotopu aizsardzības likuma un Ūdens apsaimniekošanas likuma, prasības un izņēmumus. (2) Atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanas ietekme uz vidi tiek vērtēta atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasībām.*
- 6.4. Ziņojumā vērtēti lielas jaudas (6,2 – 7,2 MW) jaunākās paaudzes VES modeļi, kas atbilst starptautiskajā standartā definētajai III un S klasei un ir izmantojami uzstādīšanai teritorijās ar zemu vēja ātrumu. IVN ietvaros veikts novērtējums potenciālām VES būvniecības vietām, lai izvēlētos ne vairāk par 13 novietojuma pozīcijām (samazinot apjomu no sākotnēji plānotajām 24 VES). Ņemot vērā VES straujo attīstību, netiek izslēgta iespēja, ka varētu tikt uzstādītas arī jaunākas paaudzes VES nekā Ziņojumā novērtētās, bet ar līdzvērtīgiem vai mazāku ietekmi radošiem raksturlielumiem. Ziņojumā vērtētais maksimālais VES kopējais augstums ir 252 m, masta augstums līdz 166 m, rotora diametrs līdz 172 m. Ziņojumā noteikti galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie aspekti, no kuriem izriet būtiska negatīva ietekme uz cilvēku un vidi.
- 6.5. No ietekmes uz vidi viedokļa VES būvniecībai un ekspluatācijai ir salīdzinoši zems radītās ietekmes slogs pēc tādiem kritērijiem kā gaisa piesārņojums un dabas resursu patēriņš. Tomēr konkrētajā Darbības vietā, ņemot vērā blīvo meliorācijas sistēmu tīklu un virszemes

ūdensteces Zvirgzdi un Kaimiņgrāvi, ir identificējams paaugstināts risks, kas saistīts ar iespējamām degvielas vai eļļas noplūdēm. Šādas noplūdes gadījumā, ja netiek nodrošināti atbilstoši aizsardzības pasākumi, piesārņojums caur meliorācijas sistēmu var strauji izplatīties vidē, radot būtisku ietekmi uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti. Papildus tam, VES uzstādīšana ir būvniecības process, kas rada traucējumus un ainavas izmaiņas, bet ekspluatācijas laikā rada specifiskas ietekmes – troksni, mirgošanas efektu, kā arī ietekmi uz dabas vērtībām, īpaši ornitofaunu un sikspārņiem (galvenokārt dabisko dzīvotņu fragmentāciju un sadursmju risks). Katrs no ietekmju veidiem būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ja pienācīgi netiktu pārvaldīts, varētu atstāt negatīvu iespaidu uz cilvēku, viņu veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīlēm, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu.

- 6.6. Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.<sup>1</sup> punkts un šā likuma 2. pielikuma 3. punkta 8. apakšpunkts paredz, ka, sasniedzot noteiktu apjomu, VES būvniecība un ekspluatācija ir jāpakļauj sagaidāmo ietekmju novērtējumam ar mērķi izstrādāt priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai, vai aizliegt šādas darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos (Novērtējuma likuma 1. panta 2. punkts). Šāds ietekmju novērtējums, lai nodrošinātu izsvērtu informāciju gala lēmuma pieņēmējiem, ir veikts Paredzētajai darbībai.
- 6.7. IVN ietvaros ir apzināti galvenie ar Izpētes teritoriju un Paredzētās darbības ietekmi saistītie faktori, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā Paredzētās darbības raksturu, apjomus un sagaidāmās pārmaiņas, līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli (Zvirgzdes upes tuvums, meliorācijas sistēmas), ģeoloģiskos apstākļus (kūdras nogulumu), hidroģeoloģiskos apstākļus, apdzīvotas vietas un iedzīvotāju blīvums, aizsargājamas dabas, kultūrvēsturiskās (senkapi) un ainaviskās vērtības, apkārtnes teritorijas raksturojumu iespējamās ietekmes zonā, piesārņojuma un traucējumu veidus u.c. IVN ietvaros Izstrādātāja ir vērtējusi ietekmes, ko rada VES un ar tām saistīto objektu būvniecība un VES ekspluatācija. Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Dienestam atkārtoti tās iekļaut savos nosacījumos nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot ar normatīvajiem aktiem noteiktos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novēršanas vai samazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt. Ierosinātājam jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp normatīvajos aktos, kas regulē atsevišķu ietekmju novērtējuma kritērijus (piemēram, emisiju vai trokšņa ietekmes robežlielumus), kā arī ar būvniecības procesiem saistītus nosacījumus.
- 6.8. Izvērtējot Ziņojumu un saistīto IVN dokumentāciju, tajā skaitā sabiedriskās apspriešanas ietvaros paustos sabiedrības, valsts un pašvaldību institūciju un juridisko personu atsauksmes par Ziņojumu un tajā ietvertu novērtējumu, Dienests ņem vērā, ka Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā sabiedrības pārstāvji izteikuši bažas par sagaidāmajām pārmaiņām vidē, piemēram, zemo frekvenču troksni un tā ietekmi uz veselību, dabas vērtībām (gājputniem), ietekmi uz īpašumu vērtību, kā arī kumulatīvajām ietekmēm, ņemot vērā citu reģionā plānoto vēja parku iespējamo attīstību. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Dienestam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā.
- 6.9. **Ņemot vērā, ka izbūvējamo VES skaits, to precīzs novietojums, uzstādāmais modelis un konstrukcija tiks noteikta būvprojekta izstrādes stadijā, izmaiņas risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, būs izvērtējamas atkārtoti, būvprojektam pievienojot aktuālo novērtējumu, kas apliecina**

**Paredzētās darbības atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām un Dienesta atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem.**

- 6.9.1. **Pamatojoties uz būvprojektam pievienotajiem dokumentiem, Dienests veic izmaiņu būtiskuma novērtējumu, piemēram, VES izvietojumu, tehnoloģisko parametru, trokšņa, mirgošanas, ainavas u.c. ietekmju novērtējuma aspektos, un saskaņo izmaiņas būvprojekta risinājumos, ja šīs izmaiņas būtiski neietekmē izvērtējuma rezultātu, vai piemēro ietekmes sākotnējo izvērtējumu saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.<sup>2</sup> panta pirmās daļas 3. punktu.**
- 6.9.2. **Veicot būtiskuma novērtējumu, izmaiņas būvniecības risinājumos saskaņojamas arī ar DAP. Ja DAP saistībā ar būvniecības risinājumos veiktajām izmaiņām konstatē būtisku ietekmi, kas nav tikusi novērtēta Ziņojumā, DAP par to informē Dienestu.**
- 6.9.3. **Paredzētās darbības būvprojekta saskaņošana institūcijās un atzīmju par projektēšanas nosacījumu izpildi un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi izdarīšana būvatļaujā pieļaujama, ja tiek nodrošināta no šī atzinuma izrietošo prasību, tai skaitā to, kas ir izvirzītas pirms būvprojektēšanas un pirms būvniecības stadijai (t.sk. monitoringam), izpilde.**
- 6.9.4. **Ja būvniecības ieceres īstenošanai ir veikts ietekmes uz vidi novērtējums un paredzētā darbība ir akceptēta, nav veiktas būtiskas izmaiņas akceptētajā darbībā, būvniecības ieceres īstenošanai nav nepieciešami atsevišķi Dienesta vai DAP tehniskie noteikumi. Būvprojektu saskaņo attiecīgā valsts institūcija, ievērojot tai noteikto kompetenci vides un dabas aizsardzības jomā<sup>20</sup>.**
- 6.9.5. **Institūcijas savas kompetences ietvaros novērtē būvprojekta risinājumu atbilstību Ziņojumā novērtētajiem risinājumiem, šajā Atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, kā arī darbības akcepta lēmumā ietvertajām prasībām.**
- 6.10. **Dienests kā būtiskākos ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus identificē:**
  - 6.10.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.
  - 6.10.2. Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.
  - 6.10.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.
  - 6.10.4. Drošība un vides risku pārvaldība.
  - 6.10.5. Troksnis un vibrācijas.
  - 6.10.6. Mirgošanas efekts un apēnojums.
  - 6.10.7. Vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām, gaisa satiksmi un elektromagnētiskā lauka ietekmes novērtējums.
  - 6.10.8. Ietekme uz dabas vērtībām
- 6.11. **Saistībā ar Paredzētās darbības realizācijas aspektiem, no kuriem varētu izrietēt būtiska negatīva ietekme uz vidi, Ierosinātajai ir saistoši nosacījumi, kurus tā apņēmusies nodrošināt ar Ziņojumu un kuri ir apkopoti Ziņojuma 6.2.2. tabulā, kā arī**

---

<sup>20</sup> Būvniecības likuma 14<sup>2</sup>.panta astotā daļa.

**Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt papildus nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**

**6.11.1. Būvniecības vietas izvēles ierobežojumi.**

- 6.11.1.1. Vēja parku būvniecībā viens no nozīmīgiem vērtējamiem aspektiem ir iespējamās vietas izvēle, jo nosacījumi VES plānošanai un būvniecībai ir vispārēji regulēti ar ārējiem normatīvajiem aktiem – pašvaldību teritorijas plānojumiem un Noteikumiem Nr. 240. Noteikumu Nr. 240 2.25. apakšpunkts noteic, ka vēja parks ir *vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas*. Pašvaldību teritoriju plānojumi un Noteikumu Nr. 240 161.–163. punkts ar apakšpunktiem paredz ierobežojumus gan atsevišķu VES, gan vēja parku būvniecībai (minimālie pieļaujamie attālumi līdz noteiktiem objektiem un teritorijām, atbilstība teritorijas plānojumam). Pašvaldību teritoriju plānojumos var tikt noteikts minimālais pieļaujamais attālums no vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām, kas atšķiras no Noteikumiem Nr. 240. Ievērojot minēto, ar ārējo normatīvo aktu (pašvaldības teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem) var tikt sašaurinātas teritorijas, kur VES ar tai nepieciešamo infrastruktūru būvniecība var būt iespējama. Paredzētās darbības IVN ietvaros viens no vērtējamiem aspektiem ir iespējamie limitējošie vai ierobežojošie faktori, kas izriet no vietas izvēles. Konkrētajā gadījumā primāri ir vērtējama paredzētās darbības atbilstība pašvaldības teritorijas plānojuma (turpmāk - TP) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, jo Ķeguma novada TP bija izstrādāts līdz Noteikumu Nr.240 izdošanai. Ja Paredzētā darbība tiks akceptēta un uz būvprojektēšanas laiku spēkā stāsies un būs piemērojams jaunais Ogres novada teritorijas plānojums, tādā gadījumā darbība būs īstenojama saskaņā ar Ogres novada TP teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.
- 6.11.1.2. Vērtējot ieceres atbilstību teritorijas plānojumam (Ziņojuma 2.2. nodaļa) secināts, ka izvēlētās VES Nr.1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. un 12. saskaņā ar spēkā esošo Ķeguma TP atradīsies lauksaimniecības teritorijā (L), kur vēja parku izbūve ir noteikta kā atļautais teritorijas izmantošanas veids. VES Nr.3 (pirmšķietami, jo ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros nebija iespējams precīzi novērtēt) un 13. tiek plānotas mežu teritorijā (M), kur vēja parku izbūve nav pieļaujama. Lai nodrošinātu ieceres atbilstību teritorijas plānojumam, attiecīgajām zemes vienībām ir jāveic teritorijas plānojuma grozījumi vai jāizstrādā lokālplānojums, grozot atļauto zemes vienību izmantošanas veidu.
- 6.11.1.3. Dienests norāda, ka atbilstoši šobrīd spēkā esošajam Ķeguma novada teritorijas plānojumam un TIAN 256.1. apakšpunktam, vēja parkus no lauku teritorijā esošām dzīvojamām mājām nedrīkst izvietot tuvāk par attālumu, kas 5 reizes lielāks nekā vēja elektrostacijas maksimālais augstums (kas 252 m augstām VES atbilst 1260 m attālumam). Atbilstoši informācijai Ziņojuma E.2. pielikumā tuvāk par 1260 m atrodas turpmāk norādītās dzīvojamās mājas; VES Nr.1 – “Lestiņi”, “Mežvidi 1”, “Dauguļi”; VES Nr.2 – “Svarēni”, “Mazgi”, “Mazmazgi”; VES Nr.3 – “Kalna Tručī”, “Vectruči”, “Mazgi”, “Mazmazgi”; VES Nr.4 – “Valderi”; VES Nr.5 – “Kalna Tručī”; VES Nr.6 – “Kalna Tručī”, “Rieksti”, “Zvirgzde”; VES Nr.7 – “Mazsaksi”, “Bikāni”, “Lielsaksi”; VES Nr.8 – “Kalna Vaski”, “Tāmas”, “Rieksti”, “Zvirgzde”; VES Nr.11 - “Kalna Vaski”, “Tāmas”, “Rieksti”, “Čuksteļi”; VES Nr.12 - “Kalna Vaski”, “Tāmas”, “Rieksti”, “Zvirgzde”, “Čuksteļi”, “Ķaupi”; VES Nr.13 - “Kalniņi”. Šobrīd pieteiktais VES izvietojums neatbilst Ķeguma novada TP TIAN prasībām attiecībā uz minimālo attālumu no VES stacijām līdz esošajām dzīvojamām mājām, tādējādi to būvniecība nav pieļaujama, kamēr nav veikti grozījumi konkrētajā Ķeguma novada TP TIAN vai stājies

spēkā jaunais Ogres novada teritorijas plānojums<sup>21</sup>, kas ir izstrādes stadijā (ja ar jauno teritorijas plānojumu netiek noteiktas prasības par minimālo attālumu no VES līdz esošajām dzīvojamām mājām). Lai nodrošinātu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, šajā punktā uzskaitīto VES būvniecība varētu būt pieļaujama arī ar nosacījumu, ka pirms būvniecības uzsākšanas tiek saņemts būvvaldes akts par dzīvojamu māju neesamību dabā, dzēsti ieraksti zemesgrāmatās un kadastrā un/vai ēkām tiek mainīti statusi uz nedzīvojamām ēkām. Šobrīd VES parka Birzgale ieceres neatbilstība Ķeguma novada TP teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.prim ceturtās daļas 1.punktam nav šķērslis pabeigt IVN.

- 6.11.1.4. Ziņojuma 4.8.6. nodaļā konstatēts, ka plānoto VES Nr. 1, Nr. 2 un Nr. 3 būvniecības laukumi daļēji atrodas ūdensnotekas “Kaimiņgrāvis” 10 m aizsargjoslā (Ziņojuma 4.8.7. attēls). Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37.panta pirmās daļas 5.punktu VES būvniecība šajā zonā ir aizliegta, tāpat tajā nav atļauta ēku un būvju celtniecība, kas varētu traucēt meliorācijas sistēmas darbību. Lai nodrošinātu atbilstību likuma prasībām, Ierosinātajai būvprojekta izstrādes stadijā ir jāprecizē minēto VES novietojums, nodrošinot atbilstību Aizsargjoslu likumam.
- 6.11.1.5. Noteikumu Nr. 240 163.<sup>1</sup> punkts noteic, ka arī gadījumos, ja esošo VES un vēja parku tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve, ievērojams vismaz noteiktais 800 m ierobežojums attiecībā uz minimālo attālumu. IVN gaitā nav identificētas būtiska interešu sadursme un iespējamās konfliktsituācijas saistībā ar Noteikumu Nr. 240 163.<sup>1</sup> punkta nosacījumu attiecībā uz jaunas dzīvojamās vai publiskās apbūves plānošanu, ja vien uz būvprojektēšanas brīdi spēkā esošā teritorijas plānojumā nebūs noteikts cits minimālais attālums. Šis aspekts atkārtoti vērtējams, ja, apstiprinot jauno TP, tiek noteikts cits minimālais attālums līdz dzīvojamām mājām un publisko apbūvi.
- 6.11.1.6. Noteikumu Nr. 240 163.4. apakšpunkts noteic, ka valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu vizuālās uztveramības zonā izvērtē VES un vēja parku ietekmi uz ainavu, ņemot vērā konkrēto situāciju un kultūras pieminekļa specifiku. Vērtējums par Paredzēto darbību un tās ietekmi šajā aspektā sniegts Ziņojuma 4.5. nodaļā. Ziņojumā konstatēts, ka plānotās VES neatrodas valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzības zonās. Izvērtējis Ziņojumā sniegto vērtējumu un Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes viedokli, Dienests secina, ka Paredzētās darbības risinājumi nodrošina atbilstību Noteikumu Nr. 240 163.4. apakšpunkta nosacījumam. Vienlaikus detalizēts ietekmes izvērtējums uz ainavu un kultūras mantojumu un nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai šajā aspektā sniegti šī atzinuma 6.11.3. apakšpunktā.
- 6.11.1.7. Noteikumu Nr. 240 163.3. apakšpunkts noteic – *lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no vēja elektrostaciju un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu vēja elektrostaciju izvietošanai nosaka atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumam*. Vērtējumu par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz putnu sugām un dabas vērtībām snieguši sertificēti dabas eksperti. Detalizētāks Paredzētās darbības ietekmes izvērtējums uz bioloģisko daudzveidību, tostarp aizsargājamām putnu sugām un citām dabas vērtībām, kā arī nosacījumi Paredzētās darbības risinājumiem, sniegti šī atzinuma 6.11.8. nodaļā.

<sup>21</sup> [https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document\\_28888](https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_28888) (skatīts 12.01.2026.). Publiskās apspriešanas periods attiecīgi noslēgsies 2026. gada martā.

6.11.1.8. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecības vietas izvēles ierobežojumiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu noteikt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**

- (a) **VES būvniecība ir atļauta atbilstoši teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, ņemot vērā šajā atzinumā noteiktos obligātos nosacījumus.**
- (b) **VES būvniecība tuvāk par ārējos normatīvajos aktos noteiktu minimālo attālumu no tuvākajām esošajām dzīvojamām mājām, pieļaujama ar nosacījumu, ka pirms būvniecības uzsākšanas tiek saņemts būvvaldes akts par dzīvojamu māju neesamību dabā, dzēsti ieraksti zemesgrāmatās un kadastrā un/vai ēkām tiek mainīti ēku lietošanas veidi uz tādiem, kas nav klasificējami kā dzīvojamās ēkas.**
- (c) **Būvprojektā precīzi jāattēlo attālumi no tuvākajām dzīvojamām mājām, publiskajām ēkām līdz vēja elektrostacijām. Būvprojektēšanas stadijā VES Nr. 1, Nr. 2 un Nr. 3 un to montāžas laukumu novietojums jāpārkrāso tā, lai netiktu skarta Kaimiņgrāvja aizsargjosla. Aizsargjoslai jābūt norādītai būvprojektā. Būvdarbu laikā jāievēro Aizsargjoslu likumā noteiktie aprobežojumi darbībām virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās.**
- (d) **Būvdarbu veikšanai jāizvēlas risinājumi un paņēmieni, kas nepieļauj virszemes ūdeņu, pazemes ūdens horizontu, augsnes un grunts piesārņošanu, neatstāj būtisku ietekmi uz dabisko ūdensteču hidroloģisko režīmu un, ja attiecināms, atbilstošās vietās jāparedz krasta un nogāžu nostiprināšana. Būvdarbu veikšanas vietā jāatrodas absorbenta materiāliem, lai nodrošinātu savlaicīgu naftas produktu savākšanu un novērstu vides (t.sk. grunts, gruntsūdeņu) piesārņojumu.**
- (e) **Paredzētās darbības atbilstību šī atzinuma 6.11.1.8. apakšpunkta “a”, “b”, “c” un “d” nosacījumiem attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, pārbauda pirms būvatļaujas izsniegšanas vai izdarot atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi.**
- (f) **Ierosinātājai projektēšanas gaitā, pēc VES modeļa izvēles un novietojuma precizēšanas, jāvēršas AS “Augstsprieguma tīkls” un jāsaņem tehniskie noteikumi vēja parka izbūvei.**
- (g) **Ierosinātājai mēneša laikā pēc Dienesta atzinuma izdošanas IVN Ziņojuma elektroniskā gala versija ar kartogrāfisko materiālu (\*.shp vai \*.gdb formātā) par plānoto vēja parku un tā saistīto infrastruktūru, jāiesniedz Klimata un enerģētikas ministrijai, VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” un DAP.**

#### 6.11.2. **Ar būvniecību saistītie ietekmes aspekti.**

6.11.2.1. **Vēja parka būvniecības procesa apraksts sniegts Ziņojuma 3.4. nodaļā. Ar būvniecību saistītās ietekmes vērtētas attiecīgajās 4. nodaļas apakšnodaļās, bet paredzēto ietekmi mazinošo pasākumu (obligāti īstenojamo un rekomendējamo) un risinājumu apkopojums pievienots Ziņojuma 6.2. nodaļā.**

6.11.2.2. **Ziņojuma 3.4. nodaļā norādīts, ka vēja parka būvniecību plānots veikt aptuveni 2 gadu laikā. Būvniecības process ietver teritorijas sagatavošanu, aptuveni 9,2 km garu jaunu pievedceļu izbūvi, esošo ceļu pastiprināšanu, 13 montāžas laukumu izveidi, meliorācijas**

sistēmu pārkārtošanu, kabeļu guldīšanu un VES montāžu. Detalizēti inženierģeoloģiskās izpētes darbi VES būvniecības vietās tiks uzsākti pēc IVN procesa pabeigšanas. Inženierģeoloģiskās izpētes laikā tiks novērtēti grunts nestspējas rādītāji katrā VES izbūves vietā un risinājumi VES pamatu izbūvei.

- 6.11.2.3. Ģeoloģisko apstākļu raksturojums sniegts Ziņojuma 4.8. nodaļā. Konstatēts, ka Izpētes teritorijas daļu veido gan stabilas gruntis (smilts), gan būvniecībai nepiemērotas gruntis (kūdra VES Nr. 3, 6 -11, daļēji arī VES Nr. 2 izbūves vietā, Ziņojuma 4.8.1 attēls). Šādās vietās būs nepieciešams vājas nestspējas grunti aizvietot vai izbūvēt pamatus uz pāļiem, taču ņemot vērā, ka nepieciešams veikt detalizētu inženierizpēti, VES pamatu izbūves risinājumi tiks noteikti būvprojektā.
- 6.11.2.4. Īpaša uzmanība pievēršama teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem. Teritorijā ir blīvs meliorācijas grāvju tīkls (Ziņojuma 4.8.5. attēls) un to šķērso Zvirgzdes un Kaimiņgrāvja ūdensteces. Saskaņā ar Ziņojumu, 10 potenciālajās VES būvniecības vietās (izņemot VES Nr. 2, 4, 12) gruntsūdens līmenis atrodas līdz 1 m dziļumam (skat. Ziņojuma 4.8.2. attēlu). Sezonālās gruntsūdens svārstības teritorijā iespējamas 1 – 2 m amplitūdā, atkarībā no nokrišņu intensitātes un kopējā nokrišņu apjoma garākā laika periodā. Ziņojumā norādīts, ka būvniecības laikā būs nepieciešama meliorācijas sistēmu pārkārtošana (jaunu caurteku izbūve un esošo caurteku pārbūve, meliorācijas grāvju konfigurācijas izmaiņas, jaunu drenāžas risinājumu izbūve). Ņemams vērā, ka jebkura ieviešanās meliorācijas sistēmā veicama saskaņā ar izstrādātu būvprojektu un VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” tehniskajiem noteikumiem, ņemot vērā arī iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām.
- 6.11.2.5. Katras VES būvniecības vietā būs nepieciešama teritorijas sagatavošana (Ziņojuma 3.4.1. nodaļa), pievedceļu un laukumu (Ziņojuma 3.4.2. nodaļa) un VES pamatu (Ziņojuma 3.4.4. nodaļa) izbūve. Jaunbūvējamie autoceļi, arī montāžas laukumi (aptuveni 1 ha pie katras VES), tiks veidoti no grants un šķembu materiāla. Konkrētie tehniskie risinājumi un darbu apjoms tiks noteikti, izvērtējot katra autoceļa posma tehnisko stāvokli un nestspējas rādītājus būvprojekta izstrādes stadijā. Ziņojumā norādīts, ka vienas VES izbūvei būs nepieciešamas materiālu un iekārtu piegādes, ko nodrošinās vidēji 477 kravas automašīnas. Savukārt jaunu pievedceļu izbūvē būs nepieciešamas vidēji 30 piegādes uz katriem 100 m jauna ceļa (jeb vidēji 3 000 uz plānotajiem 9,2 km).
- 6.11.2.6. Vērtējot plānoto VES pievedceļu un laukumu izbūvi, Dienests konstatē, ka Izstrādātāja iespēju robežās paredzējusi jaunbūvējamus autoceļus izbūvēt lauku bloku vai zemes vienību robežu tuvumā, tādējādi mazinot lauksaimniecībā izmantojamo zemju fragmentāciju. Pievedceļu novietojums (Ziņojuma 3.4.1. attēls) tiks saskaņots ar nekustamo īpašumu valdītājiem, un ņemti vērā to norādījumi, izvietojot ceļus tā, lai tie radītu pēc iespējas mazāku ietekmi uz lauksaimniecības un meža zemju izmantošanas iespējām.
- 6.11.2.7. Ziņojumā norādīts, ka būvprojekta izstrādes laikā detalizēti tiks vērtēts esošais ceļu tehniskais stāvoklis (t.sk. valsts reģionālā autoceļa P88 un vietējā autoceļa V1007) tehniskais stāvoklis un precizēti nepieciešamo darbu apjomi. Precīzs VES komplektējošo daļu piegādes plāns jāizstrādā un normatīvajos aktos par lielgabarīta un smagsvara pārvadājumiem paredzētajā kārtībā jāaskaņo būvprojekta sagatavošanas laikā. Ierosinātajai jāņem vērā, ka, plānojot transportēšanas maršrūtus, ieteicams valsts un citu autoceļu posmos ar nesaistītu segumu neveikt apauguma likvidēšanu gar dzīvojamām mājām. Vērtējot plānoto pievedceļu izbūvi un pārbūvi, Dienests konstatē, ka saskaņā ar Ziņojumā novērtēto nav paredzama papildu būtiska netieša negatīva

ietekme, kas saistīta ar plānotās infrastruktūras izbūvi, ja tiek ievēroti Ziņojumā paredzētie un šajā atzinumā noteiktie ietekmi uz vidi mazinošie pasākumi. Obligāto un rekomendēto pasākumu ievērošana nodrošināma visā būvniecības procesa laikā. Ziņojumā norādīto obligāto nosacījumu ievērošana nodrošināma visā būvniecības procesa laikā. Iespēju robežās ievērojami Ziņojumā rekomendētie ietekmi mazinošie pasākumi.

- 6.11.2.8. Jaunbūvējamo infrastruktūru, kas nodrošinās saražotās elektroenerģijas nodošanu no VES uz jauno apakšstaciju, plānots izvietot pazemes kabeļu līnijās (Ziņojuma 3.4.3. nodaļa). Kabeļu līnijas iespēju robežās tiks izbūvētas ceļu nodalījuma joslās. Ziņojumā nav konstatēti apstākļi, kas pilnībā aizliegtu kādas no vērtētajām trijām transformatora apakšstacijas izvietojuma alternatīvām realizāciju. Ierosinātāja norādījusi, ka izbūves vieta tiks izvēlēta būvprojekta izstrādes stadijā.
- 6.11.2.9. Ziņojuma 4.7. nodaļā vērtēta būvniecības procesa ietekme uz klimatu un siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijām. Aprēķināts, ka ar būvniecību saistītās tiešās SEG emisijas (no tehnikas, transporta, materiālu ražošanas) ir samērā nelielas, salīdzinot ar SEG ietaupījumu, ko VES dos ekspluatācijas laikā. Būtiskākais SEG emisiju avots būvniecības fāzē ir saistīts ar zemes lietojuma veida maiņu – atmežošanu. Lai gan kopējā atmežojamā platība ir neliela (aptuveni 7,8 ha), tā rada oglekļa piesaistes zudumu. Saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 9.panta 1.punktu, atmežošanas negatīvās sekas ir jākompensē ar jaunu platību apmežošanu. Novērsto SEG emisiju apjoms no enerģijas ražošanas vēja parka ekspluatācijas laikam/dzīves ciklam (25 gadi) novērtēts Ziņojuma 4.7.3. nodaļā.
- 6.11.2.10. Ziņojuma 4.1.3.2. nodaļā vērtēts VES būvniecības ietekmē radītais vides troksnis. Ņemot vērā, ka vēja parka būvniecību paredzēts veikt aptuveni 2 gadu laikā secīgi izbūvējot visas plānotās VES, ar VES būvniecības procesiem saistītais troksnis raksturojams kā nepastāvīgs. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Troksņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 2.8. apakšpunktam, uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti noteikumos noteiktie vides troksņa robežlielumi. Būvdarbiem ir jābūt savlaicīgi saskaņotiem ar vietējo pašvaldību. Ierosinātajai jānodrošina atbilstoši tehniskie risinājumi un darbu veikšanas laiki, lai būvdarbu radītie traucējumi būtu pēc iespējas mazāki.
- 6.11.2.11. Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti vērtēta Ziņojuma 4.6. nodaļā. Secināts, ka potenciāli nozīmīgākās gaisu piesārņojošo vielu emisijas ir saistāmas ar vēja parka būvniecības posmu, bet ekspluatācijas periodā nozīmīgi emisiju avoti nav identificējami. Vērtējot esošo gaisa kvalitāti Darbības vietā secināts, ka gaisa piesārņojuma koncentrācija Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē ir zema un nepārsniedz normatīvi noteiktās robežvērtības. Visām piesārņojošām vielām, kas radīsies arī būvniecības periodā, LVĢMC norādītās piesārņojuma koncentrācijas (Ziņojuma 9. pielikums) ir zemākas nekā apakšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis. Izvērtējot informāciju par teritorijas jutīgumu pret putekļu radītajiem traucējumiem, Ziņojumā secināts, ka potenciālās VES izbūves vietas neatrodas tiešā cilvēku dzīvesvietu tuvumā, tāpēc šo VES būvdarbi neradīs traucējumus apkārtnē dzīvojošajiem cilvēkiem, taču potenciāli traucējumi varētu rasties jaunbūvējamo un pārbūvējamo autoceļu posmos.
- 6.11.2.12. No Ziņojumā sniegtās informācijas secināms, ka būvdarbiem tipiskās ietekmes, tostarp troksnis un putekļi, būs īslaicīgas ar lokālu un mainīgas intensitātes izpausmi konkrētā

vietā (pārejošas). Ziņojumā ir vērtēts šādu ietekmju ilgums un apjoms, secinot, ka normatīvajos aktos noteikto vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumi nav sagaidāmi.

- 6.11.2.13. Ziņojuma 4.8.6. nodaļā novērtēts, ka būvdarbu laikā pastāv risks degvielas vai smērvielu noplūdēm no būvniecībā izmantojamās tehnikas. Dienests vērs uzmanību, ka Darbības vietā ir izteikti blīvs meliorācijas grāvju un ūdensnoteku tīkls (saistīts ar Zvirgzdes upi un Kaimiņgrāvi), kas rada paaugstinātu risku piesārņojuma straujai izplatībai virszemes ūdeņos noplūdes gadījumā. Tādēļ būvniecības laikā nepieciešama pastiprināta uzraudzība un specifiski piesardzības pasākumi, lai nepieļautu naftas produktu nokļūšanu meliorācijas sistēmās. Ierosinātāja paredzējusi, ka pirms montāžas laukumu likvidēšanas tiks veikta grunts piesārņojuma novērtēšana un, konstatējot piesārņojumu ar naftas produktiem, piesārņotā grunts tiks nodota atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam.
- 6.11.2.14. Paredzēto darbību iespējams īstenot un būvniecības procesu uzsākt tikai gadījumā, ja būvniecības iecere ir saskaņota ar zemes gabala īpašnieku.
- 6.11.2.15. **Izvērtējot informāciju Ziņojumā par būvniecību un ar to saistītajiem ietekmes aspektiem, kā arī iespējamo ietekmi uz īpašumiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**
- (a) **VES un ar to saistītās infrastruktūras objektu izbūves un pārbūves risinājumi ir precizējami būvprojektā, norādot konkrētus risinājumus un vides aizsardzības prasības darbību realizācijai to norises vietā.**
  - (b) **Būvprojektam jāpievieno detalizēts transportēšanas maršruta plāns VES konstrukciju transportēšanai. Maršruta izstrāde un saskaņošana veicama normatīvajos aktos par kravu pārvadājumiem noteiktajā kārtībā. Šī atzinuma 6.11.2.15. c) un d) apakšpunktos noteiktajos gadījumos maršruta plānu jāaskaņo arī ar DAP un NKMP.**
  - (c) **Maršruts izstrādājams neietekmējot dižkokus un īpaši aizsargājamas alejas, ainaviski vērtīgos kokus vai kokus, kas ir īpaši aizsargājami sugu dzīvotnes un reģistrētas DDPS "Ozols". Ja maršruta plāna izstrādes ietvaros tiek secināts, ka konstrukciju transportēšanu nav iespējams veikt neskarot vērtīgos kokus, sadarbībā ar arboristu izstrādājami ietekmi mazinoši pasākumi (piemēram, aizsargbarjeru uzstādīšana u.c.). Šādos gadījumos maršruta plāns VES konstrukciju transportēšanai jāaskaņo ar DAP.**
  - (d) **VES konstrukciju piegādes maršruti iespēju robežās jāplāno, neskarot valsts un vietējās nozīmes kultūrvēstures objektus vai to aizsargjoslas. Ja tiek skarti valsts un vietējās nozīmes kultūrvēstures objekti vai to aizsargjoslas, jāplāno ietekmi mazinoši pasākumi. Šādos gadījumos ietekmi mazinošie pasākumi un maršruta plāns jāaskaņo ar NKMP.**
  - (e) **Būvniecību, tajā skaitā nepieciešamo teritoriju atmežošanu, nav pieļaujams uzsākt pirms apmežošanai paredzēto teritoriju saskaņošanas VMD. Būvprojektam jāpievieno VMD saskaņojums un atmežojamās teritorijas jāuzrāda būvprojektā.**
  - (f) **Pēc būvdarbu pabeigšanas jānodrošina turpmāk VES ekspluatācijā neizmantojamo teritoriju rekultivācija, tostarp pagaidu būvju vietās. Būvprojektā jāuzrāda teritorijas, kuras pēc būvdarbu pabeigšanas tiks rekultivētas.**

- (g) **Būvdarbu laikā Būvniecības informācijas sistēmā ir obligāti jāaizpilda būvniecības lietā esošā Būvdarbu žurnāla sadaļa “Būvniecības atkritumi”. Būvprojektā jānorāda plānotos atkritumu veidus, kas veidosies būvniecības procesā. Aizliegts sajaukt sadzīves atkritumus ar ražošanas vai būvniecības atkritumiem. Atkritumus drīkst apsaimniekot, tos nododot atkritumu apsaimniekotājam, kuram ir spēkā esoša Dienesta izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja.**
- (h) **Būvniecības laikā nodrošināt sadzīves notekūdeņu atbilstošu savākšanu un apsaimniekošanu; paredzēt pārvietojamas/ vai stacionāras tualetes, tām jābūt nodrošinātai hermētiskai krājvertnei notekūdeņu savākšanai un uzkrāšanai.**
- (i) **Būvprojektā jāuzrāda būvdarbiem nepieciešamo derīgo izrakteņu apjomu. Būvniecībā un teritorijas labiekārtošanas darbos drīkst izmantot derīgos izrakteņus, kas iegūti no atradnes, kur derīgo izrakteņu ieguvei ir saņemta pašvaldības izsniegta atļauja<sup>22</sup> vai Dienesta izsniegta licence.**

### 6.11.3. Ar Paredzēto darbību saistītās vizuālās pārmaiņas, to ietekme uz ainavu un kultūras mantojumu.

- 6.11.3.1. Paredzētās darbības teritorijas un tās apkārtnes ainavu un kultūrvēsturiskā nozīmīguma raksturojums sniegts Ziņojuma 4.4. un 4.5. nodaļā. Ziņojumā ainavu novērtējums veikts, ņemot vērā tajā skaitā arī Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2034. gadam. Sertificēta ainavu arhitekte Gunita Čepanone (sertifikāta Nr. 45-2011) ir izvērtējusi teritorijas funkcionālo zonējumu, konstatējot, ka Izpētes teritorija atrodas lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijā, kas stratēģijā definēta kā novada lauku telpas fons. Tāpat vērtējumā ņemti vērā stratēģijā noteiktie ainaviski augstvērtīgie areāli (galvenokārt Daugavas ieleja), secinot, ka ievērojamā attāluma dēļ (aptuveni 10 km) Paredzētā darbība neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz šīm prioritārajām ainavu telpām. Ietekmes uz kultūrvēsturiskajām vērtībām novērtējumā ņemts vērā eksperta (maģistra grāds vēsturē) Ritvara Rītuma sagatavotais atzinums (pievienots Ziņojuma 8. pielikumā).
- 6.11.3.2. Ziņojumā konstatēts, ka Paredzētās darbības teritorija atrodas Austrumzemgales ainavzemē, Umpārtes–Misas upes iztekas meža mozaikainavā. Apvidus reljefs ir viegli viļņots ar lēzenām nogāzēm. Ainavā dominē lieli meža masīvi, kas mijas ar proporcionāli nelielām aramzemes teritorijām. Ziņojuma 4.4.3. nodaļā secināts, ka meža masīvi veido vizuāli slēgtu telpu, kas būtiski ierobežo tālus skatus un samazina VES vizuālo dominanti no daudziem skatu punktiem.
- 6.11.3.3. Plānotā vēja parka “Birzgale” ainaviskās ietekmes novērtēšanai Ziņojumā izmantotas metodes, kas balstītas uz apkārtnes ainavas vizuālās struktūras novērtēšanu, izmantojot raksturošanas un novērtēšanas pieeju. Fotomontāžas sagatavotas, izmantojot vizuālās modelēšanas programmu *WindPRO 4.0*, ņemts vērā pētāmās teritorijas virsmas reljefs un apaugums augstums, plānotās VES projicētas to reālajā mērogā.
- 6.11.3.4. Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes ainavām analizēta atbilstoši paredzētajam VES skaitam un novietojumam, izmantots VES modelis ar lielāko dimensiju – *V172-7.2* (kopējais augstums 252 m) pieņemot, ka mazāku dimensiju VES izmantošana, nepalielinot to skaitu, uz apkārtni radīs mazāku vizuālo ietekmi.

<sup>22</sup> Atbilstoši likumam “Par zemes dzīlēm” 10. panta pirmajai daļai un Pārejas noteikumu 32. punktam pašvaldības izsniegto atļauju bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei nepieciešams saņemt līdz 2026. gada 30. jūnijam.

- 6.11.3.5. Ziņojuma 4.4.4.2. nodaļā tiek izdalītas 4 saskatāmības zonas, grupējot tās pēc attāluma no VES: klātesoša saskatāmības zona, 1-2 km; ļoti labas saskatāmības zona – 2–3 km; labas saskatāmības zona, 3–7 km; vājas saskatāmības zona, 7–12 km. Atbilstoši iedalījumam IVN ietvaros izvēlēti skatu punkti un sagatavotas vizualizācijas. Augsta ietekmes intensitāte prognozēta 5 km rādiusā ap VES (austrumu un rietumu virzienā), kas līdz 10 km rādiusam pāriet vidējā intensitātē. Ziemeļu virzienā lielo mežu masīvu dēļ vizuālā ietekme nav paredzama, savukārt dienvidu virzienā tā vērtējama kā zema.
- 6.11.3.6. Ziņojumā iekļauts vērtējums par vizuālo ietekmi un vizualizācijas (fotomontāžas) 13 VES objektiem, kas aptver dažādus skata punktus un attālumus. Vērtējot tālos skata punktus (piemēram, no Ogres Zilo kalnu skatu torņa aptuveni 20 km attālumā), secināms, ka VES būs redzams tikai kā siluete pie horizonta, neradot būtisku ietekmi. Vērtējot tuvākā plāna skatus no autoceļiem un apdzīvotām vietām, tiek izmantoti fotomontāžas darba modeļi (modeļi ar sarkanām līnijām attēlos). Šī metodika demonstrē, ka daudzos gadījumos, neskatoties uz VES relatīvi lielo augstumu, tie dabā nebūs redzami vai būs tikai daļēji redzami, jo tos šobrīd efektīvi aizsedz priekšplānā esošie meža masīvi un koku joslas. Tomēr vietās, kur šie dabiskie elementi trūkst (piemēram, pie “Brūveru kapiem” vai atsevišķos autoceļa P88 posmos), VES kļūst par dominējošu ainavas elementu. Kopumā secināts, ka mozaīkveida ainava ir samērā pateicīga ainavas struktūra, kas konkrētajā situācijā, papildus mijiedarbojoties ar reljefu, atsevišķās vietās veiksmīgi nosedz VES.
- 6.11.3.7. Konstatēts, ka lielākā vizuālā noslodze paredzama uz valsts reģionālo autoceļu P88 Bauska–Linde, kas šķērso vēja parka teritoriju. Tomēr Ziņojumā norādīts, ka šim ceļam raksturīga “koridora ainava”, to ieskauj meži un koku joslas, kas vairumā gadījumu bloķē tiešus skatus uz VES. Vietās, kur meža masīvi atkāpjas, paveras atsevišķi ainaviski skati uz mozaīkainavu (piemēram, pie “Brūveru kapiem”).
- 6.11.3.8. Vērtējot ietekmi uz apdzīvotām vietām, Ziņojumā secināts, ka no tuvākajiem ciemiem, Birzgales un Vecumniekiem, ņemot vērā attālumu (vairāk par 3 km) un esošās zaļās infrastruktūras norobežo skatu, VES būs redzamas daļēji vai vāji saskatāmas.
- 6.11.3.9. Vērtējot kumulatīvo ietekmi (Ziņojuma 4.4.4.3. nodaļa) ar tuvumā plānotajiem vēja parkiem (t.sk. “Stelpe-1”), Ziņojumā norādīts, ka šobrīd iespējams sniegt tikai vispārīgu ieskatu, jo pārējo parku attīstība ir dažādās stadijās. Lai maksimāli samazinātu vizuālās ietekmes būtiskumu, Ziņojumā uzsvērts, ka kritiski svarīga ir komunikācija un koordinācija starp attīstītājiem. Tas ietver vienotu tehnisko risinājumu izvēli (piemēram, nodrošināt, ka visu parku VES orientēti vienā virzienā, izvēlēties līdzīga augstuma un izskata modeļus). Ziņojumā arī secināts, ka konkrētajā situācijā, ņemot vērā šobrīd blīvo apmežojumu vērtētajās teritorijās, ainaviskās ietekmes mazināšanai lietderīgāk ir izmantot augstākas stacijas, bet samazināt to kopējo skaitu. Vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka, ņemot vērā jau plānoto vēja parku un VES skaitu, šobrīd apvidū nav ieteicama vēl citu jaunu vēja parku attīstība, kamēr nav noslēdzies esošo parku IVN process un pieņemti lēmumi par to konkrētajiem risinājumiem.
- 6.11.3.10. Vērtējot Paredzēto darbību, ainavu arhitekta rekomendē konkrētus pasākumus vizuālās ietekmes mazināšanai (Ziņojuma 4.4.5. nodaļa). Kā būtiska vērtējama rekomendācija vēja parka būvniecības un arī ekspluatācijas laikā nodrošināt norobežojošo esošo apauguma saglabāšanu gar autoceļu P88 īpaši zonās, kas atrodas pretī vēja parka teritorijai. Esošais apaugums saglabājams gar visu plānoto vēja parka teritoriju, jo tas veiksmīgi pilda daļēju vai pilnīgu skata norobežošanas funkciju. Ieteikts VES Nr. 13, ja iespējams, izvietot ārpus mežu teritorijas (ieteikums nav norādīts Ziņojuma 6.2.2. tabulā). Cita starpā nosacījumi ietver būvprojekta izstrādes laikā veikt detalizētu

piegādes maršrutu izpēti, lai izvēlētos risinājumus, kas prasa vismazāko koku izciršanu un ainavas pārveidošanu. Rekomendēto pasākumu apkopojums pievienots Ziņojuma 6.2.2. tabulā.

- 6.11.3.11. Ziņojuma 4.5. nodaļā vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām. Ietekme uz kultūrvēsturisko vidi un kultūras pieminekļiem Ziņojumā novērtēta, apkopojot un izvērtējot zinātnisko literatūru un avotus, izmantojot vispārpieņemtās zinātniskās metodes un informāciju publiskajās datu bāzēs. Tuvākais valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis “Depreju senkapi (Zaimu kapi)” atrodas vairāk nekā 2 km attālumā, tieša ietekme uz to nav paredzama. Vēja parka tuvumā esošo kultūrvēsturiski nozīmīgo objektu izvietojums parādīts Ziņojuma 4.5.2. attēlā. Detalizēts kultūrvēstures eksperta atzinums, kas ietver novērtējumu par ietekmi uz objektiem ar kultūrvēsturisku vērtību gan tiešā tuvumā, gan plašākā teritorijā (līdz 10 km attālumam), ir pievienots Ziņojuma 8. pielikumā.
- 6.11.3.12. Novērtējumā konstatēts, ka Paredzētā darbība neietekmēs valsts aizsardzībā esošus kultūras pieminekļus. Tomēr, ņemot vērā arhīvu ziņas par senlietu savrupatradumiem un teritorijā notikušo karadarbību (Ziņojuma 4.5.2. nodaļa), pastāv varbūtība atklāt līdz šim nelokalizētas senvietas vai kara laika apbedījumus. Tādēļ pirms darbu uzsākšanas pasūtītājam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā, būvniecības vai citu darbu laikā, atklājot objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par atradumiem jāziņo NKMP un darbi jāpārtrauc līdz attiecīgam NKMP lēmumam. Rīcību apkopojums iekļauts Ziņojuma 4.5.3. nodaļā, savukārt obligātie un rekomendējošie pasākumi apkopoti Ziņojuma 6.2.2. tabulā.
- 6.11.3.13. Ziņojumā norādīts, ka Izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā Pirmā un Otrā pasaules kara laikā notikušas aktīvas militārās sadursmes. Līdz ar to pastāv augsta varbūtība atrast nezināmus apbedījumus vai sprādzienbīstamus priekšmetus (nesprāgušu munīciju). Lai gan normatīvie akti nenosaka specifiskus attāluma ierobežojumus kapsētām (ja tās nav valsts aizsargāti pieminekļi), pasākums ainavas un skatu punktu korekcijai nepieciešamības gadījumā ir veidot koku stādījumus.
- 6.11.3.14. Kopumā secināms, ka Ziņojumā apzinātas nepieciešamās un normatīvos noteiktās rīcības gadījumiem, ja plānoto būvdarbu gaitā tiek atklāti objekti ar kultūrvēsturisku nozīmi, ka arī, ja būvniecības darbus nepieciešams veikt šiem objektiem noteiktajā aizsardzības zonā.
- 6.11.3.15. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz ainavu un kultūras mantojumu, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**
- (a) **Darbība realizējama tikai saskaņā ar Ziņojuma 6.2.2. tabulā noteiktiem obligātajiem ietekmi samazinošiem pasākumiem attiecībā uz ainavu, vizuālo ietekmi un kultūrvēsturiskajām vērtībām.**
  - (b) **Ja būvprojekta izstrādes laikā tiek būtiski mainītas plānoto VES izbūves vietas, augstums un/vai skaits, Ierosinātājam būvprojekta sagatavošanas laikā jānodrošina ietekmes uz ainavu atkārtots novērtējums un būvprojektam jāpievieno ainavu eksperta viedoklis par izmaiņu būtiskumu no ainavu aizsardzības viedokļa, kā arī atkārtotas modelēšanas no Darbības vietas apkārtne identificēto ainaviski vērtīgāko teritoriju skata punktiem rezultāti, ja ainavu eksperts būs to noteicis. Pamatojoties uz būvprojektam pievienotajiem dokumentiem, Dienests veiks izmaiņu būtiskuma novērtējumu un saskaņos izmaiņas būvprojekta risinājumos vai lems par ietekmes**

sākotnējā izvērtējuma procedūras piemērošanu izmaiņām Paredzētajā darbībā.

- (c) Būvprojektam jāpievieno saskaņota procedūra ar NKMP, kurā noteikti pasākumi un nosacījumi rīcībām gadījumos, ja būvdarbu īstenošanas laikā, tostarp veicot kabeļu trašu izbūvi un nepieciešamo pievedceļu pārbūvi un stiprināšanu, tiek atklātas vēstures liecības vai apbedījumi.
- (d) Vēja parka un ar to saistītās infrastruktūras būvniecības laikā (pēc zemes virskārtas noņemšanas) jānodrošina arheoloģiskā uzraudzība. Ja būvdarbu laikā tiek atklāti arheoloģiski vai citi objekti ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo NKMP, turpmākie darbi jāpārtrauc un turpmākās darbības jāaskaņo ar NKMP un nepieciešamības gadījumā arī ar citām kompetentajām iestādēm.
- (e) Ja zemes darbu veikšanas laikā tiek atklāti sprādzienbīstamu priekšmetu atradumi vai karadarbības laikā bojā gājušo karavīru mirstīgās atliekas, par atradumiem nekavējoties jāpaziņo policijai un biedrībai “Brāļu kapu komiteja”.

#### 6.11.4. Drošība un vides risku pārvaldība.

- 6.11.4.1. Ziņojuma 4.10. nodaļas vides risku un avārijas situāciju novērtējums aptver VES mehānisko bojājumu, sabrukuma ar iekārtas atlūzu izplatības iedarbību VES apkārtņē; eļļošanas sistēmas defektu ar eļļas noplūdi; ugunsgrēku izcelšanās, tajā skaitā zibensizlādes rezultātā, un rotora lāpstiņu apledojuma veidošanās ar sekojošu ledus gabalu krišanu iekārtas apkārtņē risku novērtējumu. Analizēts iespējamo avāriju seku nozīmīgums un vērtēta nepieciešamība īstenot ietekmi samazinošus un/vai novēršanas pasākumus. Apkopojums par ietekmi samazinošiem pasākumiem pievienots Ziņojuma 4.10.4. nodaļā un Ziņojuma 6.2.2. tabulā.
- 6.11.4.2. Vērtējot potenciālās VES novietojuma vietas, konstatēts, ka Izpētes teritoriju skar aizsargjoslas, kas noteiktas gar valsts reģionālo autoceļu un pašvaldības autoceļiem, elektrisko tīklu līnijām, virszemes ūdensobjektiem un meliorācijas būvēm (Ziņojuma 2.2.1. attēls). Aizsargjoslās gar ceļiem, elektriskajiem tīkliem, virszemes ūdens objektiem un meliorācijas būvēm būvniecībai un/vai darbiem ir izvirzīti īpaši nosacījumi, kas jāņem vērā plānojot būvniecības darbus. Realizējot Paredzēto darbību, tiks noteiktas jaunas aizsargjoslas ap vēja parkā izbūvētajiem elektrisko, elektronisko sakaru tīkliem un transformatoru apakšstaciju.
- 6.11.4.3. Ziņojumā konstatēts, ka Darbības vietā vai tās tiešā tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti (tuvākais – Ķeguma HES atrodas vairāk kā 9 km attālumā). Atbilstoši Izstrādātajās sniegtajai informācijai, tuvākās plānotās VES atrodas vairāk kā 800 m attālumā no 110 kV elektropārvades līnijas *Stelpe – Ķeguma HES 2*, kas šķērso Darbības vietu (VES Nr. 3 - aptuveni 855 m attālumā un VES Nr. 13 – aptuveni 1000 m attālumā). Vēja parka teritorijā un tā tiešā tuvumā nav konstatēti citi objekti, kas varētu būtiski paaugstināt vēja parka radītā potenciālā apdraudējuma līmeni, kā arī tādi, kuru darbība varētu radīt vēja parka darbības apdraudējumu, palielinot avāriju iespējamību vēja parkā.
- 6.11.4.4. Riska novērtējuma sagatavošanai izmantota Beļģijas Vides ministrijas reģionālās attīstības, vides plānošanas un projektu departamenta “VES riska novērtēšanas rokasgrāmata” informācija (Ziņojuma 4.10.1. nodaļa). Avāriju scenārijiem ir izmantoti

vienādojumi, ar kuru palīdzību nosakāma maksimālā avārijas seku iedarbības distance un riska līmenis tajā. Tā kā konkrēts VES modelis Ziņojuma sagatavošanas laikā nav izvēlēts, Izstrādātāja riska novērtējumā izmantojusi vairāku VES modeļu parametrus (Ziņojuma 4.10.2. tabula). Atbilstoši šiem parametriem un Beļģijā izstrādātajai aprēķinu metodikai noteikti individuālā riska attālumi, kas nosakāmi ap katru VES modeli. Rezultāti apkopoti 4.10.3. tabulā.

- 6.11.4.5. Ziņojuma 4.10.4. tabulā apkopoti četriem VES modeļiem aprēķinātie drošības attālumi (Izmantojot Beļģijā izstrādāto aprēķina lapu) starp VES un dažādiem objektiem. Aprēķināts, ka attiecībā uz publiskām būvēm, kur liels cilvēku skaits uzturas telpās, drošības zona, atkarībā no vērtētā VES modeļa, ir 194 – 197 m, publiskām būvēm, kur liels skaits cilvēku uzturas ārpus telpām aprēķinātais attālums ir 496 – 666 m, bet attiecībā uz galvenajiem valsts autoceļiem drošības zona būtu nosakāma 246 – 252 m rādiusā ap VES. Aprēķina rezultātā rekomendējamo zonu grafiskais attēlojums skatāms Ziņojuma 4.10.1. attēlā.
- 6.11.4.6. Kā norādījusi Izstrādātāja, attiecībā uz minimālajiem attālumiem no VES līdz dzīvojamajām mājām, Latvijā ir spēkā ar Noteikumiem Nr. 240 noteiktais attālums, kas jānodrošina, izbūvējot VES, - vismaz 800 m. Secināts, ka neviens no aprēķinātajiem drošības attālumiem nepārsniedz Noteikumos Nr. 240 norādītos 800 m un šobrīd spēkā esošā Ķeguma novada TP noteikto attālumu, līdz ar to plānotais staciju novietojums attiecībā pret dzīvojamām un publiskām ēkām nodrošina nepieciešamo aizsardzības līmeni no staciju mehānisku bojājumu radītā apdraudējuma.
- 6.11.4.7. Viens no aspektiem, kādā Ziņojuma ietvaros vērtēti drošības riski uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajiem infrastruktūras objektiem, ir arī VES rotoru lāpstiņu apledojuma ietekme. Aprēķini, kas balstīti uz zinātnisko literatūru un citu valstu pieredzi (metodika un aprēķina formulas apkopotas Ziņojuma 4.10.1. nodaļā, atsaucies uz informācijas avotiem Ziņojumā: Nr. 91 - Nr. 94, Nr. 100 - Nr. 107), liecina, ka maksimālais ledus gabalu izmešanas attālums noteikts Vestas V172-7.2 modelim un var sasniegt 312 m. Taču Izstrādātājas aprēķini un atsaucies uz citu valstu pieredzi liecina, ka zona zem rotora ir ar augstāko ledus krišanas apdraudējumu, kas 172 m diametra rotora gadījumā noteikta 86 m rādiusā ap iekārtu. Ņemot vērā, ka 312 m zonā var atrasties pašvaldības autoceļi (atbilstoši Ziņojumā vērtētajam novietojumam tās ir VES Nr. 2 (98 m) un Nr. 5 (118 m) pie pašvaldības autoceļa 10 B), Ziņojumā noteikts obligāts nosacījums, aprīkot šīs stacijas ar ledus detektēšanas un pretapledošanas sistēmām, kas automātiski aptur stacijas darbību bīstamos apstākļos. Ziņojumā aprēķinātajā 312 m ledus krišanas attālumā no VES neatrodas valsts un valsts galvenie autoceļi. Atbilstoši Ziņojumam, Paredzētās darbības vieta atrodas reģionā, kur apledošanai labvēlīgi apstākļi var veidoties vidēji 10 – 20 dienas gadā.
- 6.11.4.8. Ziņojumā norādīts, ka iepriekš norādīto obligāto pasākumu (stacija aprīkota ar ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina stacijas darbības apturēšanu konstatējot apledojumu) īstenošanas gadījumā rekomendējamo drošības attālumu līdz pašvaldības autoceļiem ir pieļaujams samazināt līdz rotora spārna garumam jeb 86 m.
- 6.11.4.9. Ziņojumā vērtēti iespējamie ugunsdrošības riski. Izstrādātāja secinājusi, ka VES aizdegšanos primāri var izraisīt mehāniski vai elektriski defekti, kā arī zibens izlādes. Savukārt, sekundāri identificētais risks ir iespēja, ka degošas VES atlūzas nokrīt zemē, izraisot sekundārus ugunsgrēkus. Lai mazinātu šo risku, Ziņojuma 4.10. nodaļā, atsaucoties uz Eiropas Nacionālo ugunsdrošības asociāciju konfederācijas (*The Confederation of Fire Protection Associations Europe* (CFPA-Europe)) “Wind turbines

fire protection guideline”<sup>23</sup>) vadlīnijām, norādīts uz nepieciešamību ap VES nodrošināt 25 m platu zonu, kas ir brīva no krūmiem un viegli uzliesmojoša apauguma. Kā obligāts pasākums ugunsdrošības risku pārvaldībai Ziņojumā noteikta visu VES aprīkošana ar automatiskām ugunsgrēka atklāšanas un dzēšanas sistēmām. Tas nodrošina ātru reakciju un samazina iespēju, ka ugunsgrēks izplatās ārpus gondolas, taču neskatoties uz to, ka ir efektīvas automatiskas ugunsgrēka dzesēšanas sistēmas, izstrādājot ugunsdrošības dokumentāciju, kas nosaka pasākumus operatīvai rīcībai ugunsgrēka konstatēšanas gadījumā, tajā jāietver iesaistāmo dienestu apziņošana un nepieciešamo resursu piesaiste ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai, jāņem vērā, ka ugunsdzēšanas darbi 166 m augstumā ir ierobežoti.

- 6.11.4.10. Ziņojuma 4.10. nodaļā norādīts, ka atbilstoši VES ražotāju sniegtajai informācijai eļļas daudzums gondolās un to transmisiju eļļošanas sistēmā var būt no 650 līdz 1500 litriem. Neskatoties uz drošības sistēmām, kādas tiek izmantotas VES ražošanā, tomēr pastāv iespēja, ka notiek eļļas izplūde ārpus gondolas. Tāpat eļļas noplūde var notikt arī VES sabrukuma gadījumā. Šādā gadījumā, kā maksimālā apdraudējuma zona var tikt pieņemts attālums ap staciju, kas vienāds ar masta augstumu (līdz 166 m). Vēja parka teritoriju šķērso divas ūdensteces – Kaimiņgrāvis un Zvirgzde, kas atsevišķās vietās pietuvojas plānotajām VES atrašanās vietām tuvāk par 166 m. Darbības vietā ir izvietots plašs meliorācijas sistēmas tīkls (Ziņojuma 4.8.5. attēls), kura novadgrāvji savienoti ar šiem virszemes ūdensobjektiem. Izstrādātāja secinājusi, ka pastiprināta uzmanība jāpievērš stacijām, kuras atrodas ūdens objektu tuvumā (VES Nr. 1, 2, 3), jo eļļas var būt bīstamas ūdens organismiem. Kā obligāts pasākums vides piesārņojumu mazināšanai noteikts tas, ka jānodrošina papildus resursi un līdzekļi iespējamā piesārņojuma ierobežošanai ūdenstecē. Pēc staciju novietojuma precizēšanas nosakāms, attiecībā uz kurām no VES (atradīsies tuvāk par masta augstumu no atklātām ūdenstecēm un tilpēm) plānojot pasākumus rīcībai avārijas situācijā, jāparedz atbilstošas rīcības un resursi ķīmisko vielu izplatības ierobežošanai un savākšanai no ūdens virsmas. Ņemot vērā teritorijas hidroloģisko situāciju, kā arī apstākli, ka lauksaimniecības zemes tiek apsaimniekotas, Dienesta ieskatā rekomendējams, ka biodegradējamie hidrauliskie šķīdumi ir izmantojami visās plānotajās VES.
- 6.11.4.11. Ņemot vērā, ka Paredzētajai darbībai var nebūt saistoša prasība Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” kārtībā izstrādāt paaugstinātas bīstamības objekta civilās aizsardzības plānu (ja kopējā vēja parka jauda būs mazāka par 100 MW), VES ekspluatācijas un apkalpošanas dokumentācijā jāiekļauj sadaļa VES darbības un blakus esošo objektu radītās drošības un vides risku pārvaldībai, paredzot risinājumus ietekmes mazināšanai, risku attīstības iespēju minimizēšanai, ja negadījums vai avārija notikusi, kā arī pasākumus un kārtību reaģēšanai uz avārijas situācijām.
- 6.11.4.12. **Dienests secina, ka jautājumi, kas saistīti ar drošības aspektiem vēja parka būvniecības un ekspluatācijas fāzē, ir daļēji jau noregulēti ar iepriekš šajā atzinumā ietvertajiem nosacījumiem, kā arī prasības to pārvaldībai noteiktas ar ārējiem normatīvajiem aktiem. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju par drošības un vides risku pārvaldību (Ziņojuma 4.10. nodaļa un 6.2.2. tabula), Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt šādus papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:**

<sup>23</sup> <https://www.firetrace.com/fire-protection-blog/wind-turbine-fire-statistics>

- (a) Ja VES novietojums vai to tehniskie raksturlielumi, kas izmantoti veiktajos vides risku aprēķinos, būvprojekta sagatavošanas laikā tiek būtiski mainīti salīdzinājumā ar Ziņojumā vērtētajiem (Ziņojuma 4.10.2 tabula), veicams atkārtots drošības attālumu aprēķins un nosakāmas VES, kuras rada paaugstinātu risku uz publiskās lietošanas autoceļiem un citiem jutīgiem objektiem. Aktualizētais vides risku novērtējums jāpievieno būvprojektam.
- (b) Visas VES, kurām būvprojektam pievienotajā drošības attālumu novērtējumā noteiktās apledojuuma mēšanas paaugstināta riska zonas pārklājas ar valsts un pašvaldības autoceļu nodalījuma joslām, jāaprīko ar apledojuuma detektēšanas un staciju darbības apturēšanas sistēmām vai pretapledošanas sistēmām, vai jāizmanto citi līdzvērtīgi risinājumi riska novēršanai.
- (c) Pirms vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas jāizstrādā un ekspluatācijas laikā jāuztur drošības pārvaldības sistēma, kas ietver avāriju riska izvērtējumu un pasākumus, lai novērstu avāriju, bet avārijas gadījumā – ierobežotu vai samazinātu tās sekas.

#### 6.11.5. Troksnis un vibrācijas.

- 6.11.5.1. Viena no būtiskām vēja parka ietekmēm ir tā radītais troksnis. Cilvēku un to veselības aizsardzību no VES radītā akustiskā trokšņa daļēji jau nodrošina Noteikumu Nr. 240 163.2. punkts<sup>24</sup>, kas nosaka minimālo pieļaujamo attālumu no VES (un vēja parkiem) līdz dzīvojamām un publiskām ēkām. Vienlaikus tas nemazina nepieciešamību Paredzētās darbības IVN ietvaros trokšņa ietekmi vērtēt, savlaicīgi pārliecinoties, vai nevarētu būt konstatējamas arī kādas summāras un nozīmīgas ietekmes. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 4.1. nodaļā, ievaddati Ziņojuma elektroniskajos pielikumos E.1. (Trokšņa aprēķinu modeļu dati) un E.2. (Zemas frekvences trokšņa aprēķinu rezultāti), pasākumu apkopojums ietekmes samazināšanai pievienots Ziņojuma 6.2.2. tabulā.
- 6.11.5.2. Vides trokšņa rādītājus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes nosaka noteikumi Nr. 16, kuru 2. pielikumā ir noteikti vides trokšņa robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā noteiktajiem galvenajiem teritorijas izmantošanas veidiem. Šo noteikumu 2. pielikuma 3.2. un 3.3. punkts noteic, ka atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi ņemot vērā teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu, kā arī teritorijas, kuras ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem.
- 6.11.5.3. Saskaņā ar spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem, Darbības vietā un tās apkārtnē atrodas lauku zemēs izbūvētas viensētas. Līdz ar to Ziņojumā pārbaudāmais rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielums ir  $L_{\text{diēna}} 55 \text{ dB(A)}$ ,  $L_{\text{vakars}} 50 \text{ dB(A)}$  un  $L_{\text{nakts}} 45 \text{ dB(A)}$ . Pasaules Veselības organizācija (turpmāk – PVO) ir izstrādājusi vadlīnijas, saskaņā ar kurām rekomendējoša rakstura robežvērtība VES radītajam diennakts vidējam troksnim  $L_{\text{dvn}}$  ir  $45 \text{ dB(A)}$ <sup>25</sup>. Ziņojumā aprēķinātas arī  $L_{\text{dvn}}$  vērtības Paredzētās

<sup>24</sup> Nosacījums, ka vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m, ir spēkā no 2020. gada 13. oktobra.

<sup>25</sup> Skat. 2024. gada redakciju: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/378095/9789240095380-eng.pdf?sequence=1>. (11. nodaļa)

darbības ietekmes zonā. Savukārt Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 2. punktā noteiktie satiksmes vides trokšņa robežlielumi (Ziņojumā vērtēti fona jeb esošās situācijas kontekstā) attiecīgi ir  $L_{\text{diēna}}$  65 dB(A),  $L_{\text{vakars}}$  60 dB(A) un  $L_{\text{nakts}}$  55 dB(A).

- 6.11.5.4. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai (4.1.3.1. nodaļa), plānotā vēja parka tuvumā neatrodas nozīmīgi rūpnieciskā trokšņa avoti. Par nozīmīgāko esošo trokšņa avotu Izpētes teritorijā uzskatāms valsts reģionālais autoceļš P88 Bauska–Linde. Saskaņā ar VSIA “Latvijas Valsts ceļi” (turpmāk – LVC) apkopoto informāciju par satiksmes intensitāti valsts autoceļu posmos 2024. gadā gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte uz valsts reģionālo autoceļa P88 Bauska – Linde posmā no 28,36 līdz 46,60 km, kas šķērso paredzētās darbības teritoriju, bija 264 transportlīdzekļi, no kuriem 6% jeb 15,84 bija kravas automašīnas. Šāda satiksmes intensitāte ir vērtējama kā ļoti zema, un vēja parka būvniecības laikā radītais satiksmes intensitātes pieaugums ir vērtējams kā potenciāli nozīmīgs. Veicot modeļaprēķinus<sup>26</sup> reprezentatīvam autoceļa posmam, konstatēts, ka trokšņa līmenis tā tuvumā (līdz 10 m attālumā no ceļa ass jeb pie autoceļa nodalījuma joslas robežas) dienas laikā (rādītājs  $L_{\text{diēna}}$ ) šobrīd ir aptuveni 56 dB(A), vakara periodā (rādītājs  $L_{\text{vakars}}$ ) aptuveni 54 dB(A), bet nakts periodā (rādītājs  $L_{\text{nakts}}$ ) aptuveni 48 dB(A). Aprēķinātais trokšņa līmenis ir par 6-9 dB(A) zemāks par Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikumā noteiktajiem mērķlielumiem transporta radītam troksnim, savukārt 60 m attālumā no autoceļa (teritorija ārpus autoceļa aizsargjoslas, kur piemērojami vides trokšņa robežlielumi) trokšņa līmenis nevienā diennakts periodā nesasniedz 45 dB(A) robežu.
- 6.11.5.5. Trokšņa novērtējumā nav kvantitatīvi vērtēta (Ziņojuma 4.1.3.2. nodaļa) būvdarbu ietekme uz trokšņa līmeni Darbības vietas apkārtņē, jo uz būvdarbiem, kas saskaņoti ar vietējo pašvaldību, netiek attiecināti Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlielumi. Ziņojumā secināts, ka Darbības vietā būvdarbu laikā radītais troksnis ir vērtējams kā īslaicīgs un neregulārs traucējums, kas, ievērojot darbu veikšanas laika ierobežojumus (dienas un vakara periodā), nevar radīt nozīmīgu ietekmi uz sabiedrības veselību. Vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka būvdarbu laikā nozīmīgāko trokšņa piesārņojumu plašākā teritorijā radīs materiālu un iekārtu transportēšana. Ziņojumā prognozēts, ka, vērtējot sliktāko teorētiski iespējamo risinājumu, visu transporta plūsmu novirzot pa vienu autoceļu (piemēram, P88), kravas mašīnu intensitāte varētu sasniegt 28 reisu diennaktī (jeb 2–3 kravas automašīnas stundā). Novērtēts, ka šādā gadījumā autoceļu tuvumā būvniecības periodā trokšņa līmenis īslaicīgi varētu paaugstināties par aptuveni 2–4 dB(A). Ņemot vērā esošo trokšņa līmeni autoceļa tuvumā, nav paredzams, ka šāds trokšņa līmeņa pieaugums radīs Noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu un mērķlielumu pārsniegumus.
- 6.11.5.6. Sagatavojot Ziņojumu, vides trokšņa novērtēšanai izmantota datorprogramma *IMMI 2024* (izstrādātājs *Wölfel Engineering GmbH & Co. KG*), kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķinu atbilstoši Noteikumos Nr. 16 noteiktajām metodēm. Izmantotās trokšņa aprēķinu datorprogrammas sagatavotie aprēķinu modeļu ievades dati pievienoti Ziņojuma E.1. pielikumā. Vides trokšņa piesārņojuma līmenis aprēķināts, ņemot vērā plānoto 13 VES izvietojumu.
- 6.11.5.7. Vides trokšņa piesārņojuma līmenis aprēķināts, pieņemot “sliktāko iespējamo scenāriju”. No visiem vērtētajiem modeļiem (trokšņa parametri katram no tiem apkopoti Ziņojuma 4.1.2. – 4.1.5. tabulās) visaugstāko skaņas jaudas līmeni (110,1 dB(A)) rada

<sup>26</sup> Aprēķini veikti atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” norādītajai aprēķinu metodei.

*Vestas V172-7.2* modelis ar standarta spārniem un tas tiek sasniegts pie vēja ātruma 9 m/s. Rādītāji ir augstāki kā citiem vērtētajiem modeļiem arī pie zemāka vēja ātruma, grafiski modeļu salīdzinājums parādīts Ziņojuma 4.1.1. attēlā. Līdz ar to šis modelis izmantots kā bāzes scenārijs modeļēšanai, lai gūtu pārliecību, ka pat izvēloties skaļāko tehnoloģiju, iespējams nodrošināt atbilstību normatīvajiem aktiem, vai identificētu nepieciešamību pēc trokšņa mazināšanas pasākumiem.

- 6.11.5.8. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem (Ziņojuma 4.1.11. tabula un 4.1.2.–4.1.5. attēli ar trokšņa izkliedes kartēm) *Vestas V172-7.2* uz 166 m augsta masta ar standarta spārniem ekspluatācijas laikā radītais trokšņa līmenis nepārsniegs Noteikumos Nr. 16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Tomēr novērtēts, ka astoņās dzīvojamās apbūves teritorijās aprēķinātais diennakts vidējais trokšņa rādītājs  $L_{dvn}$  pārsniedz PVO rekomendētos 45 dB(A). Pārsniegumi konstatēti mājās: “Kalna Vaski” (49 dB), “Kalna Tručī” (47 dB), “Tāmas” (47 dB), “Zvirgzde” (47 dB), “Rieksti” (47 dB), kā arī “Cirši” (46 dB), “Čūksteļi” (46 dB), “Ķaupi” (46 dB). Vēl piecās mājās (“Mazgi”, “Mazmazgi”, “Vectruči”, “Lestiņi”, “Svarēni”) aprēķinātais rādītājs ir 45 dB(A). Dienests konstatē, ka lielāka ietekme prognozējama teritorijās, kas vienlaicīgi atrodas vairāku VES ietekmes zonā<sup>27</sup>. Tāpat konstatējams, ka mājas “Tāmas”, “Zvirgzde”, “Rieksti”, “Ķaupi” atrodas arī autoceļa P88, bet mājas “Mazgi”, “Mazmazgi”, “Svarēni” autoceļa V1007 potenciālās ietekmes zonā<sup>28</sup>. Arī aprēķinātais zemas frekvences trokšnis norādītajās dzīvojamajās mājās ir visaugstākais (17 – 21 dB(A)). Lai gan Noteikumi Nr. 16 tiek ievēroti, ņemot vērā paredzētās darbības ilgtermiņa ietekmi un iedzīvotāju dzīves kvalitāti, Dienesta ieskatā ir pamatoti PVO rekomendāciju ievērošanu ( $L_{dvn} < 45$  dB(A)) noteikt kā obligātu nosacījumu Paredzētās darbības realizācijai, ko iespējams panākt, piemēram, izvēloties VES ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem<sup>29</sup> vai klusāku modeli kā vērtētais, kā arī nodrošinot speciāla darbības režīma (piemēram, *Noise optimized mode*) iestatīšanu lielāko ietekmi radošajām stacijām.
- 6.11.5.9. Vērtējot izbūvējamās 110 kV apakšstacijas radītā trokšņa ietekmi, Ziņojuma 4.1.3.3. nodaļā secināts, ka tuvākās Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētās dzīvojamās mājas atrodas vairāk kā 1 km no potenciālajām apakšstacijas novietojuma vietām (A, B un C alternatīvas, Ziņojuma 4.1.13. tabula). Lai nodrošinātu atbilstību nakts robežlielumam (45 dB(A)) pie apakšstacijai tuvākajām mājām, Ziņojumā aprēķināts, ka pieļaujamais trokšņa līmenis uz apakšstacijas robežas nedrīkst būt augstāks par 75–78 dB(A). Ziņojumā norādīts, ka transformatora radītajam trokšnim var būt tonāls raksturs. Ja apakšstacijā ir plānots izvietot un izmantot avotus, kas rada tonālu skaņu, ņemot vērā Noteikumos Nr. 16 noteikto korekciju, pieļaujamo trokšņa līmeņa robežvērtību ir jāsamazina vēl par 5 dB(A).
- 6.11.5.10. Ziņojuma 4.1.3.4. nodaļā vērtēta kumulatīvā trokšņa ietekme ar plānoto vēja parku “Stelpe 1”, kas atrodas aptuveni 3,9 km attālumā (attālums noteikts starp abiem vēja parkiem galējām stacijām) no Darbības vietas. Lai novērtētu kopējo trokšņa līmeni pieņemts, ka vēja parkā “*Birzgale*” tiek uzstādīts rekomendētais VES modelis *Vestas V172-7.2* MW ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem, savukārt vēja parkā “*Stelpe 1*” IVN procesa ietvaros vērtētais VES modelis ar augstāko vides trokšņa emisiju Nordex

<sup>27</sup> Piemēram, mājas “Tāmas” atrodas VES Nr. 6, 8, 11, 12 ietekmes zonā (attālumi no dzīvojamās mājas līdz VES ir 853 – 1382 m), bet mājas “Vectruči” vienlaicīgi ietekmē VES Nr. 3, 5 un 6, kuras atrodas 1147 – 1379 m attālumā.

<sup>28</sup> Lai gan visi trokšņa avoti neatkarīgi no to rakstura rada kopējo ietekmi uz uztvērējiem to attiecīgajās ietekmes zonās, Noteikumi Nr. 16 neparedz robežlielumus autosatiksmes un rūpnieciskā trokšņa summārās ietekmes vērtēšanai, līdz ar to šāds aprēķins Ziņojumā nav veikts.

<sup>29</sup> Modeļa V172-7.2 gadījumā aprēķinātais samazinājums uztvērējobjektos ir aptuveni 3-5 dB.

N163 - 7.0 MW ar standarta spārniem. Ziņojumā izmantoti vēja parka "Stelpe-1" veikto aprēķinu rezultāti, kuri atspoguļoti Ziņojumam pievienotajās trokšņa izkliedes kartēs Ziņojuma 4.1.10. - 4.1.13. attēlos. Konstatējams, ka, ņemot vērā lielo attālumu starp abiem parkiem, to radītās trokšņa ietekmes zonas būtiski nepārklājas. Secināts, ka "Stelpe 1" darbība nepalielinās trokšņa līmeni dzīvojamās apbūves teritorijās, kas atrodas vēja parka "Birzgale" ietekmes zonā. Kā šajā zonā esošas identificējamas (Ziņojuma 4.1.13. attēls) dzīvojamās mājas "Mazpekšas", kā arī "Mazgi", "Mazmazgi", "Svarēni", "Mežvidi 1", "Lestiņi", "Dauguļi". Ziņojumā secināts, ka kumulatīvais abu vēja parku radītais trokšņa līmenis nepārsniegs Noteikumos Nr.16 noteiktos robežlielumus. Ņemot vērā, ka norādītajās mājās (izņemot "Mazpekšas") Paredzētās darbības radītā trokšņa rādītājs  $L_{dvn}$  ir tuvs PVO rekomendētajai robežvērtībai, Dienesta ieskatā būvprojekta sagatavošanas stadijā Ierosinātajai jāpārlicinās par vēja parka "Stelpe 1" attīstības stadiju un veicot trokšņa novērtējuma aktualizāciju jāvērtē arī abu parku kumulatīvā ietekme atbilstoši aktuālajiem izbūvējamo VES tehniskajiem parametriem, ja tādi ir pieejami un tiek konstatēts, ka tie būtiski atšķiras no Ziņojumā izmantotajiem.

- 6.11.5.11. Tā kā VES modelis, staciju skaits un novietojums, kā arī apakšstacijas novietojums un tehnoloģiskie parametri, vēl var tikt precizēti, būvprojekta saskaņošanas posmā, pēc VES modeļa un faktisko novietojuma pozīciju noteikšanas, kā arī informācijas par transformatoru apakšstacijas trokšņa parametriem saņemšanas, Ierosinātajai jāveic atkārtots trokšņa (arī zemas frekvences trokšņa) ietekmes novērtējums. Aktualizēts trokšņu izvērtējums jāpievieno būvprojektam un tas tiek izvērtēts būvprojekta
- 6.11.5.12. Likuma "Par piesārņojumu" tvērumā troksnis kā viens no emisiju veidiem (un vides piesārņojums) tiek vērtēts kā cilvēkam dzirdamais troksnis (parasti diapazonā no 16 Hz līdz 20 kHz). Ņemot vērā, ka rūpnieciskās iekārtas rada troksni zemo frekvenču diapazonā (10–160 Hz), cilvēku veselības aizsardzības kontekstā vērtējama arī zemo frekvenču diapazonā radītā trokšņa ietekme. Ziņojuma 4.1.2. nodaļā aprakstīta novērtējuma metodiskā pieeja. Zemo frekvenču diapazonā radītā trokšņa novērtējuma rezultāti pievienoti Ziņojuma 4.1.4. nodaļā un E.2. pielikumā.
- 6.11.5.13. Latvijā nav normatīvā regulējuma, kas noteiktu specifiskus trokšņa robežlielumus un novērtēšanas kārtību to avotu radītajam troksnim, kas emitē zemas vai augstas frekvences skaņas. Ziņojumā (4.1.1. un 4.1.2. nodaļā) norādīts, ka izvērtējot citu Eiropas valstu pieredzi, konstatēts, ka specifiski robežlielumi VES radītam zemas frekvences troksnim ir noteikti tikai Dānijā (2015. gada 21. decembra Dānijas Vides un Pārtikas ministrijas rīkojums Nr. 135<sup>30</sup>). Ar šo rīkojumu noteikta zemas frekvences skaņas novērtēšanas kārtība un aprēķinos izmantojamie vienādojumi, kā arī robežlielums, kas saistošs visiem vēja parku attīstītājiem. Minētais rīkojums nosaka, ka VES radītais summārais zemas frekvences (10–160 Hz) trokšņa līmenis dzīvojamo ēku telpās nedrīkst pārsniegt 20 dB(A) pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes). Esoša vai plānota trokšņa līmeņa atbilstība robežlielumam tiek noteikta aprēķinu ceļā, nenosakot prasības nenoteiktības piemērošanai aprēķinu rezultātiem. Ziņojumā aprēķinu veikšanai un modelēšanai izmantota programma *WindPro*, kas ietver moduli zemas frekvences trokšņa aprēķināšanai atbilstoši Dānijas Vides un Pārtikas ministrijas rīkojuma Nr. 135 prasībām. Ņemot vērā, ka kopējā zemas frekvences trokšņa līmeņa kontekstā izšķiroša nozīme var būt VES radītajam troksnim pie vienas noteiktas

<sup>30</sup> 2019. gada 7. februārī Dānijas Vides un Pārtikas ministrija izdeva jaunu rīkojumu Nr. 135, ar kuru papildina iepriekš spēkā esošo regulējumu, iekļaujot skaņas izolācijas korekcijas vasarnīcu jeb kotedžu tipa apbūvei, kam raksturīgi ievērojami zemāks skaņas izolācijas līmenis nekā pastāvīgi apdzīvojamām ēkām, pieejams dāņu valodā - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/135>.

frekvences, aprēķini veikti visiem septiņiem VES modeļiem (gan ar standarta, gan aerodinamiski uzlabotiem spārnem), rezultāti pievienoti Ziņojuma 4.1.15. tabulā un E.2. pielikumā. Secināms, ka lielāko ietekmi zemas frekvences trokšņa kontekstā radīs modelis *Nordex N163-6.8* neatkarīgi no spārnu konstrukcijas, kamēr abu vērtēto Vestas modeļu gadījumā konstatējams, ka aerodinamisko spārnu izmantošana radīto troksni samazina par 0,7 – 1,5 dB.

- 6.11.5.14. Zemas frekvences novērtējuma ietvaros pieņemts, ka visu dzīvojamo ēku ārējo sienu skaņas izolācijas rādītāji atbilst tipiskām dzīvojamām ēkām atklātā lauka apvidū, kas norādīti Dānijas aprēķinu metodē. Aprēķināts, ka *Nordex N163-6.8* modeļa, kurš noteikts kā lielāko ietekmi radošais, gadījumā vienā dzīvojamā mājā (“Kalna Truči”) zemas frekvences trokšņa līmenis varētu sasniegt 20,1 dB(A) pie vēja ātruma 8 m/s, kas pārsniedz Dānijā noteikto 20 dB(A) robežvērtību. Māju “Kalna Vaski” gadījumā tiek sasniegts 21,1 dB (A). Izvērtējot modelim *Nordex N163-6.8* veikto aprēķinu rezultātus Dienests konstatē, ka vēl 9 dzīvojamās mājās<sup>31</sup> aprēķinātais zemas frekvences trokšņa rādītājs ir 18 – 20 dB(A) robežās, bet 4 mājās<sup>32</sup> – 17 – 18 dB(A). Pārējo modeļu gadījumā vidēji, atkarībā no modeļa, aprēķinātās zemas frekvences trokšņa vērtības visos vērtētajos uztvērējos ir par 2 – 6 dB zemākas kā modelim *Nordex N163-6.8* aprēķinātās.
- 6.11.5.15. Lai novērtētu kopējo zemas frekvences trokšņa līmeni ar vēja parka “Birzgale” tuvumā plānoto parku “Stelpe 1”, pieņemts, ka vēja parkā “Birzgale” tiek uzstādīts nākamais VES modelis ar augstāko zemas frekvences trokšņa emisiju - Vestas V172-7.2 ar aerodinamiski uzlabotiem spārnem, savukārt parkā “Stelpe 1” tiek izmantots skaļākais vērtētais modelis – Nordex N175- 6.8. *Nordex* staciju būvniecība vēja parkā “Birzgale” kumulatīvo ietekmju kontekstā netiek vērtēta, jo to ekspluatācijas laikā var tikt pārsniegti zemas frekvences trokšņa robežlielumi, un to būvniecība netiek rekomendēta, savukārt *Vestas V172* staciju ar standarta spārnem būvniecība netiek vērtēta, jo no to būvniecības atteikties iesaka ornitologi un DAP.
- 6.11.5.16. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem nav paredzams, ka abu vēja parku ekspluatācijas rezultātā tuvumā esošajās dzīvojamās ēkās varētu tikt pārsniegta 20 dB(A) robežvērtība pie vēja ātruma 6 un 8 m/s. Izvērtējot aprēķinu rezultātus secināts, ka abu parku ekspluatācijas rezultātā zemas frekvences trokšņa līmenis Darbības vietā esošajās mājās varētu paaugstināties par 0,1 – 2,3 dB(A). Augstākais trokšņa līmeņa pieaugums prognozējams dzīvojamā ēkā “Mazpekšas” (tikai vēja parka “Birzgale” radītā ietekme ir aptuveni 9 dB(A)), savukārt dzīvojamā ēkā “Kalna Truči”, kur prognozējama augstākā vēja parka “Birzgale” ietekme (14,8 un 15,2 dB(A) attiecīgi pie vēja ātruma 6 un 8 m/s), trokšņa līmenis paaugstināsies par 0,2 - 0,3 dB (A).
- 6.11.5.17. Atbilstoši Ziņojumā iegūtajiem rezultātiem nav identificēta nepieciešamība piemērot obligātus trokšņa ietekmi samazinošus pasākumus, kuri būtu nepieciešami saskaņā ar Noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu nodrošināšanu. Attiecībā uz zemas frekvences troksni jāizvēlas kāds no VES modeļiem, kuru ekspluatācija neradīs 20 dB(A) robežvērtības pārsniegumu nevienā dzīvojamā mājā. Nepieciešamības gadījumā kā viens no risinājumiem zemas frekvences radītās ietekmes samazināšanai ir dzīvojamo ēku skaņas izolācijas uzlabošana, panākot vienošanos ar ēku īpašniekiem. Iespējami arī tehniski un tehnoloģiski risinājumi, piemēram, modeļa ar iestatāmu darbības režīmu (piemēram, vienas vai vairāku staciju darbināšana samazināta trokšņa jeb *Noise*

<sup>31</sup> Mājas norādītas atbilstoši noteiktajam trokšņa līmenim dilstošā secībā (20 – 18,1 dB(A)): “Tāmas”, “Rieksti”, “Zvirgzde”, “Cirši”, “Čūksteji”, “Ķaupi”, “Vectruči”, “Svarēni”, “Mazgi”.

<sup>32</sup> Mājas norādītas atbilstoši noteiktajam trokšņa līmenim dilstošā secībā (17,8 – 17,2 dB(A)): “Mazmazgi”, “Kalniņi”, “Lestiņi”, “Mazsaksi”.

*optimized mode* režīmā), kas nodrošina zemākas trokšņa emisijas vides un arī zemo frekvenču diapazonā, izvēle. Šādi risinājumi nodrošinātu arī PVO rekomendēto  $L_{dnv}$  vērtību ievērošanu, kas Dienesta ieskatā vērtējams kā būtisks nosacījums. Līdz ar to, izvēloties uzstādāmo modeli, Ierosinātajai jāņem vērā labākais risinājums kopējā vides snieguma un cilvēka veselības kontekstā.

6.11.5.18. Tā kā, sagatavojot atzinumu, nav zināms ne uzstādāmais VES modelis, ne precīzs VES novietojums, šobrīd nav iespējams izvirzīt detalizētas prasības par obligāti īstenojamiem pasākumiem ietekmes novēršanai vai samazināšanai, tomēr plānotā vēja parka darbības radītās ietekmes samazināšanai līdz objektīvi zemākajam iespējamajam līmenim ieteicams VES izvēles procesā pievērst uzmanību VES ražotāju norādītajam un garantētajam trokšņa un zemas frekvences trokšņa līmenim, un, ja nav citu pamatotu iemeslu skaļākas stacijas izvēlei, izvēlēties un vēja parkā “Birzgale” uzstādīt stacijas ar pēc iespējas zemāku trokšņa emisijas līmeni. Kā norādīts Ziņojuma 4.1.5. nodaļā, VES maksimālais skaņas jaudas ( $L_{W(A)}$ ) līmenis nedrīkst pārsniegt 106,9 dB, bet nepieciešamais vides aizsardzības līmenis var tikt nodrošināts, izvēloties stacijas ar šādu skaņas jaudas līmeni (ar vai bez aerodinamiski uzlabotiem spārniem) vai arī izmantojot speciālus VES darbības režīmus, kas nodrošina zemākas trokšņa emisijas vērtības. Ja netiek izmantoti speciāli darbības režīmi, Darbības vietā nav ieteicama VES Vestas V172, Vestas V162 un Nordex N163 staciju būvniecība ar standarta spārniem. Klusāku staciju izvēle ļaus tuvināt vai sasniegt tādu ietekmes līmeni dzīvojamās apbūves teritorijās, kas cita starpā atbilst arī PVO rekomendētajām VES radītajām vides trokšņa diennakts vidējām vērtībām –  $L_{dvn}$  45 dB(A).

6.11.5.19. Vērtējot VES radītās vibrācijas un to iespējamo ietekmi (Ziņojuma 4.13.1. nodaļa), Izstrādātāja norādījusi, ka Latvijā nav normatīvo aktu, kas regulē vibrācijas līmeni apkārtējā vidē. Salīdzinot šobrīd jau 2010. gada 1. jūlijā spēku zaudējušo Ministru kabineta 2003. gada 25. jūnija noteikumos Nr. 341 “Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamo un publisko ēku telpās” noteiktos pieļaujamos robežlielumus ar Vācijas un Kanādas pētījumos<sup>33</sup> noteiktajiem vibrācijas lielumiem, konstatējams, ka VES radītās vibrācijas jau ~ 300 m no VES nepārsniedz līdz 2010. gadam noteiktos robežlielumus. Ņemot vērā, ka VES vibrāciju līmenis to tehniskajās komponentēs (gultņi, pārnese kārba u. c.) nav atkarīgs no VES jaudas, un Vācijā izstrādātā standarta VDI 3834 “Mehānisko vibrāciju mērīšana un novērtēšana vēja elektrostacijām un to komponentēm, sauszemes VES ar pārnese kārbum”<sup>34</sup> noteiktos vibrācijas robežlielumus, gan ātruma (angļu val. *velocity*), gan paātrinājuma (angļu val. *acceleration*) izteiksmē, ievēro visi nozīmīgākie ražotāji jaunu VES modeļu projektēšanā, kā arī operatori, veicot iekārtu ekspluatāciju, nav pamata uzskatīt, ka Paredzētās darbības radītais vibrācijas līmenis būs augstāks nekā iepriekšminētajos pētījumos iegūtais. Secināms, ka vibrāciju ietekme, tostarp uz cilvēku veselību, īpašumiem un to drošību, vērtējama kā nebūtiska.

6.11.5.20. Attiecībā uz īpašumu “Kalna Vaski”, Ziņojumā norādīts, ka ēka dabā vairs neeksistē, taču tā joprojām ir reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā. Dienests norāda, ka, kamēr ēka ir juridiski reģistrēta kā dzīvojamā ēka, uz to attiecināmi visi trokšņa aizsardzības normatīvi.

6.11.5.21. **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Dienests secina, ka papildus ārējos normatīvajos aktos jau noteiktajam un Ziņojumā paredzētajam**

<sup>33</sup> Ziņojumā norādīts, ka Kanādā 88 VES vēja parkā (vienas VES jauda – 2,3 MW) noteikts, ka līmenis 0,01 m/s<sup>2</sup> tiek nodrošināts 300 m attālumā no tā.

<sup>34</sup> Kopsavilkums angļu valodā pieejams: <https://experten-zentrum.tech/wp-content/uploads/2022/02/VGB-PowerTech-2017-07-Use-of-VDI-3834-for-vibration-monitoring-of-large-fleets.pdf>

nepieciešams ar šo atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai tās akcepta gadījumā:

- (a) Vēja parka izbūvē jāizmanto pēc iespējas klusāku VES modeli un nav atļauts izbūvēt VES, kuru trokšņa emisijas līmenis pie nominālās jaudas pārsniedz 106,9 dB(A), lai VES radītā vides trokšņa vērtība nevienā dzīvojamo māju teritorijā nepārsniegtu Noteikumos Nr. 16 noteiktos rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumus un PVO rekomendēto VES radītā trokšņa diennakts vidējo vērtību -  $L_{dnv}$  45 dB(A).
- (b) Paredzētā darbība īstenojama, izvēloties VES skaitu, novietojumu un modeli tā, lai Paredzētās darbības teritorijas apkārtnē esošo dzīvojamo ēku iekštelpās VES radītais summārais zemas frekvences (10–160 Hz) trokšņa līmenis 10 m augstumā virs zemes nepārsniegtu 20 dB(A) pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s, ja būvprojekta izstrādes laikā ārējos normatīvajos aktos nav noteikts cits zemas frekvences trokšņa normatīvs.
- (c) Atbilstoši faktiski izbūvējamo VES skaitam, novietojumam un ražotāja garantētajiem tehniskajiem parametriem, jāveic atkārtots vides trokšņa un zemas frekvences trokšņa novērtējums. Aktualizētais trokšņa novērtējums jāpievieno būvprojektam, apliecinot atbilstību Noteikumos Nr. 16 noteiktajiem vides trokšņa robežlielumiem, PVO rekomendētajām diennakts vidējā trokšņa un zemas frekvences trokšņa vērtībām.
- (d) Būvprojekta sagatavošanas stadijā Ierosinātajai jāpārlicinās par vēja parka “Stelpe 1” attīstības stadiju un, veicot trokšņa novērtējuma aktualizāciju, jāvērtē arī abu vēja parku kumulatīvā ietekme atbilstoši aktuālajai informācijai par vēja parkā “Stelpe 1” izbūvējamo VES tehniskajiem parametriem, ja tādi ir pieejami.
- (e) Pēc vēja parka nodošanas ekspluatācijā jāveic vides trokšņa mērījumi vēja parkam tuvāk izvietotajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Mērījumu veikšanas vietas, ņemot vērā arī transformatoru apakšstacijas novietojumu, un metodika saskaņojama ar Veselības inspekciju pirms mērījumu uzsākšanas. Prasību ievērošanas pēctecības un kontroles nodrošināšanai mērījumu rezultāti iesniedzami Veselības inspekcijā un Dienestā.
- (f) Ja tiek konstatēta neatbilstība Noteikumu Nr. 16 robežvērtībām un PVO noteiktajam  $L_{dnv}$  rādītājam, jāizstrādā un jārealizē papildus tehniskie vai organizatoriskie pasākumi vides trokšņa samazināšanai, piemēram, nosakāmas stacijas, kuru darbība ierobežojama vai pieļaujama tikai ar samazinātu trokšņa līmeni (piemēram, *Noise optimized mode*). Pasākumu plāns iesniedzams un saskaņojams Veselības inspekcijā.

#### 6.11.6. Mirgošanas efekts un apēnojums.

6.11.6.1. Latvijā nav normatīvo aktu, kas noteiktu mirgošanas efekta novērtēšanas kārtību un limitētu šīs ietekmes pieļaujamo līmeni. Mirgošanas efekta ietekmes novērtējums parasti tiek veikts attiecībā uz dzīvojamajām ēkām, kas atrodas vēja parku potenciālās ietekmes zonā. Mirgošanas efekta ietekmi ir iespējams prognozēt, izmantojot šim mērķim izstrādātas datorprogrammas, kurā ņem vērā VES darba stundas, vēja virzienus un ikmēneša saules gaismas varbūtību Darbības vietā. Līdz ar to mirgošanas efektu var ierobežot, automātiski apturot VES darbību laika periodos, kad tā var izraisīt mirgošanas

efektu noteiktās teritorijās. Mirgošanas efekta ietekme nav uzskatāma par izšķirošu ne tehnoloģiskās, ne vietas izvēles alternatīvas izvēlē, bet aplūkojama kontekstā ar citām ietekmēm, tajā skaitā plānotā vēja parka lietderības rādītājiem.

- 6.11.6.2. Plānotā vēja parka radītā mirgošanas efekta ietekme vērtēta Ziņojuma 4.2. nodaļā. Aprēķini veikti, izmantojot programmatūru *WindPRO 4.0*, ņemot vērā gan “sliktāko scenāriju” (saule spīd vienmēr, vējš vienmēr pūš virzienā uz māju, logi vērsti uz visām pusēm), gan “reālo scenāriju”, ņemot vērā meteoroloģiskos datus par saules spīdēšanas ilgumu. Aprēķinos izmantoti Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centra (ECMWF) izstrādātā modeļa ERA5 dati par vēja ātrumu un vēja virzienu Paredzētās darbības teritorijā laika periodā no 2014. līdz 2023. gadam. Mirgošanas efekta aprēķinā atbilstoši reālā laika scenārijam izmantoti dati par vidējo saules spīdēšanas laiku no tuvākās meteoroloģiskās stacijas “Zosēni”. Ziņojumā mirgošanas efekta ietekmes nozīmīguma vērtēšanai citās valstīs (Vācijā, Beļģijā, Zviedrijā) piemērotās robežvērtības: 30 stundas gadā un 30 minūtes dienā (pie sliktākā scenārija) vai 8 stundas gadā (pie reālā scenārija).
- 6.11.6.3. Aprēķinu modelī kā uztvērēji iekļautas visas 63 dzīvojamās ēkas, kas izvietotas līdz 3 km attālumā ap plānotajām VES. Kopsavilkums par mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinu rezultātiem dažādām tehnoloģiskajām alternatīvām (vērtēti 4 ražotāju VES modeļi) ir sniegti Ziņojuma 4.2.2. tabulā un 2. pielikumā, detalizēta aprēķinu informācija<sup>35</sup> pievienota E.3. pielikumā. Salīdzinot katram no modeļiem iegūtos rezultātus pēc reālā laika scenārija secināts, ka *Siemens Gamesa SG170* un *Vestas V162* modeļi rada ietekmi uz nebūtiski lielāko ēku (33 ēkas) skaitu, bet *Nordex 163* modelis ietekmē mazāk ēku (31 ēku). Ietekmēto ēku skaits nemainās arī maksimālā ietekmes laika scenārijā.
- 6.11.6.4. Salīdzinot reālā laika scenārija rezultātus ar rekomendēto robežvērtību (8 stundas gadā) Ziņojuma 2. pielikuma 3. tabulā, Dienests konstatē, ka visas izvērtētās alternatīvas bez ierobežojošiem pasākumiem rada mirgošanas efekta pārsniegumu tuvākajās 20 dzīvojamās mājās, bet vērtējumā iekļautie modeļi *Vestas* un *Siemens* vēl papildus 6 mājās. Augstākās pārsniegtās mirgošanas efekta ietekmes laika vērtības *Siemens Gamesa SG170* un *Vestas V162* modeļiem apkopotas Ziņojuma 4.2.2. un 4.2.3. tabulā, bet 4.2.2. attēlā parādīta mirgošanas efekta ietekmes zona grafiskā veidā.
- 6.11.6.5. Ziņojuma 4.2.4. nodaļā vērtēta kumulatīvā ietekme ar plānoto vēja parku “Stelpe 1”. Identificēts (Ziņojuma 4.2.3. attēls), ka piecas dzīvojamās vai publiskās ēkas atrodas abu vēja parku 3 km buferzonā (“Alpi”, “Mazgi”, “Mazmazgi”, “Mazpekšas”, “Svarēni”). Aprēķinu rezultāti pievienoti Ziņojuma 4.2.4. tabulā un liecina, ka būtiskāko ietekmi buferzonā rada tieši vēja parks “Birzgale”, bet vēja parka “Stelpe -1” ietekme ir neliela (galvenokārt uz mājām “Alpi”). Konstatējams, ka abu vēja parku kumulatīvi radītā ietekme nemaina katrā no vēja parkiem individuāli noteiktās mirgošanas laika vērtības un nerada jaunas pārsniegumu zonas.
- 6.11.6.6. Ziņojumā norādīts, ka vienīgais efektīvais risinājums mirgošanas efekt ietekmes samazināšanai ir VES darbības apturēšana brīžos, kad veidojas mirgošanas efekts (Ziņojuma 4.2.5. nodaļa). Apturēšanas tehnoloģijai ir divi iespējamie risinājumi – apturēšana, kas balstās uz teorētisko aprēķinu vai apturēšana, kas balstās uz faktisko saules spīdēšanas laiku, kas ir tehnoloģiski sarežģītāks risinājums. Šāda režīma (angļu valodā - *shadow impact module*) uzstādīšana un konkrēto VES noteikšana atkārtoti izvērtējama pēc stacijas modeļa (arī masta augstuma un citu tehnisko raksturlielumu

<sup>35</sup> Tajā skaitā arī informācija modelēšanas datorprogrammas izdrukas veidā, kas ļauj katrā no gada kalendārajām dienām novērtēt katras VES radīto mirgošanas laika ilgumu, kā arī katrā no vērtētajām mājām summāri visa vēja parka radīto mirgošanas laika ilgumu.

precizēšanas) un izbūves vietu izvēles. Nepieciešamības gadījumā precizējama arī informācija par saules spīdēšanas laiku un vēja parametriem Darbības vietā. Kā norādīts Ziņojumā, traucējošs faktors var būt ne tikai mirgošana, bet arī atspīdums no stacijas spārniem, kas veidojas īslaicīgi, kad saule noteiktā leņķi atspīd spārnu virsmu. Jaunāko modeļu VES spārni ir pārklāti ar matētu, atstarojošu pārklājumu, kas samazina vai pavisam novērš atspīduma rašanos. Arī Ziņojumā vērtēto VES modeļu ražotāji spārnu ražošanā izmanto pārklājumu, lai novērstu atspīdumu.

6.11.6.7. Neatkarīgi no uzstādāmā VES modeļa, Vēja parka ekspluatācija veicama tā, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu šādas mirgošanas efekta ietekmes robežvērtības: 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes; 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam; 30 minūtes vienā dienā neatkarīgi no izmantotā vērtēšanas scenārija.

6.11.6.8. **Izvērtējot Ziņojumā pievienoto informāciju saistībā ar mirgošanas efektu un apēnojumu, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**

(a) **Jāveic atkārtoti mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķini, ņemot vērā aktuālo situāciju – precizēto VES izvietojumu, skaitu, modeļa tehniskos parametrus, masta augstumu, aktuālo informāciju par tuvumā esošajiem vēja parkiem u.c. Aktualizētais novērtējums jāpievieno būvprojektam. Būvprojektā katrai no VES, kurai nepieciešama ietekmes laika samazināšana, lai ievērotu ar šo atzinumu nostiprinātos nosacījumus, jānosaka un būvprojektam jāpievieno darbības ierobežojumu grafiks (staciju darbības apturēšanas režīms). VES darbības plāns iesniedzams arī Veselības inspekcijā un Ogres novada pašvaldībā.**

(b) **Ņemot vērā visu uzstādīto VES darbības summāro ietekmi, jānodrošina atbilstība Ziņojumā norādītajiem ietekmes robežlielumiem – ne vairāk kā 30 stundas gadā un 30 minūtes dienā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes, un ne vairāk kā 8 stundas gadā un 30 minūtes dienā atbilstoši reālā laika scenārijam, vai jānodrošina cits atbilstošs aizsardzības līmenis, ja tāds tiek vispārēji noteikts ar ārējo normatīvo aktu.**

6.11.7. **Vēja parka ietekme uz sakaru iekārtām, gaisa satiksmi un elektromagnētiskā lauka ietekmes novērtējums.**

6.11.7.1. Ziņojuma 4.11. nodaļā vērtēta VES un plānotā vēja parka iespējamā ietekme uz elektromagnētisko un radiosignālu raidītāju un uztvērēju (aeronavigācijas iekārtas, meteoroloģiskie radiolokatori, jūras navigācijas sistēmas, elektronisko sakaru radiotīkli, virszemes apraides tīkli) darbību. VES un vēja parki, atkarībā no to izvietojuma un izmēriem var darboties gan kā signāla bloķētāji, gan kā liela izmēra atstarojoši objekti. Plašāk izmantotās radaru sistēmas šobrīd vēl nespēj atpazīt VES atstarotos signālus.

6.11.7.2. Ziņojuma 4.11.1. nodaļā ir Izstrādātājas secinājumi, ka vēja elektrostacijas spēj radīt meteoroloģisko radiolokatoru signālu atstarojumus, kas rada maldīgus signālus par nokrišņu zonām. Līdzīgi arī potenciāla ietekme pastāv, ka var tikt radīti signāli traucējumi citām radiosignālu pārraidošām ierīcēm (radio, televīzijas, mobilo sakaru, MW/RRL radioreleja antenām utt.).

- 6.11.7.3. Ziņojuma 4.11.2. nodaļā Izstrādātāja secinājusi, ka vēja elektrostacijas var ietekmēt TV, radio un mobilo sakaru apraides kvalitāti, bloķējot, fragmentējot vai atstarojot signālus. Atsaucoties uz starptautiskiem pētījumiem, Ziņojumā norādīts, ka traucējumi visbiežāk novērojami zonā līdz 2 km attālumā no VES, taču mūsdienu digitālās tehnoloģijas spēj nodrošināt stabilu signāla uztveri arī šādos apstākļos. Izvērtējot esošo situāciju, konstatēts, ka Paredzētās darbības teritorijā virszemes TV un radio apraides kvalitāte vērtējama kā laba, ko nodrošina Rīgas radio un televīzijas tornis aptuveni 40 km attālumā no Darbības vietas. Izstrādātājas ieskatā Paredzētās darbības Ierosinātājai, sadarbojoties ar LVRTC ekspertiem, ir jāveic detalizēts apraides kvalitātes novērtējums pirms būvdarbu uzsākšanas, to atkārtojot pēc Vēja parka ekspluatācijas uzsākšanas. Ja tiek konstatēti nozīmīgi apraides kvalitātes traucējumi, Ierosinātājai, sadarbojoties ar LVRTC, ir jāīsteno nepieciešamie tehnoloģiskie pasākumi apraides kvalitātes atjaunošanai/ uzlabošanai.
- 6.11.7.4. Attiecībā uz mobilajiem sakariem (LMT, Tele2, Bite) tīkla pārklājums vērtēts kā mainīgs līdz teicams, un būtiski sakaru traucējumi netiek prognozēti, ja tiek nodrošināta atbilstoša tehniskā uzraudzība. Tā kā faktisko ietekmi uz sakaru sistēmām būs iespējams fiksēt tikai Vēja parka ekspluatācijas laikā, kā arī tā var būt mainīga, mainoties sakaru nodrošināšanai izmantotajām tehnoloģijām, jautājumi par jebkāda veida ietekmes samazināšanu būs risināmi starp Vēja parka operatoru un sakaru nodrošinātāju parka ekspluatācijas laikā. Ietekmes samazināšana, ja tāda nepieciešamība tiek konstatēta, panākama īstenojot pasākumus signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi katrā konkrētā gadījumā individuāli. Ierosinātāja šādu risinājumu paredzējusi kā obligātu (Ziņojuma 6.2.2. tabula).
- 6.11.7.5. Darbības vietai tuvākie ekspluatācijā esošie meteoroloģiskie radiolokatori ir pie lidostas "Rīga" (LVĢMC pārvaldītais radiolokators, aptuveni 47 km attālumā) un Igaunijas Vides aģentūras pārvaldītais radiolokators Sūrgavere (>100 km). Plānotais LVĢMC pārvaldītais meteoroloģiskais radars "Kuldīga" atradīsies aptuveni 169 km attālumā no Darbības vietas. Ņemot vērā attālumu, kādā meteoroloģiskie radiolokatori "Kuldīga" un Sūrgavere ir novietoti attiecībā pret plānoto vēja parku, šo meteoroloģisko radiolokatoru tehniskos raksturlielumus, teritorijas reljefa raksturlielumus un plānoto vēja elektrostaciju augstumu, nav sagaidāma plānoto VES būtiska ietekme uz radiolokatoru darbību. Savukārt radars "Rīga" atrodas noteiktajā 75 km aizsargzonā, atbilstoši LVĢMC norādītajam, Ierosinātājai jānodrošina padziļināta vēja parka ietekmes izpēte, ņemot vērā arī iespējamo kumulatīvo ietekmi ar citiem apkārtņē esošajiem vēja parkiem un elektrostacijām – gan jau izbūvētajiem, gan plānotajiem. Ja novērtējumā tiks konstatēta būtiska ietekme uz meteoroloģiskā radara darbību, Ierosinātājai būs pienākums ieviest ietekmes mazināšanas vai kompensējošus pasākumus, tos saskaņojot ar LVĢMC.
- 6.11.7.6. Paredzētās darbības teritorijai tuvākās radiolokatoru sistēmas, kas tiek izmantotas gaisa satiksmes vadības funkciju nodrošināšanai ir pie lidostas "Rīga" (aptuveni 50 km attālumā) un trīs SSS sistēmas – Ērgļi (aptuveni 65 km attālumā), Rīga (aptuveni 50 km attālumā) un Martna Igaunijā (> 250km attālumā). Balstoties uz ICAO vadlīnijām, ietekme ir izvērtējama, ja radionavigācijas sistēmas atrodas tuvāk par 15 km. Šajā gadījumā minētās radiolokatoru sistēmas neatrodas tuvāk par 15 km un ietekme netiek prognozēta.
- 6.11.7.7. Ziņojumā identificēts, ka gaisa telpas uzraudzības radaru sistēmas izmanto arī Nacionālie bruņotie spēki (NBS), un aptuveni 15 km attālumā no Izpētes teritorijas atrodas NBS radiolokators Lielvārdē. Nacionālie bruņotie spēki izmanto arī mobilos radiolokatorus, tādi tiek izmantoti arī visos Lietuvas novērošanas posteņos, kā arī Igaunijā izvietotajā novērošanas postenī. Norādīts, ka izmantotās sērijas radiolokācijas iekārtas ir aprīkotas ar risinājumiem, kas nodrošina to efektīvu darbību arī tiešā vēja

parku tuvumā. Secināts, ka Paredzētā darbība neradīs nozīmīgu ietekmi uz gaisa telpas uzraudzības funkcijām, kuras veic bruņotie spēki.

- 6.11.7.8. Attiecībā uz civilās aviācijas radionavigācijas/radiolokācijas iekārtām, IVN procesa ietvaros Ierosinātāja ir konsultējusies ar LGS. Veicot sākotnējo izvērtējumu VAS "Latvijas gaisa satiksme" Ierosinātājai ir noteikusi (Ziņojuma 10. pielikums) veikt detalizētu ietekmes novērtējums uz LGS primāro novērošanas radiolokatoru (Rīgas PSR), kā arī nepieciešamību konsultēties ar NBS Lielvārdes aviācijas lidlauka bāzi. Attiecībā uz Rīgas PSR radiolokatoru, ja tiks konstatēta vēja parka ietekme uz LGS Rīgas PSR, Ierosinātājai būs jāveic pasākumi šīs ietekmes samazināšanai vai kompensēšanai. Atbilstoši likuma "Par aviāciju" 41. panta nosacījumiem, pirms katras vēja elektrostacijas būvēšanas būs nepieciešams saņemt Civilās aviācijas aģentūras atļauju, kurā tiks noteikti ar lidojumu drošību saistītie tehniskie noteikumi, tostarp prasības VES marķēšanai un aprīkošanai ar aizsarggaismām.
- 6.11.7.9. Ziņojumā (4.11.2. nodaļa) vērtēta ietekme uz Valsts meža dienesta ugunsnovērošanas torniem, kas aprīkoti ar automatiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (AUANS). Identificēts, ka tuvākais tornis (Tomes UNT) atrodas aptuveni 11 km attālumā no VES Nr. 10, Ogres tornis – 21 km no VES Nr. 10, bet Radzes tornis – 22 km no VES Nr. 13. Ziņojumā norādīts, ka VES spārnu rotācija var radīt traucējumus AUANS darbībā (maldīgi signāli), samazinot sistēmas efektivitāti meža ugunsgrēku atklāšanā. Ņemot vērā Tomes torņa tuvumu, Ziņojumā secināts, ka būs nepieciešams ieviest kompensējošos mehānismus traucējumu novēršanai, piemēram, papildu novērošanas kameru uzstādīšanu, kas saskaņojami ar Valsts meža dienestu būvprojekta izstrādes laikā.
- 6.11.7.10. Tā kā faktisko ietekmi uz sakaru sistēmām būs iespējams fiksēt tikai vēja parka ekspluatācijas laikā, kā arī tā var būt mainīga, mainoties sakaru nodrošināšanai izmantotajām tehnoloģijām, jautājumi par jebkāda veida ietekmes samazināšanu būs risināmi starp vēja parka operatoru un sakaru nodrošinātāju parka ekspluatācijas laikā. Ietekmes samazināšana, ja tāda nepieciešamība tiek konstatēta, panākama īstenojot pasākumus signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi katrā konkrētā gadījumā individuāli. Ierosinātāja šādu risinājumu paredzējusi kā obligātu (Ziņojuma 6.2.2. tabula).
- 6.11.7.11. Ar VES kā elektroenerģijas ražošanas iekārtu ir saistīts arī elektriskais un magnētiskais lauks, kuram vispārēji ir iespējama ietekme uz cilvēku veselību un dažādu sakaru iekārtu darbību, tādēļ tā vērtēta arī Ziņojumā. Ziņojuma 4.13.2. nodaļā novērtēta elektromagnētiskā lauka avotu iedarbība, ko rada VES gondolā esošais strāvas ģenerators un transformators; strāvas kabelis no gondolas līdz VES torņa pamatnei; pazemes kabeļu tīkls no VES līdz sprieguma paaugstināšanas stacijai; pazemes kabeļu trase no VES līdz ievadei pārvades tīklā plānotajā 330 kV transformatoru apakšstacijā.
- 6.11.7.12. Elektromagnētiskā lauka starojuma robežlielumi un mērķlielumi, kā arī to piemērošanas kārtība un novērtēšanas metodes cilvēku veselību aizsardzības nodrošināšanai ir noteikti Ministru kabineta 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637 "Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 637). Atbilstoši Noteikumiem Nr. 637 pie 50 Hz (atbilst VES parametriem) elektromagnētiskā lauka aprēķinātā mērķlieluma skaitliskā vērtība uz cilvēku veselību ir 100  $\mu$ T, robežlielums – 360  $\mu$ T. Noteikumi Nr. 637 nosaka, ka persona var atrasties šādā magnētiskā laukā bez kaitīgas iedarbības uz veselību 24 stundas diennaktī.

- 6.11.7.13. Salīdzinot vērtēto VES modeļu tehniskos parametrus Ziņojumā secināts, ka elektroenerģijas ģenerācijas un pārvades kontekstā vērtējamo staciju raksturlielumi ir līdzīgi, līdz ar to aprēķiniem izvēlēts viens modelis, Vestas V172-7.2 7,2 ar 20 kV transformatoru, kuram maksimālā iespējamā strāva kabelī būs aptuveni 360 ampēri. Attiecībā uz kabeliem ņemts vērā sliktākais scenārijs, kad vēja parks strādā ar maksimāli paredzēto jaudu, 94 MW un visi kabeli atrodas paralēlā novietojumā 1 m dziļumā ar attālumu starp fāzēm 0,25 m. Ziņojuma 4.13.2. nodaļā (rezultāti 4.16.3.2.-4.16.3.4. tabulās) veikti aprēķini magnētiskā lauka plūsmas blīvuma noteikšanai. Ņemot vērā, ka magnētiskās lauka plūsmas blīvuma vērtība ir atkarīga no fāžu novietojuma, ierakšanas dziļuma un strāvas stipruma, 1 m augstumā virs zemes, pie kabeļa ierakšanas dziļuma 1 m un distances starp fāzēm 0,25 m, strāvas stiprumam visos kabeļos vienlaicīgi jābūt lielākam par 672 A, kas būtu pielīdzināms aptuveni 94 MW elektroenerģijas ģenerācijai, lai tiktu pārsniegts Noteikumu Nr. 637 noteiktais mērķlielums – 100  $\mu$ T. Ziņojumā norādīts, ka 1 dzīslas kabeli praksē tiek izmantoti reti, bet izmantojot 3 dzīslas kabeļus ar 20 kV pieļaujamo spriegumu, radītais magnētiskais lauks būs par faktoru 1,4 mazāks nekā vienas dzīslas kabelim aprēķinātais (sliktākais iespējamais risinājums). Līdz ar to, izmantojot 3 dzīslu kabeļus, vēja parks “Birzgale” varētu darboties ar 130 MW jaudu (atbilstu vienas stacijas jaudai 10 MW) pirms tiktu sasniegts Noteikumu Nr. 637 mērķlielums – 100  $\mu$ T no 7 paralēli novietotiem kabeļiem pie kabeļu ierakšanas dziļuma 1 m un 0,25 m attālumu starp fāzēm.
- 6.11.7.14. Atbilstoši Izstrādātājas vērtējumam un ņemot vērā arī attālumus līdz dzīvojamajām mājām, secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas neizbēgami radīsies, nav uzskatāmi par tādiem, kuri varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrību kopumā un iedzīvotāju veselību, kuri dzīvo VES apkaimē un izmanto ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm.
- 6.11.7.15. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar elektromagnētiskā lauka ietekmi un Vēja parka ietekmi uz sakaru iekārtām, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- (a) **Būvprojekta izstrādes laikā jākonsultējas ar LGS un jāveic detalizēts ietekmes novērtējums uz LGS Rīgas primāro novērošanas radiolokatoru (PSR). Novērtējums veicams saskaņā ar LGS nosacījumiem. Ja tiek konstatēta ietekme, jāvienojas par kompensējošajiem pasākumiem ietekmes novēršanai un/vai samazināšanai līdz pieļaujamam līmenim. LGS saskaņojums pievienojams būvprojektam. Attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, pārbauda saskaņojuma esamību pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā.**
  - (b) **Būvprojekta izstrādes laikā jākonsultējas ar LVĢMC par vēja parka ietekmi uz meteoroloģisko novērojumu veikšanai izmantotajām radiolokācijas ierīcēm, ja nepieciešams, jāvienojas par pasākumiem ietekmes mazināšanai. LVĢMC saskaņojums pievienojams būvprojektam. Attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, saskaņojuma esamību pārbauda pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā.**
  - (c) **Pirms būvdarbu uzsākšanas un pēc būvdarbu pabeigšanas jānovērtē sakaru un apraides signālu kvalitāte. Mērījumu metodika un vietas jāaskaņo ar LVRTC. Ja pēc vēja parka izbūves tiek konstatēta sakaru un apraides signālu kvalitātes pavājināšanās, kas saistīta ar VES darbību, Ierosinātājai jāīsteno pasākumi signāla kvalitātes uzlabošanai, kuru tehniskie risinājumi nosakāmi, vienojoties ar sakaru nodrošinātāju katrā konkrētā gadījumā individuāli.**

- (d) Būvprojekta izstrādes laikā jākonsultējas ar VMD un nepieciešamības gadījumā jāvienojas par pasākumu īstenošanu ietekmes uz uguns novērošanas torņu un automātiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām samazināšanai. VMD saskaņojums pievienojams būvprojektam. Attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, pārbauda saskaņojuma esamību pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā.
- (e) Būvniecības ieceres izstrādes procesā atbilstoši likuma “Par aviāciju” 113.<sup>4</sup> panta nosacījumiem ir nepieciešams saņemt Aizsardzības ministrijas saskaņojumu/atļauju vēja parka būvniecībai. Aizsardzības ministrija lemj par darbības pieļaujamību un, ja attiecināms, pasākumiem kompensācijas mehānismu piemērošanai valsts aizsardzības kontekstā. Lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību pievienojams būvprojektam. Attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā pārbauda lēmuma esamību.
- (f) Ierosinātajai pēc galīgā VES novietojuma precizēšanas un staciju modeļa izvēles (būvprojekta izstrādes laikā) atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41. panta nosacījumiem, jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja un ar gaisa kuģu lidojumu drošību saistītie tehniskie noteikumi attiecībā uz vēja elektrostaciju marķēšanu un aprīkošanu ar aizsarggaismām. Attiecīgā atbildīgā institūcija, kura veic būvvaldes funkciju, pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā pārbauda atļaujas esamību.

#### 6.11.8. Ietekme uz dabas vērtībām.

- 6.11.8.1. IVN ietvaros veiktais Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu iespējamās ietekmes novērtējums uz Izpētes teritorijas un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību pamatojas uz sertificētu dzīvnieku un augu sugu un biotopu ekspertu<sup>36</sup> (skat. arī šī atzinuma 3.2.23. apakšpunktu) vērtējumiem. Ekspertu atzinumi pievienoti Ziņojuma 4. – 6. pielikumos. Galvenie Sugu un biotopu ekspertu atzinumos sniegtie novērtējuma rezultāti un izdarītie secinājumi atspoguļoti Ziņojuma 4.3. nodaļā.
- 6.11.8.2. Izpētes teritorija katrā no ietekmju uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību novērtējuma aspektiem definēta un kartogrāfiskajā materiālā attēlota attiecīgajā jomā sertificēta dabas eksperta/ -u atzinumā (Ziņojuma 4. – 6. pielikums). Tāpat sugu un biotopu ekspertu atzinumos norādīta attiecīgajā ietekmes uz apkārtnes dabas vērtībām novērtējuma aspektā izmantotā metodika un informācijas avoti, sniegta informācija par veiktajiem teritorijas apsekojumiem dabā, kā arī par novērtējumā izmantotajiem datiem no DDPS “Ozols” un citos datu avotos pieejamās informācijas.
- 6.11.8.3. Detāla informācija par Izpētes teritorijā un Darbības vietā konstatētajām dabas vērtībām – aizsargājamu augu un ķērpju sugu atradnēm, ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem, aizsargājamām un nozīmīgām putnu sugām, sikspārņiem – sniegta Ziņojuma 4.3. nodaļas attiecīgajās apakšnodaļās, kā arī tālāk šī atzinuma attiecīgajos apakšpunktos. Šajā atzinumā tiek vērtētas tikai tās dabas vērtības, uz kurām saskaņā ar veikto novērtējumu prognozēta ar Paredzēto darbību saistīta negatīva ietekme un tās novēršanai nepieciešams paredzēt ietekmi mazinošus pasākumus.

<sup>36</sup> Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 267 “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība”; ekspertu reģistrs pieejams: [https://www.daba.gov.lv/public/lat/dabas\\_eksperti/ekspertu\\_registrs/](https://www.daba.gov.lv/public/lat/dabas_eksperti/ekspertu_registrs/).

- 6.11.8.4. Ietekmes uz sugām un biotopiem novērtējums ietver arī ar plānotā vēja parka saistītās infrastruktūras – elektroapgādes pieslēgumu, ceļu izbūves un / vai pārbūves izbūves vietas ietekmes novērtējumu. Apsektas VES un elektroapgādes transformatoru apakšstaciju būvniecības vietas un platība aptuveni 200 m rādiusā ap tām, kā arī teritorija aptuveni 50 m uz abām pusēm no pievedceļiem un kabeļu trasēm. Labi pārskatāmās vietās intensīvi izmantotās lauksaimniecības zemēs apsektots praktiski viss Paredzētās darbības vietas tuvumā esošais lauka bloks un tuvākā teritorija redzamības attālumā. Dabas vērtību izpētes teritorija attēlota Ziņojuma 4.3.1. - 4.3.3. attēlos.
- 6.11.8.5. Atbilstoši Sugu un biotopu ekspertu atzinumam pētāmajā teritorijā pārsvarā izvietotas dažādā intensitātē izmantotas lauksaimniecības zemes – pārsvarā zālāji, aramzemes – kas robežojas ar dažādas dabiskuma pakāpes mežiem (jaunaudzēm). Sugu un biotopu ekspertu veiktajos apsekojumos nav konstatēti Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājami zālāju biotopi. Vienlaikus VES būvniecības vietu izpētes teritorijā izvietoti atsevišķi ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu poligoni (biotopu izvietojums attēlots Sugu un biotopu atzinuma 2. un 3. attēlā):
- 1) uz ziemeļiem no VES Nr. 4 izbūves laukuma un pievedceļa: Nr. 18JK709\_515, biotopa veids 9010\* *Veci vai dabiski boreāli meži*, kvalitāte novērtēta kā laba;
  - 2) uz ziemeļiem no VES Nr. 4 izbūves laukuma un pievedceļa: Nr. 19IG53\_118, biotopa veids 9010\* *Veci vai dabiski boreāli meži*, kvalitāte novērtēta kā laba;
  - 3) uz rietumiem no transformatoru apakšstaciju A un B alternatīvu izbūves laukumiem un starp to kabeļu trasēm: Nr. 19IG53\_80, biotopa veids 91E0\* *Aluviāli meži*, kvalitāte novērtēta kā laba;
  - 4) uz austrumiem no VES Nr. 1 izbūves laukuma: Nr. 19IG53\_81 biotopa veids 9050 *Lakstaugiem bagāts egļu mežs*, kvalitāte novērtēta kā laba;
  - 5) uz austrumiem no VES Nr. 12 izbūves laukuma: Nr. 24TC182\_16, biotopa veids 9080\* *Staignāju meži*, kvalitāte novērtēta kā laba.
- 6.11.8.6. Saskaņā ar DDPS “Ozols” atrodamo informāciju, Izpētes teritorijas zālajos nav konstatētas īpaši aizsargājamas augu sugu atradnes. Arī Sugu un biotopu ekspertu 2022. un 2024. gada veiktajos apsekojumos šādas sugas nav konstatētas. Vienlaikus vairākas īpaši aizsargājamo sugu atradnes izvietotas VES būvniecības vietu izpētes teritorijā esošajās meža platībās:
- 1) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7444 004 0150 mežu 253. kv. 27. nog. konstatētas vairākas īpaši aizsargājamās sūnu sugas – kailās apaļlapes *Odontoschisma denudatum* atradnes;
  - 2) biotopu poligonos Nr. 19IG53\_118 un Nr. 18JK709\_515 konstatēta ierobežoti izmantojamā īpaši aizsargājamā vaskulāro augu suga – gada staipeknis *Lycopodium annotinum*;
  - 3) biotopa poligonā Nr. 19IG53\_80 konstatēta ķērpju suga - kastaņbrūnā artonija *Arthonia spadicea*;
  - 4) biotopa poligonā Nr. 18JK709\_515 konstatēta dabisku meža biotopu indikatorsuga – zilganā baltsamīte *Leucobryum glaucum*;
  - 5) biotopu poligonā Nr. 24TC182\_16 konstatētas vairākas īpaši aizsargājamo un dabisku meža biotopu indikatorsugu atradnes - kastaņbrūnās artonijas *Arthonia spadicea*, kaķpēdiņu artonijas *Arthonia leucopellea* un zilganās baltsamītes *Leucobryum glaucum*.

- 6.11.8.7. Saskaņā ar DDPS "Ozols" atrodamo informāciju Izpētes teritorija neatrodas nevienā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT) vai mikroliegumā. Detālākā informācija par tuvāko ĪADT attālumu līdz Darbības vietai jau sniegts šī atzinuma 3.2.18. punktā.
- 6.11.8.8. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu atzinumu plānoto VES Nr. 4 un Nr. 11 izbūves laukumā un pievedceļi plānoti lauksaimniecībā izmantotās platībās, kurās ierīkotas un funkcionē meliorācijas (nosusināšanas) sistēmas, attiecīgi nav paredzamas tiešas vai netiešas negatīvas ietekmes uz ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu poligoniem Nr. 18JK709\_515, Nr. 19IG53\_118 (9010\* *Veci vai dabiski boreāli meži*) un Nr. 19IG53\_81 (9050 *Lakstaugiem bagāts egļu mežs*).
- 6.11.8.9. Paredzētās darbības īstenošana var potenciāli negatīvi ietekmēt ES nozīmes aizsargājamā meža biotopa platību ar biotopa poligona Nr. 24TC182\_16 9080\* *Staignāju meži*, kuram raksturīgs pastāvīgi vai sezonāli paaugstināts ūdenslīmenis, kas nodrošina biotopa veidam raksturīgo aizsargājamo un reto sugu dzīvotnēm piemērotus apstākļus. Paredzētās darbības īstenošanas rezultātā iespējama netieša negatīva ietekme, kas var izpausties kā hidroloģiskā režīma izmaiņas, veicot plānotā VES Nr. 12 izbūves laukuma nosusināšanas sistēmu (grāvju) ierīkošanu, un paliekoša malas efekta radītā ietekme – aizsargājamām un retām sugām piemērotā mikroklimata izmaiņas mežaudzē. Lai nodrošinātu aizsargājamā meža biotopa poligona aizsardzības statusu, nav pieļaujamas hidroloģiskā režīma izmaiņas biotopā un tam piegulošajās platībās – ievērojot piesardzības principu, nav pieļaujama jaunu nosusināšanas sistēmu ierīkošana tuvāk par 100 m no biotopa poligona (izņemot, ja attālumā, kas mazāks par 100 m ir eksistējošas funkcionējošas nosusināšanas sistēmas, vai hidroloģiskā režīma izmaiņu modelēšanas rezultāti ļauj secināt, ka gruntsūdens režīma izmaiņas biotopa platībās nepārsniegs dabiskās gruntsūdens līmeņa sezonālās svārstības). Tāpat biotopa platībai piegulošajās teritorijās nav pieļaujama jaunu ceļa trašu vai apbūves laukumu ierīkošana tuvāk par 50 m no biotopa platības, lai novērstu paliekoša malas efekta negatīvo ietekmi uz biotopa platības mikroklimatu.
- 6.11.8.10. Izvērtējot Sugu un biotopu ekspertu atzinumu, Dienests secina, ka Sugu un biotopu eksperti nav izvirzījuši nosacījumus attiecībā uz apakšstacijas A, B vai C alternatīvu izbūvi, dodot priekšroku kādai no minētajām alternatīvām. Vienlaikus norādīts, ka vietā, kur plānota transformatoru apakšstacijas C alternatīva un tās kabeļu trase, konstatētas plašas un blīvas invazīvās sugas austrumu galegas *Galega orientalis* audzes. Austrumu galega nomāc citas augu sugas, tādējādi būtiski mainot vietējo augāju un sugu daudzveidību. Sugu un biotopu eksperti vērsuši uzmanību, ka būvniecības laikā nedrīkst veicināt konkrētās sugas tālāku izplatību.
- 6.11.8.11. Saskaņā ar Sugu un biotopu ekspertu atzinumu un Ziņojumu Izpētes teritorijā un tās tuvumā konstatēti trīs ozoli un viena liepa, kas atbilst Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumos Nr. 264 "*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" definētajiem aizsargājamo koku - dabas pieminekļu - dižkoku, kritērijiem, kā arī viena kļava, viena liepa un divi ozoli kas atbilst potenciālo dižkoku kritērijiem (koki, kas sasnieguši vismaz 90 % no dižkoka izmēra). Plānojot Paredzētās darbības īstenošanu tādu dabas vērtību objektu tuvumā, kas neatbilst dižkoka vai potenciālā dižkoka izmēriem, iespēju robežās nodrošināma šo koku saglabāšana kā ainaviski vai kultūrvēsturiski vērtīgiem objektiem, kā arī potenciālām īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm. No Sugu un biotopu ekspertu atzinuma konstatējams, ka VES un plānotajai vēja parka infrastruktūrai vistuvākie dižkoki vai aizsargājami koki atrodas VES Nr. 13, Nr. 12, kā arī A un B alternatīvas gadījumā izbūvējamās apakšstacijas tuvumā. Izpētes teritorijā vai tās tuvumā

apsekojumos konstatēto dabas daudzveidības saglabāšanai nozīmīgo koku izvietojums redzams Ziņojuma 4.3.1. - 4.3.3. attēlos.

- 6.11.8.12. Lai novērstu iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām VES komplektējošo daļu piegādes laikā uz Paredzētās darbības teritoriju, Ziņojuma 6.2.2. tabulā ietverts nosacījums izstrādāt detalizētu VES konstrukciju transportēšanas plānu, nepieciešamības gadījumā to saskaņojot ar DAP. Papildus Ziņojumā iekļautajam nosacījumam DAP savā 2026. gada 9. janvāra vēstulē Nr. 4.9/181/2026-N norādīja, ka gadījumā, ja plāna izstrādes ietvaros tiek secināts, ka konstrukciju transportēšanu nav iespējams veikt, neskarot lielus kokus, tai skaitā dižkokus un ainaviski vērtīgos kokus, sadarbībā ar kokkopi/arboristu izstrādājami ietekmi samazinoši pasākumi (piemēram, aizsargbarjeru uzstādīšana). Dienests norāda, ka nepieciešamības gadījumā transportēšanas maršruta izstrādē iesaistāms arī sugu un biotopu eksperts. Jāņem vērā ka aizsargājamā koka teritorijā aizliegts veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā vai potenciāli aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību, novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai būvtehniku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību; aizliegts mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu; aizliegts iznīcināt dabisko zemsedzi. Lai šos aprobežojumus ievērotu, Paredzētā darbība pieļaujama ārpus aizsargājamā koka (10 m rādiusā ap to, skaitot no koka vainaga projekcijas) teritorijas. Dienests vērs uzmanību, ka, ja potenciālie dižkoki sasnieguši Ministru kabineta 2010. gada 31. marta noteikumu Nr.264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 264) 2. pielikumā noteiktos aizsargājamo koku kritērijus, uz to aizsardzību attiecināmi tādi paši aprobežojumi kā uz dižkokiem, kas noteikti Noteikumu Nr. 264 2. pielikumā, neatkarīgi vai tie ir vai nav reģistrēti, un Ierosinātājai tie ir saistoši. Dižkoku aizsardzību nosaka Likuma *“Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”* 6. pants saskaņā ar kuru aizsargājamie koki — t.i., dižkoki — ir viena no dabas pieminekļu kategorijām.<sup>37</sup>
- 6.11.8.13. Ziņojumā sniegti papildu rekomendējami pasākumi arī citu dabas vērtību aizsardzībai vēja parka izbūves laikā, tostarp norādot, ka ceļu trasē un apbūves laukumu teritorijā esošās lielu dimensiju (>25 cm) kritālas jāpārvieta uz tuvāko mežaudzi. Ja izbūves laikā tiek cirsti ekoloģiskie koki izcirtumos, tie iespēju robežās nesagarumoti jāpārvieta uz tuvāko mežaudzi.
- 6.11.8.14. Paredzētās darbības ietekme uz ornitofaunu vērtēta no tādiem aspektiem kā tiešs sadursmju un bojāejas risks, dzīvotņu samazinājums un izmantošanas ierobežošana, kā arī pastāvīgs trokšņa piesārņojums. Detalizētāks Paredzētās darbības iespējamās ietekmes izvērtējums minētajos aspektos sniegts Ziņojuma 4.3.4. nodaļā un Ornitologu atzinumā (Ziņojuma 6. pielikums).
- 6.11.8.15. Saskaņā ar Ornitologu atzinumu Ornitoloģiskā izpēte plānotā vēja parka teritorijā un tās perifērijā tika veikta izmantojot lauka novērojumu metodes, apvienojot stacionāras migrējošo putnu uzskaites noteiktos punktos ar maršrutu apsekojumiem ligzdojošo putnu populāciju noteikšanai. Iegūtie dati analizēti saskaņā ar iepriekš izstrādātu metodiku, novērtējot sugu sastāvu, skaitu, uzvedību, migrācijas intensitāti un potenciālo sadursmju risku ar VES, lai izvērtētu plānotās darbības iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām putnu sugām. Ornitologu atzinums sniegts par sākotnēji plānoto VES skaitu un izvietojumu, kur kopējais VES augstums plānots ~ 250 m un rotora diametrs ~ 170 m.

<sup>37</sup> Likuma *“Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”* 6. panta pirmā daļa nosaka, ka dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājamie koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība.”

- 6.11.8.16. Kā nozīmīgas Paredzētās darbības kontekstā Ornitologi ir izcēlušī visas novērotās dienas plēsīgo putnu sugas – jūras ērglis *Haliaeetus albicilla*, mazais ērglis, peļu klijāns *Buteo buteo*, vistu vanags *Accipiter gentilis*, niedru lija *Circus aeruginosus*, lauku lija *Circus cyaneus*, lauku piekūns *Falco tinnunculus*, no kurām pētāmajā teritorijā biežāk novērotie ir mazie ērgļi un peļu klijāni. Nozīmīgo sugu sarakstā ir iekļautas arī citas izmēros lielās planējošo putnu sugas – melnais stārķis, baltais stārķis *Ciconia ciconia*, ziemeļu gulbis, baltais gārnis *Ardea alba*, zivju gārnis *Ardea cinerea* un dzērve. Tāpat par nozīmīgām sugām Paredzētās darbības radītās ietekmes kontekstā ir uzskatāmas sugas ar mazu apdraudējumu sadursmju kontekstā, bet potenciāli nozīmīgu apdraudējumu dzīvotņu zuduma kontekstā – visas pūču sugas, medņi un rubeņi *Lyrurus tetrix*, griezes *Crex crex*.
- 6.11.8.17. Sniedzot vērtējumu par iespējamo ietekmi uz putniem, Ornitologi vienlaikus snieguši arī rekomendācijas pasākumiem, kurus nepieciešams īstenot, lai sagaidāmo negatīvo ietekmi uz konkrētajām putnu sugām mazinātu. Tie galvenokārt saistīti ar attāluma ievērošanu līdz tuvākajai VES, viedkameru uzstādīšanu VES darbības ierobežošanai vai pilnīgai apturēšanai, trokšņa līmeņa mazināšanu un ilgtermiņa monitoringa veikšanu. Pasākumi, kas attiecas uz ietekmes mazināšanu vēja parka ekspluatācijas laikā, galvenokārt, vērsti uz sadursmju novēršanu jutīgajām putnu sugām.
- 6.11.8.18. Izvērtējot Ziņojumu un Ornitologu atzinumu Dienests secina, ka viens no būtiskākajiem Paredzētās darbības ietekmi mazinošajiem pasākumiem uz īpaši aizsargājamām putnu sugām ir Zvirgzdes upes palienes aizsardzības nodrošināšana atbilstoši Ornitologu izvirzītajām prasībām. Novērtējuma gaitā secināts, ka Zvirgzdes upes palienē ir ļoti plašas zālāju platības, kuras ir nozīmīga vairāku sugu barošanās un ligzdošanas teritorija. Palieņu teritorija ir īpaši piemērota divām teritorijā biežāk novērotajām dienas plēsīgo putnu sugām – mazajam ērglim un peļu klijānam. Tāpat norādīts, ka pie Zvirgzdes upes pastāv 2–3 no pašlaik “dzīvajām” melnā stārķa ligzdām (2,4% no Latvijas ligzdojošās populācijas), līdz ar to Ornitologi norādījuši, ka Zvirgzdes upei jānosaka vismaz 300 m plata buferzona, kurā VES būve nav vēlama, vai, ja tās tiek uzbūvētas, tās būtu jātur izslēgtas laikā no 15. marta līdz 15. septembrim. Izstrādātāja norādījusi, ka Ornitologu nosacījums ņemts vērā un visas Paredzētās darbības ietvaros vērtētās VES plānotas ārpus 300 m buferzonas ap Zvirgzdes upi (Ziņojuma 4.3.5. attēls). Vienlaikus Dienests secina, ka Ziņojumā nav konkretizēts, vai upei tuvāko VES izvietojums noteikts mērot no upes krasta līdz VES mastam (pamatnei) vai līdz VES spārna pārkāres projekcijai. Dienests, izvērtējot Ornitologa atzinumā ietvērto aizsargjoslas izveides pamatojumu, secina, ka tās izveides mērķis ir nodrošināt no VES brīvu koridoru īpaši aizsargājamu putnu, tostarp melnā stārķa aizsardzībai vismaz 300 m platumā, līdz ar to secināms, ka 300 m buferzona jānodrošina, to mērot no Zvirgzdes upes krasta līdz VES spārnu pārkāres projekcijai, kā to savā 2026. gada 9. janvāra vēstulē Nr. 4.9/181/2026-N norādījusi arī DAP. Līdz ar to Dienests vērš Ierosinātājas uzmanību, ka, iespējams, precizējams Zvirgzdes upes tuvumā esošo VES (īpaši Nr.8, 9 un 11, bet arī Nr. 7 un 12) attālums līdz Zvirgzdes upes krastam, ņemot vērā, ka VES izbūve iespējama tikai nodrošinot Ornitologa un DAP izvirzīto nosacījumu.
- 6.11.8.19. Saskaņā ar DDPS “Ozols” teritorijas tuvumā atrodas divi medņu riestiem izveidoti mikroliegumi (tuvākais ~ 2,3 km attālumā). Saskaņā ar Ornitologu atzinumu 2023. gada pārbaužu rezultāti neliecina par aktīva riesta esamību tajos, vienlaikus medņa klātbūtne konstatēta citviet - ~ 2,3 km no sākotnēji plānotajām VES, kas aktuālajā VES izvietojumā vairs netiek paredzētas. Ornitologi noteikuši, ka mazākajam pieļaujamajam attālumam no populācijas “malas” līdz strādājošam rotoram vajadzētu būt vismaz 2 km. Dienests, izvērtējot Ziņojumu un Ornitologu

atzinumu, secina, ka VES izvietošanas gala versijā neviena VES nav plānota tuvāk par Ornitologu noteikto minimālo attālumu. Vienlaikus saskaņā ar DAP 2026. gada 9. janvāra vēstuli Nr. 4.9/181/2026-N pirmsbūvniecības monitoringa laikā obligāti atkārtoti jāizvērtē Paredzētās darbības potenciālā ietekme uz vēja parka “Birzgale” teritorijai tuvākajiem mikroliegumiem, tostarp mikroliegumiem ar kodiem 165 un 164, kas izveidoti medņa aizsardzībai (kā arī mikroliegumiem ar kodiem 3064 un 3012, kas izveidoti mazā ērgļa aizsardzībai un mikroliegumiem ar kodiem 2006, 1973, kas izveidoti melnā stārķa aizsardzībai), nepieciešamības gadījumā, nosakot ietekmi mazinošos vai kompensējošos pasākumus.

- 6.11.8.20. Ziņojumā iekļauta informācija par plānoto VES izvietošanu attiecībā pret pūču un dzeņu sugu aizsardzībai noteiktajām prioritārajām aizsardzības teritorijām (kvadrātiem). Secināts, ka minēto sugu aizsardzībai noteiktās teritorijas atrodas ārpus plānotā vēja parka Izpētes teritorijas un parka infrastruktūras būvniecība tos neskar, vai arī VES infrastruktūras izbūve plānota minētajos kvadrātos, taču dabā tie atrodas ārpus mežu zonas.
- 6.11.8.21. Ņemot vērā stārķu, gārņu un dienas plēsīgo putnu (īpaši mazā ērgļa un peļu klijāna) klātbūtni teritorijā un parka perifērijā, kā arī teritorijas potenciālo piemērotību citām dienas plēsīgo putnu sugām, kurām ir augsts risks sadursmēm ar VES, Ornitologi norādījuši, ka pie turbīnām nepieciešams uzstādīt putnu atpazīšanas ierīces, kas atpazīst sugu un nepieciešamības gadījumā var samazināt vai apturēt VES, VES grupas vai visa parka rotāciju. Sugas, ko šīm ierīcēm vajadzētu atpazīt, ir jūras ērglis, mazais ērglis, peļu klijāns, dzērve, zivju gārnis, baltais gārnis, baltais stārķis un melnais stārķis. Saskaņā ar Ziņojumu šādu ierīču daudzums parkā un izvietojums (pie visām vai tikai noteiktām VES) nosakāms pēc VES galīgā izvietošanas apstiprināšanas, pamatojoties uz putnu pirms būvniecības monitoringa rezultātiem attiecīgajam vēja parkam. Dienesta ieskatā, ņemot vērā ligzdošanas iecirkņu mainību laikā, ir nosakāms, ka VES automātiskās apturēšanas iekārtas ir uzstādāmas visām plānotajām VES.
- 6.11.8.22. Saskaņā ar Ornitologu vērtējumu sadursmju risks ir saistāms ne tikai ar sadursmju risku ar VES rotora lāpstiņām, bet arī ar sadursmēm ar citām struktūrām, galvenokārt VES mastu. Novērtēts, ka šāda veida sadursmju riskam visvairāk pakļauti vistveidīgākie putni kā mednis. Ornitologi norādījuši, ka VES torņa pirmajam posmam (vismaz 20 m) jābūt kontrastainā krāsojumā, lai tas ir labi redzams miglā. VES mastu krāsojums nosakāms konsultējoties ar Ornitologu un DAP.
- 6.11.8.23. Saskaņā ar Ziņojumu trokšņa piesārņojums visvairāk ietekmē sugas, kas ekoloģiski ir adaptējušās klusumam noteiktos būtiskos dzīves periodos. Tādas ir visas pūces, mednis un visas sugas, kas dzīvo nepārredzamā vidē (niedrājos, biežā zālē u.tml.) un saziņai izmanto balsi, bet ienaidnieku atklāšanai – dzirdi, piemēram, grieze, lielais dumpis, melnais stārķis. No sugām, kuras tieši ietekmē trokšņa piesārņojums, teritorijā konstatēta grieze, bet tās apkārtnē mednis, melnais stārķis un urālpūce. Ornitologi izvirzījuši prasību ierobežot VES radīto papildu trokšņa piesārņojumu, izvēloties pēc iespējas klusāku VES modeli, vienlaikus norādot, ka pūcēm kā robežvērtība, kuru trokšņa piesārņojums to mikroliegumos nedrīkst pārsniegt, Latvijā noteikti 35 dB. Dienests norāda, ka nosacījums attiecībā uz trokšņa līmeņa ierobežošanu sniegts jau šī atzinuma 6.11.5.21. a) apakšpunktā. Papildus norādams, ka nolūkā mazināt ar būvniecību un atmežošanu saistīto negatīvo ietekmi, nepieciešams ievērot Ziņojuma 6.1.2. tabulā ietvertos nosacījumus, ka atmežošanas un apauguma novākšanas darbi veicami ārpus putnu ligzdošanas perioda, laikā no 1. septembra līdz 28. februārim.
- 6.11.8.24. Ornitologi ierosinājuši, ka putnu pulcēšanās paradumiem noteiktās sezonās un teritorijās plānotajā vēja parkā ir jāpievērš uzmanība, veicot pirmsbūvniecības,

būvniecības laika un ekspluatācijas laika monitoringu. Ja tiek identificēti apstākļi, kas rada prognozējamu lielāku putnu klātbūtni, jāparedz un jāievieš pasākumi sadursmju riska mazināšanai, piemēram, VES darbības pārtraukšana zemes apstrādes laikā vai baltā stārķa pulcēšanās laikā (augustā), ja šāda aizceļošanas vieta VES tuvumā tiek konstatēta. Secināms, ka Ziņojumā minētais Ornitologu ierosinājums noteikts kā rekomendējošs pasākums.

- 6.11.8.25. Savukārt, lai ievāktu datus un papildus informāciju, kā Izpētes teritoriju izmanto mazie ērgļi, pirms būvniecības un būvniecības laikā Ornitologi rekomendējuši kādu (vai vairākus) no šeit līgздоjošajiem maziem ērgļiem aprīkot ar raidītājiem.
- 6.11.8.26. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz apkārtnes ornitofaunu kumulatīvo ietekmju aspektā Ornitologi norādījuši, ka pētāmajā reģionā divi nozīmīgākie aspekti kumulatīvo ietekmju kontekstā ir putnu bojāejas ietekme uz noteiktu sugu populācijām un putniem piemērotu dzīvotņu zudums. Tik tuvu novietotiem vēja parkiem kā “Birzgale” un “Stelpe 1” nozīmīgs kumulatīvas ietekmes aspekts varētu būt arī barjeras efekta veidošanās, tomēr šobrīd pētāmajā teritorijā nav reģistrēti izteikti putnu pārlidojumu koridori, abi vērtētie parki platības ziņā ir relatīvi nelieli, kā arī teritorijas topogrāfiskās īpašības neliecina par specifiskiem ģeomorfoloģiskiem vai ainavas apstākļiem, kas sekmētu putnu koncentrēšanos noteiktās lidojumu trasēs, tādēļ barjeras efekta veidošanās Ornitologu atzinumā nav padziļināti vērtēta.
- 6.11.8.27. Pamatojoties uz pētnieciskā projekta “Augstas izšķirtspējas bioloģiskās daudzveidības kvantificēšana dabas saglabāšanai un apsaimniekošanai: HiQBioDiv” datiem Ziņojumā iekļauts vērtējums par putnu sugām piemērotajām dzīvotnēm vēja parka teritorijā, konstatējot ka vēja parka tiešā tuvumā putniem piemērotu dzīvotņu blīvums virs trešās kvartiles pārsniedz vidējo šādu dzīvotņu blīvumu Latvijā sekojošām sugām: zvirbuļvanags *Accipiter nisus*, melnais stārķis, mazais ērglis *Clanga pomarina*, svītrainais ķauķis *Sylvia nisoria*, dārza stērste *Emberiza hortulana*, peļu klijāns *Buteo buteo*, mērkaziņa *Gallinago gallinago*, kārklu ķauķis *Locustella naevia*, meža zīlīte *Periparus ater* un parastā ūbele *Streptopelia turtur*. Pēdējās 5 no minētajām sugām šobrīd Latvijā nav aizsargājamas. Saskaņā ar iegūto vērtējumu mazajam ērglim, kura vairāki līgздоšanas iecirkņi vēja parka apkārtnē ir reģistrēti arī lauka novērojumu laikā, īpaši piemērotās dzīvotnes sastāda 0,14% no šādas vērtības dzīvotnēm Latvijā. Līdz ar to pirmšķietami ietekmēto dzīvotņu platība, izbūvējot vēja parku ir vērtējama kā neliela.
- 6.11.8.28. Ziņojuma 14. pielikumā ir apkopota informācija ne vien par vēja parka “Birzgale”, bet arī citu tā tuvumā plānoto parku ietekmi uz dzīvotnēm. Divām no analizētajām sugām – melnajam stārķim un ūpim, visu parku kopējā ietekme uz dzīvotnēm virs trešās kvartiles pārsniedz 1% no šādu dzīvotņu platības Latvijā. Nozīmīgāko ietekmi uz melnā stārķa dzīvotnēm radītu vēja parka *Stelpe-1* izbūve, bet nozīmīgāko ietekmi uz ūpja dzīvotnēm radītu vēja parka *Bauska – Ķekava – Ogre* izbūve. Ietekme virs 0,5%, bet zem 1% no Latvijā piemērotu dzīvotņu platības konstatēta šādām sugām: peļu klijāns, dzērve, meža zīlīte, parastā ūbele un urālpūce. Ietekme virs 0,25%, bet zem 0,5% no Latvijā piemērotu dzīvotņu platības konstatēta šādām sugām: zvirbuļvanags, mazais ērglis, svītrainais ķauķis, mazais dzenis, mērkaziņa, upes ķauķis, kārklu ķauķis, pelēkā dzilna un mednis (detālāka dzīvotņu modeļa rezultātu analīze iekļauta Ziņojuma 4.3.4.3. nodaļā).
- 6.11.8.29. Ornitologu atzinuma sadaļas *Atsevišķu plānoto turbīnu varbūtējā bīstamība putniem* 7. tabulā katrai plānotajai VES aprēķināts summārais riska indekss. No veiktajiem aprēķiniem var secināt, kuras VES uzskatāmas par visnevēlamākajām putnu aizsardzības kontekstā, tomēr Dienests vērs uzmanību, ka veiktie aprēķini attiecināmi

uz sākotnēji plānoto VES izvietošanu, kurš IVN gaitā ir mainījies. Tomēr pirmšķietami var secināt, ka, pamatojoties uz 2023. gada datiem, vissliktākajā vietā no sadursmju riska ieplānotas VES Nr. 5, Nr. 4. un Nr. 2.

- 6.11.8.30. Dienests secina, ka Ziņojuma autori, pamatojoties uz Ornitologu sniegto novērtējumu, ir apzinājuši galvenās putnu sugas un to grupas, uz kurām sagaidāma ar Paredzēto darbību saistīta negatīva ietekme, kā arī, ievērojot Ornitologu rekomendācijas, kur iespējams, mainījuši VES novietojumu, lai tas atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz putniem. Izvērtējis Ornitologu atzinumu, tostarp paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus uz ornitofaunu, Dienests secina, ka Ziņojumā paliekošā ietekme uz ornitofaunu pēc pasākumu realizācijas nav vērtēta kā būtiski negatīva. Tomēr jebkura prognoze par vēja parka ietekmi uz putnu populācijām, kā arī Izpētes teritorijā konstatēto putnu sugu sastāvs un daudzums, ir prognoze ar augstu nenoteiktību un esošā un prognozētā situācija laika gaitā var mainīties. Tādēļ plānotie vēja parka ietekmi mazinošie pasākumi ir vērtējami un faktiskā ietekme ir uzraugāma, veicot ornitofaunas monitoringu. Dienests konstatē, ka Ziņojuma autori paredz, ka ietekmes uz ornitofaunu novērtēšanai, kā arī noteiktu ietekmi mazinošo pasākumu precizēšanai, veicams putnu monitorings, kas ietver novērojumu veikšanu gan pirms vēja parka būvniecības, gan būvniecības laikā, gan vēja parka ekspluatācijas gaitā (Ziņojuma 8. nodaļa).
- 6.11.8.31. Sikspārņu eksperta atzinumā ir sniegta informācija par plānotā vēja parka teritorijas nozīmīgumu dažādām sikspārņu sugām, parka būvniecības un ekspluatācijas potenciālo ietekmi uz konstatētajām sikspārņu sugām gan vēja parka teritorijā, gan tās apkārtnē, kā arī sniegti priekšlikumi potenciālās ietekmes mazināšanai un turpmākai uzraudzībai.
- 6.11.8.32. Informācija par Izpētes teritorijā konstatētajām sikspārņu sugām sniegta jau šī atzinuma 3.2.22. apakšpunktā. Izvērstāka informācija par sikspārņu uzskaitēs konstatētajām sikspārņu sugām vai sugu grupām, to aktivitāti un veikto pārlidojumu skaitu apkopota Ziņojuma 4.3.1. tabulā.
- 6.11.8.33. Saskaņā ar 2022. gada izpētes datiem pētāmajā teritorijā izteikti dominē viena suga – ziemeļu sikspārnis *Eptesicus nilssonii*, kas veido 77% no kopējās sikspārņu aktivitātes, savukārt otrajā vietā pēc aktivitātes indeksa ierindojas Natūza sikspārnis (17%). Trīs pārējo sugu – rūsaganā vakarsikspārņa, divkrāsainā sikspārņa un pigmejsikspārņa pārlidojumu skaita īpatsvars ierakstos ir niecīgs (1 līdz 3%) (Ziņojuma 4.3.5. attēls). Natūza sikspārnis, rūsaganais vakarsikspārnis, divkrāsainais un pigmejsikspārnis pieder pie augsta bojāejas riska sugām Eiropā. Ziemeļu sikspārnis ir viens no biežākajiem sadursmju ar VES upuriem Ziemeļeiropā, tai skaitā Latvijā.
- 6.11.8.34. Visu sugu sikspārņu vidējā aktivitāte plānotajā vēja parka teritorijā pēc uzskaitēm 8 novērojumu stacijās ir 0,8 pārlidojumi stundā, kas salīdzinājumā ar citām Latvijā pētītajām vēja parku teritorijā ir vērtējama kā zema. Salīdzinoši zemā sikspārņu aktivitāte daļēji skaidrojama ar lielāku ūdenstilpju trūkumu plānotajā teritorijā, jo ūdenstilpes ir īpaši nozīmīgs barošanās biotops Natūza sikspārnim un pigmejsikspārnim, mazākā mērā arī rūsaganajam vakarsikspārnim un divkrāsainajam sikspārnim. Ziemeļu sikspārnis ir ekoloģiski plastiskāka suga, un tas ir mazāk atkarīgs ūdeņu biotopiem.
- 6.11.8.35. Vislielākie draudi sikspārņiem no VES darbības var rasties visaugstākās sikspārņu aktivitātes periodā – augustā, kas ir sikspārņu rudens migrācijas laiks tālu migrējošajām sugām un sezonālo pārlidojumu laiks ziemojošajām sugām. Izpētes rezultāti atspoguļo sikspārņu aktivitāti visas nakts laikā, sākot ar pirmo stundu pēc saulrieta un beidzot ar saullēkta stundu. Salīdzinoši augstāka sikspārņu aktivitāte

novērota pirmajās trīs stundās pēc saulrieta, savukārt ziemeļu sikspārņiem agrākie novērojumi bija 40 līdz 50 minūtes pēc saulrieta. Ņemot vērā sikspārņu aktivitāti dažādos biotopos, lielāku apdraudējumu sikspārņiem var radīt VES, kas būvētas mežos vai mežmalās nekā VES, ko plānots izbūvēt atklātā laukā (piemēram, VES 1, VES2).

- 6.11.8.36. Lai novērstu un mazinātu ietekmi uz sikspārņiem, Sikspārņu eksperts ir rekomendējis īstenot vairākus pasākumus. Viens no plaši izmantotajiem risinājumiem VES radītas sikspārņu bojāejas mazināšanai ir staciju periodiska apturēšana. Ņemot vērā atšķirīgos sikspārņu aktivitātes vērtējumus dažādos ainavas tipos, noteikti atšķirīgi VES darbības ierobežojumi tām stacijām, kas plānotas mežos un mežmalās, un tām, kuras plānots būvēt atklātā ainavā, proti, VES darbības apturēšana vai neuzsākšana no 1. jūnija līdz 30. septembrim nakts laikā no saulrieta līdz saullēktam ir nepieciešama pie sekojošiem nosacījumiem: 1) gaisa temperatūra augstāka par  $10^{\circ}\text{C}$ , 2) nav lietus vai tā stiprums nepārsniedz 1 mm stundā, 3) vēja ātrums turbīnas rotora augstumā ir 5 m/s vai mazāks (attiecas uz VES, kas izvietotas vismaz 100 m attālumā no mežmalas, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas; saskaņā ar Ziņojuma 6.2.2. tabulu - VES Nr. 1, 2), un 6 m/s vai mazāks (attiecas uz VES, kas atrodas mežā vai tuvāk kā 100 m no mežmalas, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas; saskaņā ar Ziņojuma 6.2.2. tabulu - VES Nr. 3 - 13). Vienlaikus Ziņojumā norādīts, ka šos nosacījumus nepieciešams pārskatīt, vadoties pēc vēja parka ekspluatācijas monitoringa rezultātiem.
- 6.11.8.37. Atbilstoši DAP priekšlikumam Ziņojumā iekļauts nosacījums sikspārņu sadursmju riska mazināšanai ar lauksaimniecības zemēs plānotajām VES (saskaņā ar Ziņojuma 6.2.2. tabulu - VES Nr. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12), saskaņā ar ko Ierosinātajai jānodrošina koku un krūmu apauguma regulāra novākšana ap VES tuvumā esošajiem meliorācijas grāvjiem vismaz 100 m attālumā ap VES, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas.
- 6.11.8.38. Dienests secina, ka Sikspārņu eksperta izvirzītais nosacījums par koku izciršanas aizliegumu vēja parka teritorijā sikspārņu vairošanās vai intensīvas migrācijas periodā laikā no 1. maija līdz 31. augustam, iekļaujas laika posmā, kāds noteikts ornitofaunas aizsardzības nodrošināšanā (neveikt koku ciršanu no 1. marta līdz 31. augustam), līdz ar to Dienests atkārtoti šo nosacījumu neizvirza.
- 6.11.8.39. Nozīmīgs faktors, kas var ietekmēt sikspārņu bojāejas rādītājus, ir VES spārna attālums līdz zemes vai meža virsmai. Lai gan sikspārņi, tajā skaitā plānotā vēja parka teritorijā novērtās sikspārņu sugas, mēdz lidot arī ievērojamā augstumā, lielākā daļa lidojumu notiek tuvu zemei, it īpaši brīžos, kad ir lielāks vējš. Ja VES spārns ir novietots zemu, proti, tuvu zemei, kur sikspārņu aktivitāte ir augstāka, arī to bojāejas varbūtība būtiski palielinās. Ziņojumā vērtēti vairāki VES modeļi (Ziņojuma 3.2.1. tabula), kur visu vērtēto modeļu spārna zemākais punkts atrodas vismaz 80 m augstumā virs zemes. Sikspārņu eksperts ir izvirzījis nosacījumu, kas attiecināms uz VES spārna garumu jeb spārna zemākā punkta attālumu no zemes, proti, VES attālums no spārna gala līdz zemei vertikālā līnijā nevar būt mazāks par 80 m. Ievērojot minēto, lai samazinātu sikspārņu un arī putnu bojāejas risku, kas saistīts ar VES spārna gala attālumu no zemes vai koku galotnēm, Dienesta ieskatā, izdodot šo atzinumu, ar nosacījumu nostiprināms VES spārna gala minimālais attālums no zemes virsmas. Pirms VES uzstādīšanas VES rotora spārna zemākā punkta attālums no zemes saskaņojams ar DAP.
- 6.11.8.40. Sikspārņu eksperts norādījis, ka nolūkā novērtēt ietekmes mazināšanas pasākumu efektivitāti un to piemērošanas nepieciešamību, vismaz 2 gadus no VES ekspluatācijas sākuma jāveic akustisko sikspārņu monitoringu un jāmeklē mirušus sikspārņus VES tuvumā. Pēc pirmā VES darbības gada darbības ierobežojumus var atvieglot vai

pastiprināt, pamatojoties uz mirušo sikspārņu meklēšanas rezultātiem un akustiskās uzskaites datiem. Ja nepieciešams, pamatojoties uz monitoringa rezultātiem, darbības ierobežojumus VES var pārskatīt atkārtoti pēc otrā darbības gada. Bojāgājušo sikspārņu meklēšanu jāveic apmācītiem meklētājiem, vienlaikus ar meklēšanas efektivitātes un dzīvnieku liķu pazušanas laika kontroli. Meklēšanas minimālais biežums – pa trīs reizēm maijā, jūnijā, jūlijā un septembrī un sešas reizes augustā.

- 6.11.8.41. Ņemot vērā tādus tehnoloģiskos parametrus kā rotora diametrs un VES rotora augstums virs zemes, Ziņojuma autori secinājuši, ka šobrīd nav iespējams definēt, kura no tehnoloģiskajām alternatīvām radīs būtiski mazāku ietekmi uz sikspārņu populācijām. Savukārt, vērtējot VES plānoto novietojumu pret sākotnējo, par būtiski labāku sikspārņu aizsardzības kontekstā uzskatāms aktuālais VES izvietojums.
- 6.11.8.42. Dienests secina, ka sikspārņu novērtējuma ietvaros nav veikts kumulatīvo ietekmju vērtējums ar citiem tuvumā plānotajiem VES, tomēr, izdodot šo atzinumu Dienests ņem vērā, ka tuvākais plānotais vēja parks “Stelpe – 1” atrodas ne tuvāk kā 3,9 km attālumā no plānotā vēja parka tuvākās VES, līdz ar to visticamāk, ka kumulatīvā ietekme ar vēja parku “Stelpe 1” būs nenozīmīga, ja tiks realizēti paredzētie un ar šo atzinumu nostiprinātie ietekmi mazinošie pasākumi.
- 6.11.8.43. Dienests, izdodot šo atzinumu, ietekmes uz bioloģisko daudzveidību aspektā vadās arī no DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā, sniegtā viedokļa un izvirzītajiem nosacījumiem, ar kādiem Paredzētā darbība ir iespējama, lai novērstu būtiskas ietekmes un ievērotu piesardzību attiecībā uz Paredzētās darbības un tās apkārtnes bioloģisko daudzveidību. Tādejādi, kā norādīts jau iepriekš šajā atzinumā, Dienesta ieskatā Ziņojuma 6.2.2. tabulā ietvertu obligāti veicamo pasākumu kopums Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz Ziņojumā vērtētajiem bioloģiskās daudzveidības aspektiem un Ziņojuma 8. nodaļā paredzētie uzraudzības (monitoringa) pasākumi, kā arī DAP izvirzītie nosacījumi Paredzētās darbības veikšanai, uzskatāmi par samērīgu prasību Paredzētās darbības īstenošanai. No DAP paustā viedokļa secināms, ka plānotie monitoringa periodi uzskatāmi par indikatīviem un, identificējot pazīmes kādām ietekmēm, kuru radītās sekas var būt kvalitatīvi novērtējamās tikai ilgākā laika periodā, DAP ir tiesības pagarināt monitoringa veikšanas laiku. Ierosinātajai ir jāņem vērā, ka monitoringa rezultātā var tikt konstatēts, ka faktiskā vēja parka radītā ietekme ir nozīmīgāka par sākotnēji paredzēto, un tās mazināšanai vai kompensēšanai ir nepieciešams īstenot papildus Ziņojumā līdz šim neparedzētus pasākumus, kas būtu nosakāms kā obligāts nosacījums. Tāpat norādāms, ka izvērtējams un iespēju robežās realizējams ekspertu atzinumos ietvertu rekomendējošo pasākumu kopums (ja šajā atzinumā nav norādīti, ka tie veicami kā obligāti) Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz Ziņojumā vērtētajiem bioloģiskās daudzveidības aspektiem.
- 6.11.8.44. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz dabas vērtībām, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai akcepta gadījumā:**
- a) **Paredzētā darbība īstenojama, izbūvējot ne vairāk kā 13 VES atbilstoši Ziņojuma 3.1.1. tabulā un 3.1.2. attēlā norādītajam indikatīvajam VES un saistītās infrastruktūras novietojumam, neskarot īpaši aizsargājamu sugu un biotopu platības un ievērojot Ziņojumā paredzētos ietekmi mazinošos pasākumus, kas nostiprināti šajā atzinumā.**
  - b) **VES apbūves laukumu un saistītās infrastruktūras projektēšanas un būvniecības laikā ir jāņem vērā konstatētais īpaši aizsargājamo biotopu un sugu atradņu, un dižkoku izvietojums, lai nodrošinātu to aizsardzību.**

- c) Nav pieļaujama jaunu nosusināšanas sistēmu ierīkošana tuvāk par 100 m un jaunu ceļa trašu vai apbūves laukumu ierīkošana tuvāk par 50 m no biotopa poligona Nr. 24TC182\_16 (9080\* *Staignāju meži*).
- d) VES montāžas laukumu, pievedceļu un elektropārvades kabeļu novietojuma projektēšana un izbūve dižkokiem un potenciālajiem dižkokiem piegulošajās platībās – tuvāk par 10 m no koka vainaga projekcijas, saskaņojama ar DAP, būvprojektā iezīmējot ietekmēto dižkoku aizsardzības zonu robežas. Šādos gadījumos būvprojektam pievieno DAP saskaņojumu.
- e) Ja projektējamā vēja parka infrastruktūras izbūves ietekmes zonā tiek konstatēti aizsargājami koki (dižkoki), kurus var būt nepieciešams nocirst vai kuru augšanas zonas var tikt ietekmētas, lai Paredzēto darbību īstenotu, vēja parka attīstītajiem jākonsultējas ar arboristu par tehniskajiem risinājumiem, lai maksimāli saudzētu konstatētos kokus. Aizsargājamo koku nociršanai jāsaņem DAP rakstiska atļauju.
- f) VES montāžas laukumu, pievedceļu un elektropārvades kabeļu trašu teritorijā esošās lielu dimensiju (>25 cm) kritālas un novāktie ekoloģiskie koki izcirtumos jāpārvieto uz tuvāko mežaudzi. Kritālas un nocirsto ekoloģisko koku stumbri pārvietojami, iespēju robežās tos nesagarumojot. Norādītie pasākumi īstenojami, ja vēja parka būvniecībai paredzētajos nekustamajos īpašumos ir pieejamas atbilstošas teritorijas ārpus būvlaukuma teritorijas vai arī šādai pārvietošanai tiek saņemts blakus esošā nekustamā īpašuma īpašnieka vai valdītāja saskaņojums.
- g) VES apbūves laukumu un jaunbūvējamo pievedceļu trašu teritorijā zemes virspusē esošie lielie akmeņi (> 4 m<sup>3</sup>) jāpārvieto uz vietu, kur tos neskars Paredzētā darbība, vēlams, saglabājot akmens orientāciju pret debespusēm, lai neietekmētu uz tiem augošo ķērpju un sūnu sugu daudzveidību.
- h) Jānovērš apstākļi, kas pieļautu invazīvo sugu straujāku izplatīšanos vēja parka būvniecības un ekspluatācijas laikā. Vēja parka būvniecības laikā jāizvairās no augsnes virskārtas izvešanas ārpus būvniecības teritorijas un pievestas melnzemes izmantošanas, lai teritorijā neievestu invazīvo sugu sēklas. Ja tiek akceptēta apakšstacijas C alternatīva, vēja parka ekspluatācijas laikā jāievēro Sugu un biotopu ekspertu atzinumā norādītie invazīvas sugas *austrumu galega* ierobežošanas pasākumi, kā arī jāizplauj jaunizbūvētās ceļmalas-grāvmalas, ja vēja parkā konstatētas arī citas invazīvās augu sugas.
- i) Ierosinātajai ir saistoši Ziņojuma 6.2.2. tabulā iekļautie Sugu un biotopu ekspertu noteiktie obligātie pasākumi ietekmes uz dabas vērtībām mazināšanai. Ja VES un plānotās infrastruktūras novietojums tiek precizēts, novietojumu paredzot ārpus IVN gaitā novērtētajām teritorijām, nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm un aizsargājamo biotopu platībām. Ja tiek ietekmētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, DAP jāiesniedz sertificēta sugu un biotopu eksperta/-u atzinums. DAP, izvērtējot eksperta/-u atzinumu, lemj par nepieciešamību precizēt nosacījumus ietekmes mazināšanai un sniedz pamatotu atzinumu Dienestam. Dienests, pamatojoties uz DAP atzinumu, lemj par nepieciešamību grozīt vides aizsardzības prasības vai veikt sākotnējo ietekmes izvērtējumu.
- j) VES izbūve nav atļauta 300 m platā joslā ap Zvirgzdes upi. VES novietojamas tā, lai 300 m platā josla ap Zvirgzdes upi nepārklātos ar spārnu pārkāres projekcijas laukumu. Attāluma aprēķinu jāpievieno būvprojektam.

- k) Jānodrošina visu VES aprīkošana ar sistēmām automātiskai putnu lidojumu detektēšanai, lidojošo putnu atpazīšanai un VES automātiskai apturēšanai vai rotācijas ātruma būtiskai samazināšanai, prognozējot sadursmi ar īpaši aizsargājamām putnu sugām. VES staciju automātiskās apturēšanas sistēmām ir jābūt tādām, kas darbojas arī krēslas apstākļos. Nav pieļaujama putnus atbaidošu iekārtu uzstādīšana. Izvēlēto sistēmu risinājumi jāprecizē būvprojekta sagatavošanas laikā un jāaskaņo ar DAP. Būvprojektam jāpievieno DAP saskaņojums.
- l) Balstoties uz IVN ietvaros veiktās ornitofaunas izpētes rezultātiem k) apakšpunktā ietvertais nosacījums, pirmsšķietami, attiecināms uz īpaši aizsargājamām dienas plēsīgo putnu sugām, melno un balto stārķi, dzērvēm, balto un zivju gārni. Detektējamo sugu sarakstu precizē, balstoties uz p) apakšpunktā norādītās pirms būvniecības posma monitoringa ietvaros veicamās sadursmju riska modelēšanas rezultātiem vai o) apakšpunktā aprakstītā ekspluatācijas laika monitoringa rezultātiem. Detektējamo sugu saraksts un procedūras VES darbības apturēšanai ir jāaskaņo ar DAP.
- m) Jānodrošina VES torņu apakšējās daļas kontrastējošs krāsojums. Konkrētas VES stacijas, krāsu toņus un krāsojuma augstumu nosaka ornitologs pirmsbūvniecības monitoringa laikā, ņemot vērā ornitofaunas monitoringa datus un risinājumu saskaņojot ar DAP. DAP saskaņojums pievienojams būvprojektam un saskaņotie risinājumi iestrādājami būvprojektā.
- n) Ieteicams neiežogot VES un infrastruktūras objektus, izņemot apakšstacijas teritoriju. Ja tomēr žogs nepieciešams, tas jāveido iespējami zemāks un jānodrošina tā pamanāmība putniem.
- o) Jānodrošina ornitofaunas monitorings pirms vēja parka būvniecības, vēja parka būvniecības laikā un ekspluatācijas laikā atbilstoši Ziņojuma 8. nodaļā paredzētajam. Prioritāri nepieciešams veikt ligzdojošo dienas plēsīgo putnu, migrējošo putnu, Ziņojumā minēto stārķu un gārņu sugu, dzērvju, pūčveidīgo un vistveidīgo putnu monitoringu. Monitoringa plāni pirms monitoringa uzsākšanas jāaskaņo ar DAP. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem. Monitoringa atskaites, kurās iekļauta arī izvērtējuma daļa, jāiesniedz DAP. DAP, izvērtējot monitoringa rezultātus, var lemt par Atzinumā norādīto ietekmi mazinošo vai ietekmi kompensējošo pasākumu izmaiņām vai papildus pasākumu īstenošanas nepieciešamību, noskaidrojot un izvērtējot Ierosinātājas viedokli un argumentus. DAP informē Dienestu par pieņemtajiem lēmumiem.
- p) Pirmsbūvniecības monitoringa ietvaros jāiegūst dati, kas ir nepieciešami sadursmju riska modelēšanai (*Collision risk models*), un jāveic sadursmju riska modelēšana. Balstoties uz aprēķinu rezultātiem, ekspertiem ir jāizvērtē pasākumu pietiekamība vai papildu pasākumu nepieciešamība sadursmju riska mazināšanai. Sagatavojot vērtējumu, jāņem vērā DAP rīcībā esošie pēc būvniecības monitoringa rezultāti citos vēja parkos un sadursmju riska modelēšanas rezultāti citos parkos, kā arī DAP noteiktie pieļaujamie putnu bojāejas sliekšņi, ja tādi ir pieejami. Izmaiņas ietekmi mazinošo pasākumu risinājumos jāaskaņo ar DAP, būvprojektam pievienojot DAP saskaņojumu. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ ekspertiem.
- q) Pirmsbūvniecības monitoringa laikā obligāti atkārtoti jāvērtē Paredzētās darbības potenciālā ietekme uz mikroliegumiem ar kodiem 2006, 1973

(melnais stārķis), 3064, 3012 (mazais ērglis), 165 un 164 (mednis). Ja nepieciešams, jānosaka papildu ietekmi mazinoši vai kompensējoši pasākumi.

- r) Atmežošanas (koku, krūmu ciršana), apauguma/veģetācijas, zemes virskārtas novākšanas darbus neveic no 1. marta līdz 31. augustam (atsevišķos gadījumos šo periodu iespējams mainīt, ja to pamato ar sertificētu sugu ekspertu atzinumiem – ornitologu un sikspārņu ekspertu atzinumiem), lai nodrošinātu putnu sugu aizsardzību ligzdošanas laikā un sikspārņu aizsardzību vairošanās un migrācijas periodā.
- s) Ja būvprojektēšanas laikā tiek izvēlēts VES modelis, kas nav vērtēts Ziņojumā, vai paredzēts mainīt stacijas tehniskos parametrus, kā rezultātā VES spārna zemākais punkts atradīsies tuvāk zemei par 80 m, vai arī gadījumā, ja tiek būtiski mainīts VES novietojums, pirms būvprojekta saskaņošanas ir jāsaņem atkārtots sikspārņu eksperta vērtējums par izmaiņu nozīmīgumu un iepriekš noteikto pasākumu ietekmes mazināšanai pietiekamību.
- t) Jānodrošina VES darbības apturēšana vai neuzsākšana no 1. jūnija līdz 30. septembrim nakts laikā no saulrieta līdz saullēktam, ja vienlaikus izpildās šādi nosacījumi: 1) gaisa temperatūra ir augstāka par 10°C, 2) nav lietus vai tā stiprums nepārsniedz 1 mm stundā, 3) vēja ātrums turbīnas rotora augstumā ir 5 m/s vai mazāks (attiecas uz VES, kas izvietotas vismaz 100 m attālumā no mežmalas, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas) vai 6 m/s vai mazāks (attiecas uz VES, kas atrodas mežā vai tuvāk kā 100 m no mežmalas, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas). Konkrētās VES precizējamas pirmsbūvniecības monitoringa un būvprojektēšanas ietvaros.
- u) Lauksaimniecības zemēs, kurās plānota VES būvniecība, jānodrošina koku un krūmu apauguma regulāra novākšana ap meliorācijas grāvjiem vismaz 100 m attālumā ap VES, attālumu mērot no spārnu pārkāres projekcijas.
- v) Jānodrošina sikspārņu (akustiskais) monitorings vismaz vienu gadu pirms vēja parka būvniecības uzsākšanas, lai aktualizētu informāciju par faktisko situāciju un noteiktu konkrētas VES, uz kurām attiecināmi šī atzinuma 6.11.8.44. t) apakšpunktā minētie darbības īstenošanas nosacījumi. Izstrādājot sikspārņu pirmsbūvniecības monitoringa programmu, ja nepieciešams, pārskata uzskaišu maršrutus un punktus.
- w) Jānodrošina akustiskais monitorings un sikspārņu bojāejas monitorings vismaz pirmajā un otrajā gadā pēc VES darbības uzsākšanas atbilstoši Ziņojuma 8. nodaļā paredzētajam. Sikspārņu monitorings jāveic saskaņā ar Latvijas Sikspārņu Pētniecības biedrības izstrādātajām vadlīnijām - "Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz sikspārņiem novērtēšanai". Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ekspertiem. Monitoringa rezultāti iesniedzami DAP. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, DAP var lemt par Atzinumā norādīto ietekmi mazinošo pasākumu izmaiņām vai papildus pasākumu īstenošanas nepieciešamību, noskaidrojot un izvērtējot Ierosinātājas viedokli un argumentus, kā arī, ja, attiecināms, par monitoringa termiņa pagarināšanu.
- x) Eksploatācijas perioda monitoringa programmā jāietver konkrēti skaitliski rādītāji, pie kuriem ietekme uz sikspārņu populāciju uzskatāma kā kritiska. Monitorings jāveic sadarbībā ar attiecīgās jomas sertificētu ekspertu/ekspertiem. Ņemot vērā monitoringa rezultātus, nepieciešamības gadījumā

Ierosinātajai sadarbībā ar atbilstošajiem speciālistiem ir jā sagatavo kaitējuma samazināšanas plāns, nosakot katras atsevišķās VES darbības režīmus, līdz pat VES apturēšanai noteiktā kalendāra periodā vai atsevišķās diennakts daļās. VES ierobežojumu pārskatīšana un citu risinājumu, tostarp viedo risinājumu tehnoloģiju pielietošana ietekmes mazināšanai uz sikspārņu sugām ir jāaskaņo ar sertificētu sugu un biotopu ekspertu un DAP, pamatojot to ar monitoringa ietvaros iegūtiem datiem. Kaitējuma samazināšanas plāns saskaņojams ar DAP. Monitoringa dati un atskaites, kurās iekļauta arī izvērtējuma daļa, iesniedzamas DAP.

- y) Vēja parka ekspluatācijas laika monitoringu programmas saskaņojamas ar DAP, tās iesniedzot DAP trīs mēnešus pirms lauku darbu uzsākšanas.
- z) Pirms būvvalde izdara atzīmi par būvdarbu uzsākšanu, jāsaņem DAP saskaņojums par būvprojekta risinājumiem. Būvprojekta saskaņošana un atzīmes par būvdarbu uzsākšanu izdarīšana ir pieļaujama tikai tad, ja ir nodrošināta no šī atzinuma izrietošo prasību izpilde būvprojektēšanas laikā un pirms vēja parka būvniecības uzsākšanas, tostarp DAP ir iesniegti un saskaņoti pirmsbūvniecības monitoringa rezultāti.

IVN uzdevums ir iegūt informāciju par Paredzēto darbību un apzināt tās radīto ietekmi, nevis saistoši izlemt, vai Paredzētā darbība var tikt īstenota. Tas ir papildu process, kas vēl nedod tiesības uzsākt Paredzēto darbību<sup>38</sup>. IVN rezultātā, pamatojoties uz novērtējuma secinājumiem un noteiktajiem risinājumiem Paredzētās darbības radīto ietekmju novēršanai vai samazināšanai līdz pieņemamam līmenim, akcepta lēmuma pieņēmējs konceptuāli izlemj, vai plānotā darbība ar būtisku ietekmi uz vidi, kādas ir visas Novērtējuma likuma 1. pielikuma darbības, var tikt akceptēta.

Izvērtējis Ziņojumu, Dienests secina, ka Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums kopumā veikts atbilstoši tā nosacījumiem. Paredzētās darbības īstenošana iespējama izbūvējot ne vairāk kā 13 VES, ievērojot Ziņojumā vērtētās VES novietojuma pozīcijas un stacijas kopējo augstumu, vienlaikus nodrošinot, ka izpildās pārējie šajā atzinumā izvirzītie nosacījumi, kā tas detalizēti noteikts atzinuma 6.11. punkta apakšpunktos, un tiek nodrošināta ietekmes uz sabiedrības veselību, drošību, dabas vērtībām, ainavu un kultūrvēsturiskajām vērtībām atbilstība saistošajām robežvērtībām un parametriem, vērtējot tos kopsakarībā ar sasniedzamo ražošanas efektivitāti un saražotās elektroenerģijas daudzumu.

Dienests vērš akcepta lēmuma pieņēmēja uzmanību, ka Ziņojumā un šajā Dienesta atzinumā identificēta virkne priekšnosacījumu, kuru pamatojums pievienots katras ietekmes jomas vērtējuma attiecīgajā atzinuma 6.11. sadaļā, tālākajām plānošanas un projektēšanas stadijām, kā arī nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība tās akcepta gadījumā var būt īstenojama vai nav pieļaujama.

---

<sup>38</sup> Sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012. gada 30. oktobra spriedumu lietā Nr. A42991709.

Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības akceptēšanu, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvos aktos noteiktās prasības, Ziņojumā paredzētos un ar šo Dienesta atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.<sup>1</sup> daļa, 24. panta pirmās daļas 2. punkts).

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO  
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strode  
dace.strode@vvd.gov.lv

Ieva Upena-Rasuma  
ieva.upena@vvd.gov.lv

Vikija Kupča  
vikija.kupca@vvd.gov.lv

Izpētes teritorijā iekļautie īpašumi un to zemes vienības:

<b>Nr.</b>	<b>Kadastra numurs</b>	<b>Kadastra apzīmējums</b>	<b>Īpašuma nosaukums</b>
1	74440110033	74440040205	Zaķi
2	74440050108	74440040134	Ķesteri
3	74440050092	74440040153	Mežsētas
4	74440050092	74440040152	Mežsētas
5	74440050092	74440040151	Mežsētas
6	74440050021	74440040033	Baznīcas Tilķeni
7	74440050001	74440040043	Vieseikas
8	74440040240	74440040158	Baznīcas pļava
9	74440040238	74440040086	Kundziņi
10	74440040236	74440040234	Čūksteļu sils
11	74440040210	74440040209	Aragva
12	74440040210	74440040210	Aragva
13	74440040207	74440040207	Rozes
14	74440040197	74440040197	Gārņukalni
15	74440040196	74440040196	Gārņukalni - A
16	74440040182	74440040182	Lejas Strigi 1
17	74440040175	74440040082	Pērlītes
18	74440040154	74440040154	Mazgu purvs
19	74440040146	74440040146	Paeglīši
20	74440040145	74440040145	Garkalni-A
21	74440040142	74440040142	Sauleskalna kapi
22	74440040131	74440040235	Čūksteļi
23	74440040124	74440040125	Mašklāvi- 3
24	74440040122	74440040156	Vilcāni
25	74440040122	74440040122	Vilcāni
26	74440040120	74440040120	Stūrmaņi
27	74440040119	74440040183	Purmaļi
28	74440040116	74440040118	Pūriņi
29	74440040113	74440040113	Pīlādži-2
30	74440040108	74440040227	Zari
31	74440040102	74440040103	Kalna Vaski
32	74440040102	74440040144	Kalna Vaski
33	74440040102	74440040147	Kalna Vaski
34	74440040102	74440040102	Kalna Vaski
35	74440040097	74440040097	Vēveri
36	74440040096	74440040098	Lejas Bruntāni
37	74440040096	74440040096	Lejas Bruntāni
38	74440040090	74440040094	Mazgi
39	74440040056	74440040058	Tāmas
40	74440040055	74440040055	Kalna Kugas
41	74440040049	74440040049	Lielrētēni
42	74440040038	74440040038	Lejas Kugas

43	74440040031	74440040031	Čukas
44	74440040028	74440040140	Rerzerves zemes fonds
45	74440040025	74440040249	Alksnīši
46	74440040024	74440040025	Ceļmalnieki
47	74440040023	74440040023	Mežlauki
48	74440040019	74440040171	Sausiņi 2
49	74440040018	74440040201	Ziedi
50	74440040017	74440040019	Zāģeri
51	74440040017	74440040017	Zāģeri
52	74440040017	74440040018	Zāģeri
53	74440040016	74440040034	Rieksti 1
54	74440040013	74440040046	Mežrozēs
55	74440040011	74440040011	Rieksti
56	74440040010	74440040040	Rozes meži
57	74440040008	74440040009	Birzgales Dzeņi
58	74440040006	74440040006	Sējēji
59	74440040005	74440040204	Jaunbērzi
60	74440040003	74440040003	Lāči
61	74440030099	74440020097	Drampi
62	74440020091	74440020091	Negās
63	74440020058	74440040092	Oškalni
64	74440020056	74440020056	Pūķi
65	74440020037	74440020037	Lejas Čukas
66	74440020037	74440020059	Lejas Čukas
67	74440020026	74440020026	Gundegas
68	74440020026	74440040013	Gundegas
69	74440010182	74440040143	Vecvirslavas
70	74440010179	74440040185	P88
71	74440010179	74440040185	P88
72	74440010165	74440020095	Birzgales meži 3
73	74440010165	74440040149	Birzgales meži 3
74	74440010165	74440040150	Birzgales meži 3

**Potenciālās VES būvniecības vietas**

<b>VES Nr.</b>	<b>Kadastra apzīmējums</b>	<b>Kadastra numurs</b>	<b>Īpašuma nosaukums</b>
Nr. 1, 4	74440040152	74440050092	Mežsētas
Nr. 2	74440040049	74440040049	Lielrētēni
Nr. 3, 5	74440040151	74440050092	Mežsētas
Nr. 6	74440040147	74440040102	Kalna Vaski
Nr. 7	74440040146	74440040146	Paeglīši
Nr. 8	74440040086	74440040238	Kundziņi
Nr. 9	74440040205	74440110033	Zaķi
Nr. 10	74440040103	74440040102	Kalna Vaski
Nr. 11, 12	74440040102	74440040102	Kalna Vaski
Nr. 13	74440040134	74440050108	Ķesteri

**VES infrastruktūrai paredzētās izbūves vietas**

<b>Kadastra apzīmējums</b>	<b>Kadastra numurs</b>	<b>Īpašuma nosaukums</b>	<b>Infrastrukturā veids</b>
74440040185	74440040185	P88	Kabeļlīnija
74440040150	74440010165	Birzgales meži 3	Kabeļlīnija
74440040118	74440040116	Pūriņi	Apbūves laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
74440040092	74440020058	Oškalni	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040113	74440040113	Pīlādži-2	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040144	74440040102	Kalna Vaski	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040122	74440040122	Vilcāni	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040201	74440040018	Ziedi	Kabeļlīnija
74440040094	74440040090	Mazgi	Apbūves laukums, pievedceļš, kabeļlīnija
74440040018	74440040017	Zāģeri	Kabeļlīnija, apakšstacijas alternatīva
74440040096	74440040096	Lejas Bruntāni	Kabeļlīnija
74440040145	74440040145	Garkalni-A	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040040	74440040010	Rozes meži	Pievedceļš, kabeļlīnija
74440040003	74440040003	Lāči	Apbūves laukums
74440040154	74440040154	Mazgu purvs	Kabeļlīnija
74440040039	74440040039	Cirši	Kabeļlīnija
74440040015	74440040015	Rīmeņi	Kabeļlīnija, apakšstacijas alternatīva

**Izvērtētā dokumentācija:**

1. Ierosinātājas 2023. gada 22. decembra iesniegums "Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka "Birzgale" būvniecībai Ogres novada teritorijā" (Dienestā reģistrēta 2023. gada 22. decembrī ar Nr. 5-01/3167).
2. Dienesta 2024. gada 5. janvāra lēmums Nr. 5-02-1/2/2024 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.
3. Dienesta 2024. gada 5. janvāra vēstule Nr. 5-01/112/2024 "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam".
4. Veselības inspekcijas 2024. gada 12. janvāra vēstule Nr. 2.4.5.-1./429 "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 12. janvārī ar Nr. 5-01/115).
5. Dienesta 2024. gada 15. janvāra vēstule Nr. 2.3/AP/470/2024 "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 15. janvārī ar Nr. 5-01/136).
6. Bauskas novada pašvaldības 2024. gada 15. janvāra vēstule Nr. BNP/2024/4.7/67/N "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 16. janvārī ar Nr. 5-01/145).
7. DAP 2024. gada 18. janvāra vēstule Nr. 4.9/317/2024-N "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 19. janvārī ar Nr. 5-01/202).
8. NKMP 2024. gada 30. janvāra vēstule Nr. 06-01/644 "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka "Birzgale" būvniecībai Ogres novadā, Birzgales pagastā" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 31. janvārī ar Nr. 5-01/317).
9. Dienesta 2024. gada 26. decembra programma Nr. 5-03/7/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka "Birzgale" un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres novada, Birzgales pagastā.
10. Fiziskas personas 2024. gada 10. aprīļa iesniegums (Dienestā reģistrēta 2024. gada 10. aprīlī ar Nr. 1-07/1155).
11. Birzgales iedzīvotāju 2024. gada 11. aprīļa iesniegums Nr. b/n ar piecdesmit pieciem parakstiem (Dienestā reģistrēts 2024. gada 16. aprīlī ar Nr. 5-01/1214).
12. Fiziskas personas 2024. gada 17. aprīļa iesniegums (Dienestā reģistrēts 2024. gada 17. aprīlī ar Nr. 1-07/1226).
13. LVC 2024. gada 25. aprīļa vēstule Nr. 4.3/7687 "Priekšlikumi vēja elektrostaciju būvniecības ietekmes uz vidi novērtējumam" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 25. aprīlī ar Nr. 5-01/1306).
14. Satiksmes ministrijas 2024. gada 25. aprīļa vēstule Nr. 15-01/1621 "Par vēja elektrostaciju parka "Birzgale" sākotnējo sabiedrisko apspriešanu" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 26. aprīlī ar Nr. 5-01/1308).
15. Fiziskas personas 2024. gada 24. aprīļa iesniegums (Dienestā reģistrēts 2024. gada 26. aprīlī ar Nr. 5-01/1310).
16. Fizisku personu 2024. gada 24. aprīļa iesniegums Nr. b/n ar pieciem parakstiem (Dienestā reģistrēts 2024. gada 2. maijā ar Nr. 5-01/1372).
17. LVM 2024. gada 30. aprīļa vēstule Nr. 4.1-2\_03fe\_101\_24\_316 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam Ogres novadā" (Dienestā reģistrēta 2024. gada 2. maijā ar Nr. 5-01/1355).

18. Izstrādātājas 2024. gada 29. aprīļa vēstule “Par ietekmes uz vidi procedūras sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiālu iesniegšanu” ar kuru iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli (Dienestā reģistrēta 2024. gada 29. aprīlī ar Nr. 5-01/1323).
19. Biedrības “Birzgales mednieki” 2024. gada 1. jūlija iesniegums ar četrdesmit parakstiem (Dienestā reģistrēts 2024. gada 1. jūlijā ar Nr. 5-01/1927/2024).
20. Dienesta 2024. gada 12. augusta lēmums Nr. 5-02-1/41/2024 par grozījumiem 2024. gada 26. februāra Programmā Nr. 5-03/7/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju parka “Birzgale” un tā saistītās infrastruktūras būvniecībai Ogres novada, Birzgales pagastā.
21. Dienesta 2024. gada 12. augusta vēstule Nr. 5-01/973/2024 “Par ietekme uz vidi novērtējumu”.
22. Izstrādātājas 2025. gada 1. aprīļa vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar kuru iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. aprīlī ar Nr. 10.4/1046/2025-S).
23. Izstrādātājas 2025. gada 11. aprīļa vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokoliem” ar kuru iesniegti sanāksmju protokoli (Dienestā reģistrēta 2025. gada 14. aprīlī ar Nr. 10.4/1187/2025-S).
24. LVM 2025. gada 25. aprīļa vēstule Nr. 4.1-2\_02ku\_101\_25\_288 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 25. aprīlī ar Nr. 2.9/1344/2025-S).
25. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 30. aprīļa vēstule Nr. 2-5.1/1239 “Par vēja parka “Birzgale” Birzgales pag., Ogres nov., ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 30. aprīlī ar Nr. 10.4/1415/2025-S).
26. Dienesta 2025. gada 7. maija vēstule Nr. 2.3/AP/4060/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu “Vēja parks “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 7. maijā ar Nr. 2.9/1463/2025-S).
27. DAP 2025. gada 16. jūnija vēstule Nr. 4.9/3828/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parka “Birzgale” būvniecība” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 16. jūnijā ar Nr. 2.9/2083/2025-S).
28. Dienesta 2025. gada 11. jūlija vēstule Nr. 10.4/1264/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
29. Izstrādātājas 2025. gada 28. augusta vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu atzinuma saņemšanai” ar kuru iesniegts Ziņojums (Dienestā reģistrēta 2025. gada 28. augustā ar Nr. 10.4/3112/2025-S).
30. Dienesta 2025. gada 29. augusta vēstule Nr. 10.4/1612/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
31. LVM 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. 4.1-2\_05j2\_300\_25\_182 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. septembrī ar Nr. 10.4/3192/2025-S).
32. LGS 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-01/2025/664 “Par SIA “Crosswind” vēja parka “Birzgale” un saistītās infrastruktūras būvniecību Ogres novada Birzgales pagasta teritorijā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. septembrī ar Nr. 10.4/3195/2025-S).
33. Dienesta 2025. gada 4. septembra vēstule Nr. 10.4/1629/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
34. AS “Augstsprieguma tīkls” 2025. gada 3. septembra vēstule Nr. 2.5/2025/3688 “Par atzinumu IVN ziņojumam vēja parka “Birzgale” un saistītās infrastruktūras būvniecībai

- Ogres novadā (SIA Crosswind)” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. septembrī ar Nr. 10.4/3200/2025-S).
35. CAA 2025. gada 5. septembra vēstule Nr. 01-8/1885 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 5. septembrī ar Nr. 10.4/3222/2025-S).
  36. Veselības inspekcijas 2025. gada 17. septembra vēstule Nr. 1.7.5.-1./787 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 17. septembrī ar Nr. 10.4/3382/2025-S).
  37. NKMP 2025. gada 19. septembra vēstule Nr. 2025/05-06/1291 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja elektrostaciju parkam “Birzgale”, Ogres novadā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 19. septembrī ar Nr. 10.4/3399/2025-S).
  38. LVRTC 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. 07-06-09/2025/1883 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. septembrī ar Nr. 10.4/3422/2025-S).
  39. VMD 2025. gada 22. septembra vēstule Nr. CVM.7-1/2967 “Par plānoto vēja elektrostaciju parka “Birzgale” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanu Ogres novada Birzgales pagasta teritorijā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. septembrī ar Nr. 10.4/3429/2025-S).
  40. Ogres novada pašvaldības 2025. gada 23. septembra vēstule Nr. 2-5.1/2655 “Par vēja parka “Birzgale” Birzgales pag., Ogres nov., ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 24. septembrī ar Nr. 10.4/3444/2025-S).
  41. Satiksmes ministrijas 2025. gada 25. septembra vēstule Nr. 15-01/2948 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. septembrī ar Nr. 10.4/3477/2025-S).
  42. LVĢMC 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 1-2/1124 “Par institūciju viedokļa sniegšanu par IVN Ziņojumu vēja parka Birzgale būvniecībai Ogres novadā (SIA Crosswind)” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. septembrī ar Nr. 10.4/3481/2025-S).
  43. Bauskas novada pašvaldības 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. BNP/2025/4.7/1939/N “Par ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parka Birzgale būvniecībai Ogres novadā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. septembrī ar Nr. 10.4/3490/2025-S).
  44. SIA “Elektroniskie sakari” 2025. gada 29. septembra vēstule Nr. 2.1-2/707 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 29. septembrī ar Nr. 10.4/3520/2025-S).
  45. LVC 2025. gada 26. septembra vēstule Nr. 4.3/17789 “Priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 30. septembrī ar Nr. 10.4/3535/2025-S).
  46. Dienesta 2025. gada 30. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/8714/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu vēja parka “Birzgale” būvniecībai Ogres novadā” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 30. septembrī ar Nr. 10.4/3538/2025-S).
  47. Dienesta 2025. gada 16. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9265/2025 “Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu”.
  48. Aizsardzības ministrijas 2025. gada 24. oktobra vēstule Nr. MV-N/2541 “Par SIA “Crosswind” vēja parka “Birzgale” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 24. oktobrī ar Nr. 10374/AP/2025).
  49. Dienesta 2025. gada 7. novembra vēstule Nr. 11.16/AP/9980/2025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.

50. Izstrādātājas 2025. gada 11. novembra vēstule “Par vēja parka “Birzgale” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” ar pielikumiem (Dienestā reģistrēta 2025. gada 12. novembrī ar Nr. 11108/AP/2025).
51. Dienesta 2025. gada 8. decembra vēstule Nr. 11.16/AP/109192025 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”.
52. Izstrādātājas 2025. gada 8. decembra vēstule “Par vēja parka “Vārme”<sup>39</sup> ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (Dienestā reģistrēta 2025. gada 9. decembrī ar Nr. 12097/AP/2025).
53. Iedzīvotāju kolektīva “Birzgales un Vecumnieku apkārtnes iedzīvotāji” iesniegums (bez datuma) ar piecpadsmit parakstiem (Dienestā reģistrēts 2025. gada 30. decembrī ar Nr. 12885/AP/2025).
54. DAP 2026. gada 9. janvāra vēstule Nr. 4.9/181/2026-N “Par atzinuma sniegšanu IVN ziņojumam vēja parkam “Birzgale”” (Dienestā reģistrēta 2026. gada 12. janvārī ar Nr. 263/AP/2026).
55. Izstrādātājas 2026. gada 12. janvāra vēstule b/n “Par vēja parka “Birzgale” būvniecības laikā radīto transporta troksni” (Dienestā reģistrēta 2026. gada 14. novembrī ar Nr. 380/AP/2026).

---

<sup>39</sup> Kļūdaini lietots nosaukums “Vārme”; vēstules saturs attiecas uz vēja parku “Birzgale”.